Nadzór pedagogiczny

System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI CAŁOŚCIOWEJ

Szkoła Podstawowa im. Michaliny Stasiukowej w Ochojnie

Ochojno

Kuratorium Oświaty w Krakowie

Wstęp

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole przez wizytatorów do spraw ewaluacji.

Ewaluacja zewnętrzna polega na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat funkcjonowania szkoły w obszarach wyznaczonych przez wymagania państwa:

1. Szkoła lub placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów.
2. Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.
3. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.
4. Uczniowie są aktywni.
5. Respektowane są normy społeczne.
6. Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.
7. Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.
8. Promowana jest wartość edukacji.
9. Rodzice są partnerami szkoły lub placówki.
10. Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.
11. Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych.
12. Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi.

Ewaluacja ma także na celu ustalenie poziomu spełniania przez szkołę wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7.10.2009r. wraz ze zmianami z dnia 10.05.2013r. Szkoła może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Opis metodologii

Badanie zostało zrealizowane w dniach 22-25 września 2014 r. przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli Andrzej Janczy i Danuta Strzelczyk–Kwiędacz. Badaniem (ankieta i wywiad grupowy) objęto uczniów, rodziców i nauczycieli). Przeprowadzono wywiad indywidualny z Dyrektorem Szkoły, wywiady grupowe z przedstawicielami samorządu lokalnego i partnerów szkoły oraz z pracownikami niepedagogicznymi, a także obserwacje lekcji, placówki i analizę dokumentacji. Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który obejmuje podstawowe obszary działania szkoły.

Wyjaśnienie skrótów dla narzędzi:

OS - Arkusz obserwacji szkoły
OZ - Arkusz obserwacji zajęć
AD - Kwestionariusz ankiety dla dyrektora/dyrektorki szkoły
AN - Kwestionariusz ankiety dla nauczycieli
AR - Kwestionariusz ankiety dla rodziców
AMD - Kwestionariusz ankiety dla uczniów "Mój dzień"
AMS - Kwestionariusz ankiety dla uczniów "Moja szkoła"
APW - Kwestionariusz ankiety poewaluacyjnej dla wizytatora
ADZ - Kwestionariusz badania "Analiza danych zastanych"
WN - Scenariusz wywiadu grupowego z nauczycielami
WR - Scenariusz wywiadu grupowego z rodzicami
WU - Scenariusz wywiadu grupowego z uczniami
WD - Scenariusz wywiadu z dyrektorem/dyrektorką szkoły
WNPO - Scenariusz wywiadu z nauczycielem po obserwacji
WP - Scenariusz wywiadu z partnerami
WPN - Scenariusz wywiadu z pracownikami niepedagogicznymi
WPOP - Scenariusz wywiadu z przedstawicielem organu prowadzącego
WUI-III - Scenariusz wywiadu z uczniami klas I-III (szkoła podstawowa)
WUPO - Scenariusz wywiadu z uczniami po obserwacji
WNO - Scenariusz wywiadu z zespołem nauczycieli uczących w jednym oddziale

Obraz szkoły

Szkoła Podstawowa im. Michaliny Stasiukowej w Ochojnie jest prowadzona przez Gminę Świątniki Górne. Uczy się w niej ponad 150 dzieci. Warunki do nauki są dobre, Szkoła dysponuje oddaną niedawno salą gimnastyczną, wyposażenie dostosowane jest do potrzeb dzieci, na terenie Szkoły dostępny jest internet, nauczyciele mają do dyspozycji tablice interaktywne, rzutniki multimedialne. Widoczna jest dbałość o porządek i estetykę pomieszczeń oraz terenu otaczającego Szkołę.

Procesy edukacyjne w dużym zakresie oparte są o rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów. W tym celu nauczyciele stosują różnorodne formy i metody, wykorzystują pomoce dydaktyczne, prowadzą zajęcia w terenie, zachęcają uczniów do realizacji własnych pomysłów. W procesie dydaktycznym i wychowawczym uczniowie mogą liczyć na wsparcie ze strony nauczycieli. Uczniowie motywowani są do pracy zarówno przez bezpośrednie rozmowy z nauczycielami, udzielane przez nich wskazówki dotyczące uczenia się, ale także poprzez proces oceniania. Szkoła wspiera uczniów w rozwoju. W wyniku prowadzonego diagnozowania możliwości i potrzeb dzieci duża grupa uczniów jest objęta różnymi formami wspierania. Zajęcia dodatkowe organizowane są zarówno dla uczniów rozwijających swoje zainteresowania, jak i dla uczniów, którym należy pomóc. Uczniowie mogą uczestniczyć w zajęciach tanecznych, plastycznych, gimnastyce i innych sportowych oraz wspomagających. Wyniki sprawdzianu w klasie VI nie wskazywały wyraźnej tendencji (w latach 2012-2013 stanin szkoły wynosił odpowiednio 3 i 8, a w roku 2014 wyniósł 6 – były to wyniki wyżej średnie). Tak znaczny rozrzut wyników ma swoje źródło w bardzo zróżnicowanych, pod względem możliwości oraz motywacji, zespołów klasowych.

Szkoła zapewnia uczniom poczucie bezpieczeństwa, prowadzi również działania wychowawcze, których współautorami są uczniowie oraz rodzice. Uczniowie i rodzice chętnie uczestniczą w działaniach związanych z obszarem wychowania i kształcenia. Część z nich jest realizacją ich inicjatyw. Współdziałanie nauczycieli dotyczy wielu obszarów. Nauczyciele pomagają sobie w organizacji wycieczek, imprez, ale współpracują również w realizacji procesów edukacyjnych (m.in.: podejmują decyzje o zwiększeniu liczby ćwiczeń doskonalących umiejętności czytania i pisania, ujednolicają wymagania w sprawie oceny zadań tekstowych).

Efektem współpracy z lokalnymi stowarzyszeniami, instytucjami i osobami jest nie tylko rozwój bazy (wybudowana sala gimnastyczna, remonty pomieszczeń szkoły, plac zabaw), ale również wsparcie szkoły w nauczaniu (np.: udział w zajęciach, wsparcie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów z zachowaniem uczniów). Szkoła działa też na rzecz środowiska, integrując je podczas imprez, współorganizując zajęcia dla wszystkich zainteresowanych dzieci poza zajęciami. Dba również o zachowanie historii miejscowości, zwłaszcza w kontekście Patronki Szkoły.

Praca diagnostyczna Szkoły opiera się przede wszystkim na analizach osiągnięć uczniów (wyniki sprawdzianu po klasie VI, ocenianie wewnątrzszkolne, wewnętrzne badania diagnostyczne) oraz ewaluacji wewnętrznej. O ile badania osiągnięć uczniów wraz z ewaluacją tworzą spójny system wspierający pracę szkoły (mimo trudności na jakie napotykają nauczyciele przy wiązaniu formułowanych wniosków z prowadzonymi działaniami), to niewystarczająca jest ich wiedza na temat potencjału prowadzonych w szkole badań zewnętrznych.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Szkoła Podstawowa im. Michaliny Stasiukowej w Ochojnie
Patron	Michalina Stasiukowa
Typ placówki	Szkoła podstawowa
Miejscowość	Ochojno
Ulica	Podhalańska
Numer	27
Kod pocztowy	32-040
Urząd pocztowy	Świątniki Górne
Telefon	122704101
Fax	122704101
Www	www.spochojno.pl
Regon	00123440900000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	155
Oddziały	7
Nauczyciele pełnozatrudnieni	7.00
Nauczyciele niepełnozat. (stos.pracy)	10.00
Nauczyciele niepełnozat._(w etatach)	5.00
Średnia liczba uczących się w oddziale	22.14
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	22.14
Województwo	MAŁOPOLSKIE
Powiat	krakowski
Gmina	Świątniki Górne
Typ gminy	gmina miejsko-wiejska

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Poziom spełniania wymagań państwa

Szkoła lub placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów	**C**
Szkoła lub placówka działa zgodnie z przyjętą przez radę pedagogiczną własną koncepcją pracy, uwzględniającą potrzeby rozwojowe uczniów, specyfikę pracy szkoły lub placówki oraz zidentyfikowane oczekiwania środowiska lokalnego (D)	✔
Koncepcja pracy szkoły lub placówki jest znana uczniom i rodzicom oraz przez nich akceptowana (D)	✔
Koncepcja pracy szkoły lub placówki jest przygotowywana i modyfikowana we współpracy z uczniami i rodzicami (B)	✖
Koncepcja pracy szkoły lub placówki jest realizowana we współpracy z uczniami i rodzicami (B)	✔

Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się	**B**
Planowanie procesów edukacyjnych w szkole lub placówce służy rozwojowi uczniów, a nauczyciele stosują różne metody pracy dostosowane do potrzeb ucznia, grupy i oddziału (D)	✔
Nauczyciele kształtują u uczniów umiejętność uczenia się (D)	✔
Nauczyciele i uczniowie tworzą atmosferę sprzyjającą uczeniu się (D)	✔
Uczniowie znają stawiane przed nimi cele uczenia się i formułowane wobec nich oczekiwania (D)	✔
Nauczyciele motywują uczniów do aktywnego uczenia się i wspierają ich w trudnych sytuacjach (D)	✔
Informowanie ucznia o postępach w nauce oraz ocenianie pomagają uczniom uczyć się i planować ich indywidualny rozwój (D)	✔
Organizacja procesów edukacyjnych umożliwia uczniom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i jej wykorzystanie. Taka organizacja procesów edukacyjnych pomaga uczniom zrozumieć świat oraz lepiej funkcjonować w społeczności lokalnej (B)	✔
Uczniowie mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się. Czują się odpowiedzialni za własny rozwój (B)	✔
Uczniowie uczą się od siebie nawzajem (B)	✔
W szkole lub placówce stosowane są nowatorskie rozwiązania służące rozwojowi uczniów (B)	✔

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej	**C**
W szkole lub placówce realizuje się podstawę programową uwzględniając osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego (D)	✔
Podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji (D)	✔
W szkole lub placówce monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego ucznia, uwzględniając jego możliwości rozwojowe, formułuje się i wdraża wnioski z tych analiz (D)	✔
Wdrożone wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. Wyniki analizy osiągnięć uczniów, w tym uczniów, którzy ukończyli dany etap edukacyjny, potwierdzają skuteczność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych (B)	✖
Uczniowie odnoszą sukcesy na wyższym etapie kształcenia lub na rynku pracy (B)	✔

Uczniowie są aktywni	**B**
Uczniowie są zaangażowani w zajęcia prowadzone w szkole lub placówce i chętnie w nich uczestniczą (D)	✔
Nauczyciele stwarzają sytuacje, które zachęcają każdego ucznia do podejmowania różnorodnych aktywności (D)	✔
Uczniowie inicjują i realizują różnorodne działania na rzecz własnego rozwoju, rozwoju szkoły lub placówki oraz angażują w nie inne osoby (B)	✔

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Uczniowie realizują różnorodne działania na rzecz rozwoju społeczności lokalnej oraz angażują w nie inne osoby (B)	✔

Respektowane są normy społeczne	**B**
Działania szkoły lub placówki zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne (D)	✔
Uczniowie współpracują ze sobą w realizacji przedsięwzięć będących wynikiem działań samorządu uczniowskiego (D)	✔
Zasady postępowania i współżycia w szkole lub placówce są uzgodnione i przestrzegane przez uczniów, pracowników szkoły, rodziców, a relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu (D)	✔
W szkole analizuje się podejmowane działania wychowawcze oraz modyfikuje je w razie potrzeb (B)	✔
W modyfikacjach biorą udział uczniowie i rodzice (B)	✔

Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji	**B**
W szkole lub placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną każdego ucznia (D)	✔
Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i specjalistyczne organizowane dla uczniów wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb każdego ucznia (D)	✔
W szkole lub placówce są realizowane działania antydyskryminacyjne obejmujące całą społeczność szkoły lub placówki (D)	✔
Szkoła lub placówka współpracuje z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i innymi podmiotami świadczącymi poradnictwo i pomoc uczniom, zgodnie z ich potrzebami i sytuacją społeczną (D)	✔
W szkole lub placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacyjnego w odniesieniu do każdego ucznia (B)	✔
W opinii rodziców i uczniów wsparcie otrzymywane w szkole lub placówce odpowiada ich potrzebom (B)	✔

Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych	**B**
Nauczyciele, w tym pracujący w jednym oddziale, współpracują ze sobą w organizowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych (D)	✔
Wprowadzanie zmian dotyczących przebiegu procesów edukacyjnych (planowanie, organizacja, realizacja, analiza i doskonalenie) następuje w wyniku ustaleń między nauczycielami (D)	✔
Nauczyciele wspólnie rozwiązują problemy, doskonalą metody i formy współpracy (B)	✔
Nauczyciele pomagają sobie nawzajem w ewaluacji i doskonaleniu własnej pracy (B)	✔

Promowana jest wartość edukacji	**C**
W szkole lub placówce prowadzi się działania kształtujące pozytywny klimat sprzyjający uczeniu się (D)	✔
W szkole lub placówce prowadzi się działania kształtujące postawę uczenia się przez całe życie (D)	✔
Szkoła lub placówka wykorzystuje informacje o losach absolwentów do promowania wartości edukacji (B)	✖
Działania realizowane przez szkołę lub placówkę promują wartość edukacji w społeczności lokalnej (B)	✔

Rodzice są partnerami szkoły lub placówki	**C**
Szkoła lub placówka pozyskuje i wykorzystuje opinie rodziców na temat swojej pracy (D)	✔
W szkole lub placówce współpracuje się z rodzicami na rzecz rozwoju ich dzieci (D)	✔
Rodzice współdecydują w sprawach szkoły lub placówki i uczestniczą w podejmowanych działaniach (D)	✔
Rodzice wychodzą z inicjatywami na rzecz rozwoju uczniów i szkoły (B)	✖
Szkoła lub placówka realizuje inicjatywy rodziców (B)	✔

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju	**B**
Prowadzi się rozpoznanie potrzeb i zasobów szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego i na tej podstawie podejmuje się inicjatywy na rzecz ich wzajemnego rozwoju (D)	✔
Szkoła lub placówka w sposób systematyczny i celowy, z uwzględnieniem specyfiki jej działania, współpracuje z instytucjami i organizacjami w środowisku lokalnym (D)	✔
Współpraca szkoły lub placówki ze środowiskiem lokalnym wpływa na rozwój środowiska. (B)	✔
Współpraca szkoły lub placówki z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym wpływa korzystnie na rozwój uczniów (B)	✔

Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych	**C**
W szkole lub placówce analizuje się wyniki sprawdzianu i egzaminów oraz wyniki ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej. Analizy prowadzą do formułowania wniosków i rekomendacji, na podstawie których planuje się i podejmuje działania (D)	✔
Działania prowadzone przez szkołę lub placówkę są monitorowane i analizowane, a w razie potrzeby modyfikowane (D)	✔
W szkole lub placówce wykorzystuje się wyniki badań zewnętrznych (B)	✖
W szkole lub placówce prowadzi się badania odpowiednio do potrzeb szkoły lub placówki, w tym osiągnięć uczniów i losów absolwentów (B)	✔

Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi	**B**
Zarządzanie szkołą lub placówką koncentruje się na wychowaniu, nauczaniu i uczeniu się oraz zapewnieniu odpowiednich do realizacji tych zadań warunków (D)	✔
Zarządzanie szkołą lub placówką sprzyja indywidualnej i zespołowej pracy nauczycieli oraz doskonaleniu zawodowemu (D)	✔
Ewaluacja wewnętrzna jest przeprowadzana wspólnie z nauczycielami (D)	✔
W procesie zarządzania, w oparciu o wnioski wynikające z nadzoru pedagogicznego, podejmuje się działania służące rozwojowi szkoły lub placówki (D)	✔
Zarządzanie szkołą lub placówką prowadzi do podejmowania nowatorskich działań, innowacji i eksperymentów (B)	✔
Zarządzanie szkołą lub placówką sprzyja udziałowi nauczycieli i innych pracowników szkoły lub placówki oraz uczniów i rodziców w procesie podejmowania decyzji dotyczących szkoły lub placówki (B)	✔
Dyrektor podejmuje skuteczne działania zapewniające szkole lub placówce wspomaganie zewnętrzne odpowiednie do jej potrzeb (B)	✔

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wnioski

1. Nauczyciele, poprzez stosowane formy i metody pracy oraz tworzenie odpowiedniej atmosfery pracy, budują warunki wspierające proces uczenia się. W mniejszym stopniu kształtowana jest umiejętność uczenia się.
2. Ocenianie uczniów i informowanie ich o efektach pracy, połączone z udzielaniem im wsparcia w pokonywaniu trudności, umożliwia uczniom planowanie własnego rozwoju.
3. Uczniowie są zainteresowani tym, co się dzieje na zajęciach, jednak ich zaangażowanie podczas lekcji przejawia się najczęściej biernym odbiorem przekazywanych treści i samodzielną pracy.
4. Uczniowi chętnie zgłaszają propozycje dotyczące podejmowania działań społecznych lub charytatywnych, a w ograniczonym zakresie wpływają na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się.
5. Systematycznie prowadzone przez nauczycieli rozpoznanie potrzeb i możliwości uczniów stanowi podstawę do organizowania skutecznego wsparcia zarówno samych uczniów, jak i ich rodziców przez szkołę i instytucje z nią współpracujące.
6. Formalna i nieformalna współpraca nauczycieli dotyczy procesów edukacyjnych i wychowawczych, rozwiązywania sytuacji problemowych oraz ewaluacji własnej pracy.
7. Dyrektor Szkoły w procesie zarządzania realizuje zadania wynikające z nadzoru pedagogicznego, dba o zapewnienie odpowiednich warunków realizacji procesu edukacyjnego oraz podejmuje skuteczne działania w zakresie pozyskiwania wsparcia szkoły przez podmioty zewnętrzne.
8. Koncepcja pracy oparta jest przede wszystkim na prowadzeniu edukacji na wysokim poziomie, na budowaniu wspólnoty z rodzicami i środowiskiem oraz zaspokajaniu potrzeb edukacyjnych uczniów.

9. Bardzo zróżnicowane są możliwości i potrzeby edukacyjne uczniów. W dostosowaniu metod pracy, form pracy wsparciem jest wykorzystanie analiz różnego typu. W największym stopniu użyteczne są analizy badań wewnętrznych oraz wyników sprawdzianu.
10. Rodzice występują z różnego rodzaju propozycjami związanymi z rozwojem dzieci. O ile rodzice w takie działania angażują się chętnie, to na poziomie inicjatyw zarówno w pracach koncepcyjnych jak i organizacyjnych, nie jest to już powszechne. Dotyczy to również obszaru działań wychowawczych.
11. Deklarowany przez uczniów poziom bezpieczeństwa w trakcie ich pobytu w szkole jest wysoki. Najczęściej (w porównaniu z innymi szkołami) deklarowanymi przez uczniów przypadkami agresji bądź przemocy były te z wykorzystaniem internetu.
12. Podstawa programowa jest realizowana w trakcie zajęć w oparciu o zalecane warunki i sposoby jej realizacji. Najwięcej jednak trudności mają nauczyciele z taką organizacją procesu kształcenia, aby na większości zajęć uczniowie mogli samodzielnie, poprzez swoje działania twórcze, podsumować zajęcia i przyjąć cel zajęć jako zrealizowany.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

13. Analiza osiągnięć uczniów w trakcie zajęć oparta jest najczęściej o takie metody, które mniejszy nacisk kładą na aktywność ucznia w samodzielnej ocenie skuteczności procesu uczenia się. Analizy pozwalają wspierać uczniów, ale również ze względu na zróżnicowanie uczniów, trudności sprawia określenie kryteriów sukcesu, które pozwoliłyby oceniać rozwój poszczególnych uczniów i skuteczność pracy szkoły w tym względzie.
14. Wnioski wynikające ze szkolnych analiz dotyczących różnego rodzaju działań, znane są ogółowi nauczycieli. Implementacja wniosków do działań, a następnie ich monitorowanie stwarza trudności w niektórych kategoriach działań (np.: zewnętrzne badania edukacyjne).

Wyniki ewaluacji

Wymaganie:

Szkoła lub placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów

Stan oczekiwany:

Edukacja jako działanie celowe wymaga koncepcji, czyli przyjęcia teoretycznych założeń, określenia celów i wyznaczenia sposobów ich realizacji. Istotne jest, aby jej podstawowe elementy składowe były znane, akceptowane przez nauczycieli, uczniów i rodziców oraz zgodne z potrzebami rozwojowymi ucznia, specyfiką szkoły, a także zidentyfikowanymi potrzebami środowiska.

Poziom spełnienia wymagania: C

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Szkoła Podstawowa w Ochojnie w swojej pracy chce uwzględniać potrzeby wszystkich uczniów: potrzebujących wsparcia i tych chcących się rozwijać. Rozwija więc swoją ofertę edukacyjną, jej baza zapewnia wysoki standard nauczania. Szkoła chce współpracować w wielu zakresach z rodzicami, środowiskiem, innymi podmiotami, które mogą wspierać uczniów w rozwoju. Akceptacja takiego pomysłu na szkołę jest dosyć powszechna, ale rodzice są raczej odbiorcą takiej oferty, niż aktywnym podmiotem wpływającym na koncepcyjne lub strategiczne zmiany.

Obszar badania: Szkoła lub placówka działa zgodnie z przyjętą przez radę pedagogiczną własną koncepcją pracy, uwzględniającą potrzeby rozwojowe uczniów, specyfikę pracy szkoły lub placówki oraz zidentyfikowane oczekiwania środowiska lokalnego

Najważniejsze założenia koncepcji pracy to dobry poziom pracy dydaktycznej, praca z uczniami zdolnymi oraz pomoc uczniom słabym, utrzymanie odpowiedniego poziomu procesu wychowawczo-opiekuńczego, zapewnienie nowoczesnych i higienicznych warunków pracy i nauki oraz współpraca ze środowiskiem. Działania podejmowane przez szkołę w celu realizacji koncepcji nawiązują do potrzeb rozwojowych uczniów. Są one związane z: rozwojem dzieci w różnych dziedzinach (koła sportowe, komputerowe, robotyka, taniec, chór, językowe); pomocą dla dzieci z trudnościami w nauce (organizacja pomocy logopedycznej, zajęcia wyrównawczo-kompensacyjne) oraz budowaniem umiejętności społecznych (akcje charytatywne, samodzielność samorządowa uczniów). Obejmują one również działania organizacyjne wewnątrz samej szkoły (system gromadzenia informacji o potrzebach uczniów i udzielanej im pomocy, systematyczne diagnozowanie uczniów). Założenia koncepcji odzwierciedlają również potrzeby środowiska, a działania szkoły starają się je zaspokajać. Szkoła prowadzi więc działania kulturalne oraz realizuje potrzebę rozwoju sportowego dzieci. Prowadzi również działania integrujące szkołę ze środowiskiem (angażowanie rodziców do odpowiedzialności za efekty kształcenia, wspólne działania w akcjach charytatywnych). Biorąc pod uwagę powyższe można stwierdzić adekwatność

działań szkoły z potrzebami uczniów oraz środowiska, i spójność działań z podstawowymi założeniami pracy.

Obszar badania: Koncepcja pracy szkoły lub placówki jest znana uczniom i rodzicom oraz przez nich akceptowana

Koncepcja pracy szkoły jest akceptowana przez uczniów i rodziców w sposób zdecydowany. Praca dydaktyczna i wychowawcza znajduje akceptację praktycznie u wszystkich uczniów (rys. 1-4). Zdaniem uczniów nauczanie jest wartością w tej szkole, szkoła wyróżnia się wyposażeniem, zwłaszcza sportowym, a działania wychowawcze są przez nich postrzegane jako ważne. Również rodzice tym kategoriom działań szkoły przypisują dużą wartość.

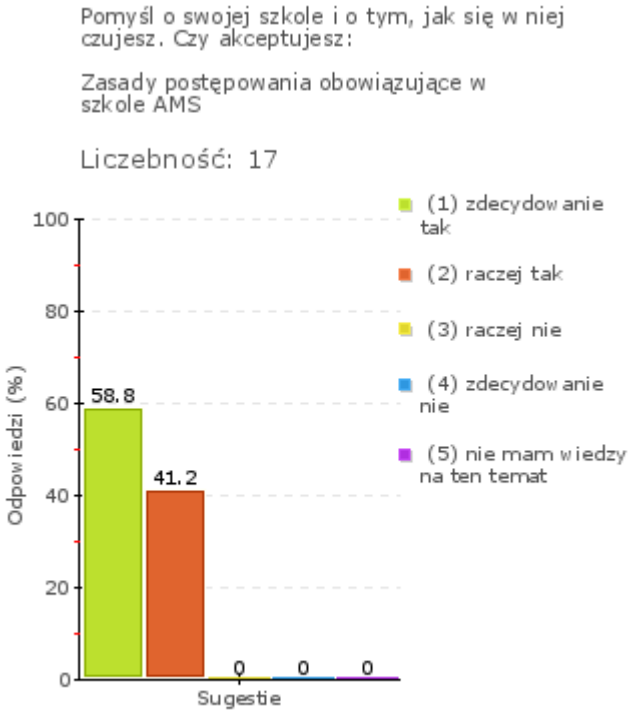

Wykres 1j

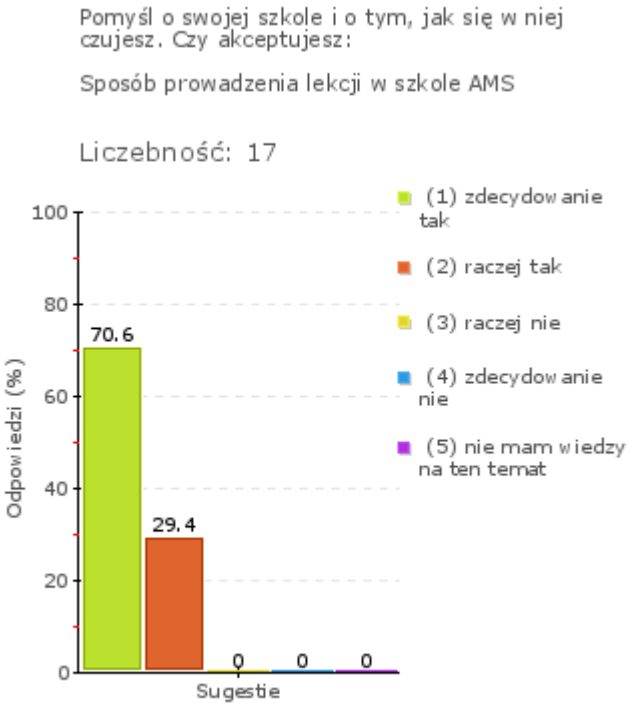

Wykres 2j

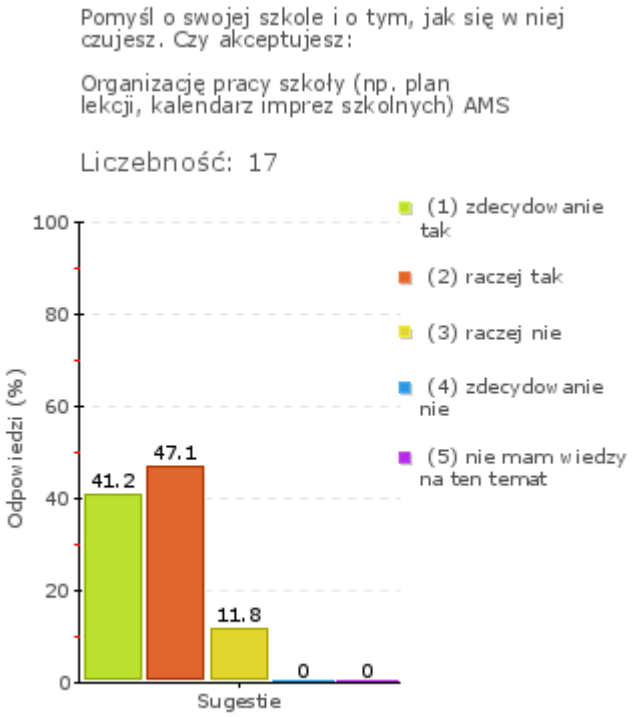

Wykres 3j

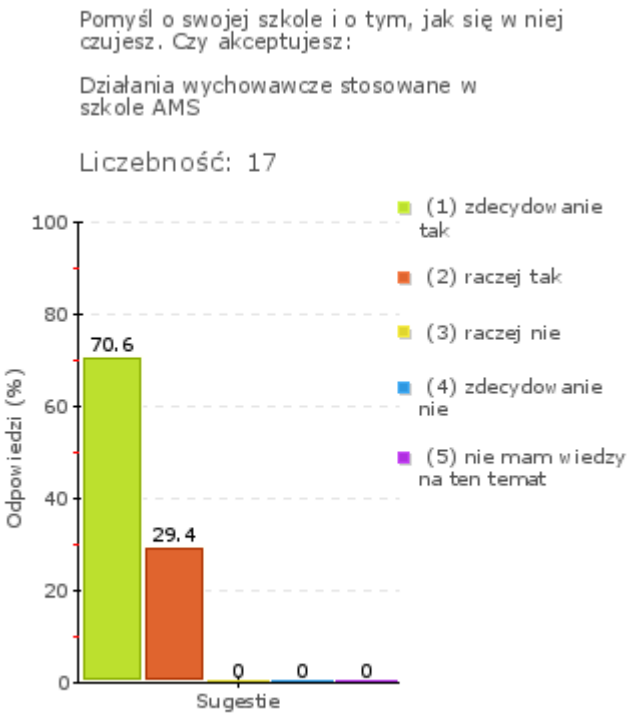

Wykres 4j

Obszar badania: Koncepcja pracy szkoły lub placówki jest przygotowywana i modyfikowana we współpracy z uczniami i rodzicami

Uczniowie mają możliwość wyrażania swoich opinii dotyczących różnych szkolnych kwestii (w ankietach, zgłaszanie wniosków bezpośrednio u nauczycieli, zgłaszanie uwag swoim przedstawicielom oraz składaniewniosków anonimowo do "Skrzynki życzeń"). Większość rodziców wyraziła opinię, że ma możliwość decydowania o ważnych sprawach szkolnych (wykres 1j). Dane na temat potrzebnych zmian w koncepcji pracy zbierane są w bezpośrednim kontakcie z rodzicami (ankiety, rozmowy) oraz pośrednio (np. poprzez wnioski z nadzoru pedagogicznego). Zarówno rodzice, jak i uczniowie mają dużą rolę w ustalaniu działań wdrożeniowych. Proponowane przez nich zmiany dotyczą jednak raczej działań na poziomie podstawowym np.: wymiany drzwi, wprowadzenia "szczęśliwego numerka"; zajęć dodatkowych, tzw. "Dnia ciszy", "Dnia koloru", programu wycieczek, zakresu tematów poruszanych na zajęciach z wychowawcą. O ile udział rodziców i uczniów w działaniach wynikających z realizacji koncepcji pracy jest oczywisty, to partycypacja w działaniach koncepcyjnych, a więc wykraczających poza działania organizacyjne (czasem bardzo istotne dla rozwoju jak np. zajęcia dodatkowe) lub zagwarantowane przepisami prawa jest niewielka.

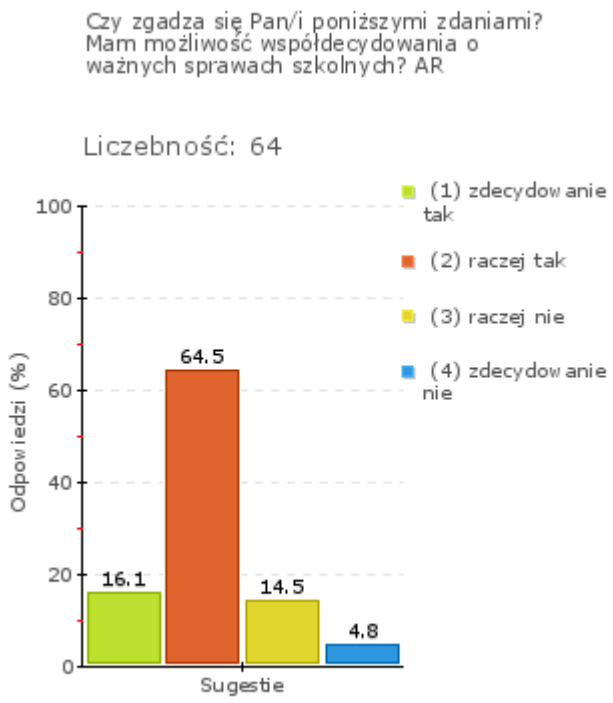

Wykres 1j

Obszar badania: Koncepcja pracy szkoły lub placówki jest realizowana we współpracy z uczniami i rodzicami

Rodzice deklarują, iż znają informacje na temat działań rodziców (rys.1). Udział w samym procesie decyzyjnym deklaruje jednak wyraźnie mniejszy odsetek ankietowanych rodziców (rys. 2j). Inicjatywy rodziców to przede wszystkim te dotyczące sfery wychowania (różne imprezy, akcje charytatywne, Dzień Dziecka, pomoc w działaniach propagujących uczenie się). Rodzice chętnie angażują się również w konkretne prace na rzecz szkoły. Uczniowie stosunkowo rzadko zgłaszają propozycje dotyczące samego przebiegu zajęć (ich pomysły dotyczyły najczęściej np. tematyki zajęć, form pracy), proponują natomiast działania pozalekcyjne, które wpisują się w koncepcję pracy (np.: konkurs matematyczny, konkurs na gazetkę szkolną, imprezy rozrywkowe). Te działania angażowały, w zależności od zakresu, samych uczniów (konkurs), uczniów i nauczycieli (zajęcia wychowawcze) oraz również rodziców (np. szkolne uroczystości). Nie ma wyraźnie zdefiniowanych takich obszarów pracy szkoły, w których rodzice bądź dzieci nie mieliby udziału. Różne są natomiast wagi poszczególnych działań wskazywane przez poszczególne grupy. Uczniowie i rodzice w wyraźnie mniejszym zakresie wykazują inicjatywy dotyczące samych zajęć lekcyjnych, partycypują natomiast chętnie w innych działaniach wpisujących się w koncepcję pracy.

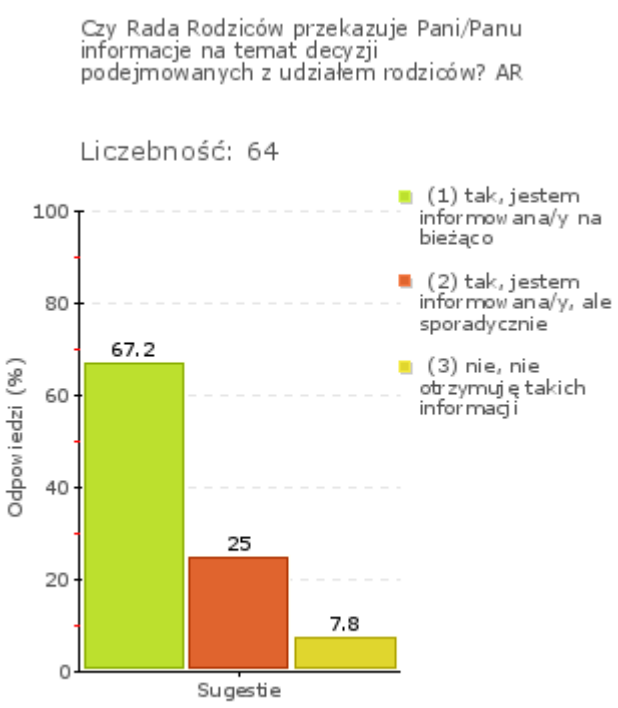

Wykres 1j

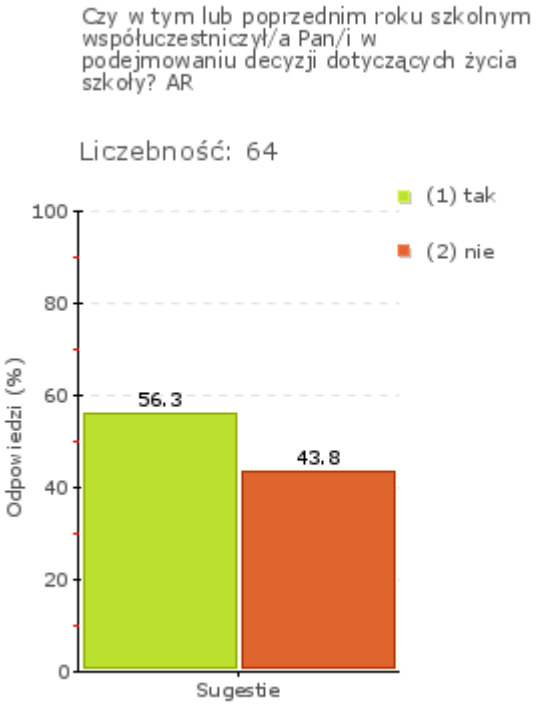

Wykres 2j

Wymaganie:

Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się

Stan oczekiwany:

Nauczanie w efektywnych szkołach jest celowe, ma jasno określone zadania, jest dobrze zorganizowane, przygotowane i odbywa się w odpowiednim tempie. Ilość czasu spędzanego na uczeniu się jest zaplanowana i kontrolowana, a stawiane pytania angażują uczniów. Środowisko uczenia się powinno być atrakcyjne, metody pracy nauczycieli oparte na najnowszej wiedzy pedagogicznej. Ważne jest, by zachęcać uczniów do samooceny i brania odpowiedzialności za proces uczenia się. Duży wpływ na ten proces ma informowanie uczniów o postępie, jaki się dokonuje w ich rozwoju intelektualnym, społecznym i osobistym.

Poziom spełnienia wymagania: B

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Organizacja procesów edukacyjnych na zajęciach lekcyjnych zachęca większość uczniów do nauki. Uczniowie znają cele zajęć i wiedzą jakich działań nauczyciele od nich oczekują, a w razie potrzeby mogą liczyć na wsparcie dużej grupy nauczycieli. Nauczyciele udzielają uczniom wskazówek dotyczących uczenia się, stwarzają sytuacje, w których uczniowie mogą wyrażać swoje opinie i rozwiązywać problemy badawcze. Uczniowie stosunkowo rzadko uczestniczą jednak w procesie rekapitulacji lekcji. Nauczyciele, poprzez rozmowy z uczniami i ustalane oceny, pomagają uczniom planować dalszą pracę i motywują ich do pracy. Uczniowie są zachęcani do realizacji własnych pomysłów i mają poczucie wpływu na przebieg procesu edukacyjnego, ale nauczyciele rzadko rozmawiają z nimi o tym, jaki przebieg będą mieć zajęcia. Odniesienie sukcesu edukacyjnego uczniowie uzależniają głównie od swojego zaangażowania i czasu poświęconego na naukę. Atmosfera na lekcjach tworzona przez uczniów i nauczycieli sprzyja uczeniu się. W szkole stosuje się nowatorskie rozwiązania służące rozwojowi uczniów poprzez: uatrakcyjnienie procesu dydaktycznego, rozwijanie zainteresowań uczniów oraz wzmocnienie poczucia wartości uczniów i ich rodziców.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Obszar badania: Planowanie procesów edukacyjnych w szkole lub placówce służy rozwojowi uczniów, a nauczyciele stosują różne metody pracy dostosowane do potrzeb ucznia, grupy i oddziału

W opinii ankietowanych uczniów na wszystkich lub większości zajęć nauczyciele zrozumiale tłumaczą zagadnienia (rys. 1j) i potrafią zainteresować ich tematem lekcji (zdanie 14 z 17 uczniów). Sposób, w jaki większość nauczycieli prowadzi zajęcia, zachęca uczniów do nauki (rys. 2j). Uczniowie uważają, że w szkole się uczą, ale też mogą rozwijać swoje zainteresowania plastyczne, czytelnicze czy sportowe. W związku z powyższym można stwierdzić, że działania podejmowane przez nauczycieli są powszechne i adekwatne do potrzeb uczniów.

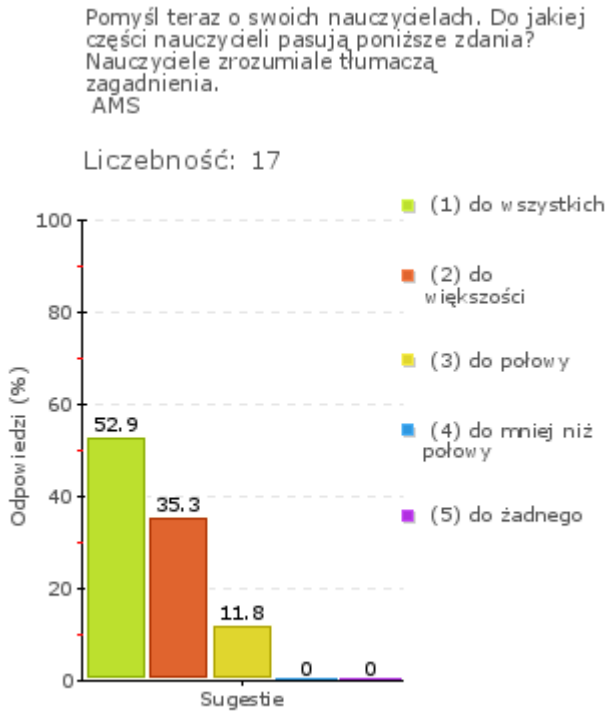

Wykres 1j

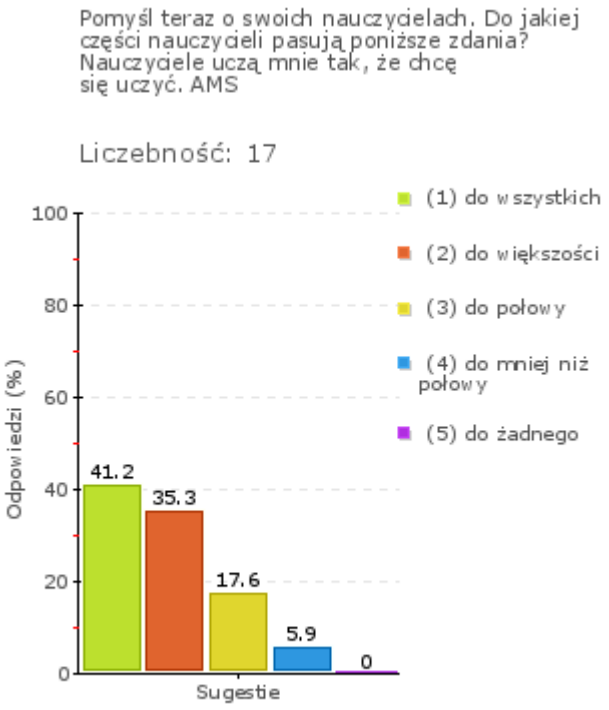

Wykres 2j

Obszar badania: Nauczyciele kształtują u uczniów umiejętność uczenia się

W opinii nauczycieli duża część uczniów nie potrafi uczyć się samodzielnie (rys. 1j), choć wszyscy ankietowani uczniowie postrzegają siebie jako osoby umiejące się uczyć. Z deklaracji uczniów wynika, że otrzymują od nauczycieli wskazówki dotyczące: zapamiętywania nowych informacji, powtarzania ważnych treści, sporządzania przydatnych notatek i wyszukiwania informacji (rys. 1w). Na podstawie obserwacji lekcji stwierdzono, że na większości lekcji (8 z 10) nauczyciele często tworzyli wszystkim uczniom sytuacje, w których mogli wyrażać swoje opinie i większość uczniów korzystała z tej możliwości. Tworzenie przez nauczycieli sytuacji, w których uczniowie rozwiązują problemy badawcze, można było zaobserwować na 6 lekcjach. Na połowie obserwowanych zajęć uczniowie mieli możliwość podsumowania lekcji. Uczniowie w wywiadzie powiedzieli, że rozmawiają z nauczycielami o tym czego się nauczyli. Jednak w dniu badania większość uczniów nie uzyskała pomocy w refleksji nad tym, czego się w tym dniu nauczyli. Nauczyciele, podczas obserwowanych lekcji, kształtowali u uczniów umiejętność uczenia się poprzez: formułowanie zadań i pytań problemowych,

pozostawienie swobody działania w rozwiązywaniu zadań, wykorzystanie wcześniej zdobytej przez uczniów wiedzy w rozwiązywaniu zadań, stworzenie uczniom możliwości zespołowego rozwiązywania problemów, umożliwienie uczniom samodzielnego wyszukiwania informacji. Zebrane informacje świadczą o tym, że działania nauczycieli, w zakresie kształtowania u uczniów umiejętności uczenia się, są powszechne i adekwatne do potrzeb uczniów.

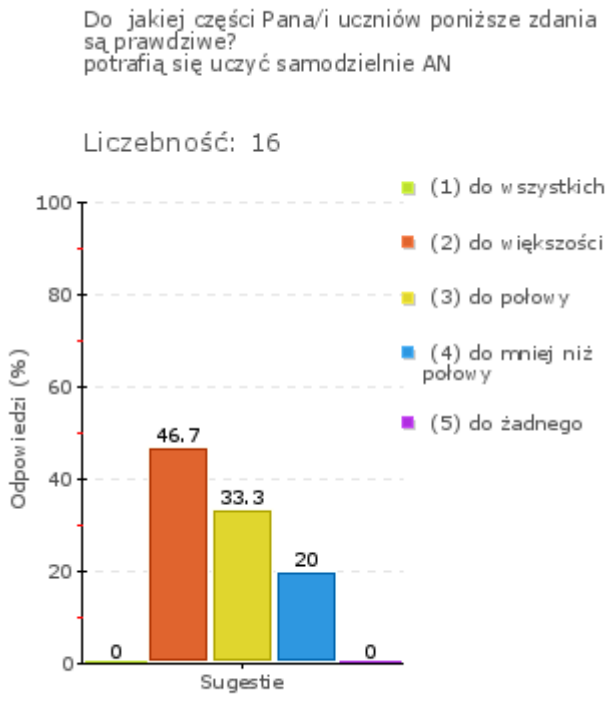

Wykres 1j

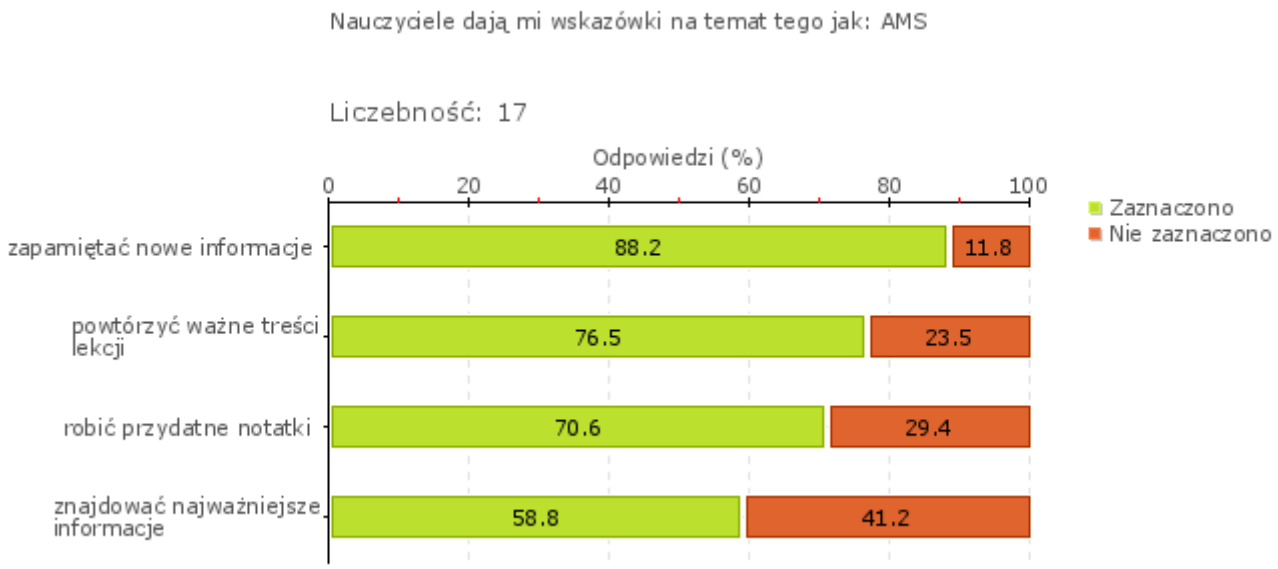

Wykres 1w

Zdaniem uczniów większość czasu na lekcjach wykorzystywana jest na uczenie się, a nauczyciele upewniają się, czy uczniowie właściwie zrozumieli poruszane na lekcjach zagadnienia (rys. 1j). W dniu badania tylko co 3 uczeń otrzymał od nauczycieli, na wszystkich lub większości lekcji, wskazówki, które pomogłyby mu się uczyć, prawie połowa ankietowanych otrzymała takie wskazówki na połowie lub mniejszej liczbie zajęć, a pozostali uczniowie stwierdzili, że takich wskazówek nie otrzymali na żadnych zajęciach. Nauczyciele sprawiedliwie odnoszą się do wszystkich uczniów i jest to postrzegane na wszystkich lub większości zajęć przez 12 z 17 uczniów, w opinii co czwartego ucznia dotyczy to mniej niż połowy zajęć. Większość uczniów (17 z 20), którzy chcieli w dniu badania porozmawiać z nauczycielami, została wysłuchana. W opinii większości ankietowanych uczniów relacje miedzy nimi są dobre: odnoszą się do siebie przyjaźnie i pomagają sobie w nauce (rys. 2j i 3j). Mimo to 4 z 17 ankietowanych uczniów stwierdziło, że niektórzy uczniowie w szkole są lekceważeni przez innych (rys. 4j). Rodzice w ankietach wyrazili opinie, że w większości ich dzieci chętnie chodzą do szkoły. Większość rodziców dostrzega również, że nauczyciele szanują ich dzieci, dbają o dobre relacje między ich dziećmi a innymi uczniami i traktują wszystkich uczniów równie dobrze. Na obserwowanych lekcjach wzajemne relacje między uczniami oraz uczniami a nauczycielami były życzliwe. Nauczyciele akceptowali opinie lub inicjatywy uczniów i wykorzystywali je do pracy na lekcjach. Uczniowie popełniali niekiedy błędy, ale były one wykorzystywane przez nauczycieli, w większości sytuacji, w procesie uczenia. Obserwowane na zajęciach życzliwe i przyjazne postawy nauczycieli budowały atmosferę otwartości. Biorąc pod uwagę powyższe można uznać powszechność działań nauczycieli i uczniów w zakresie tworzenia atmosfery sprzyjającej uczeniu się.

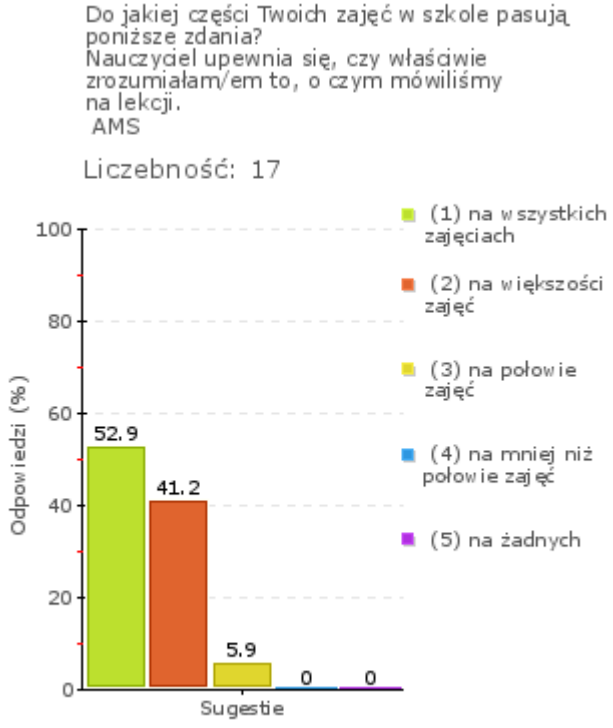

Wykres 1j

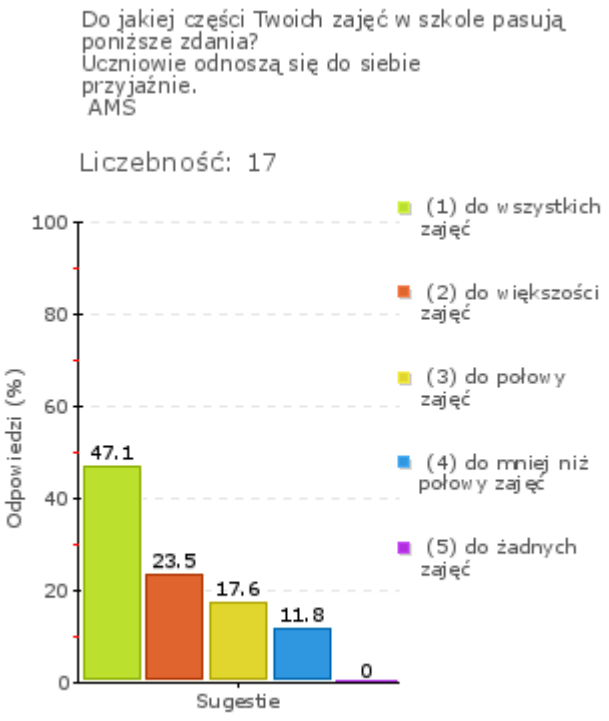

Wykres 2j

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

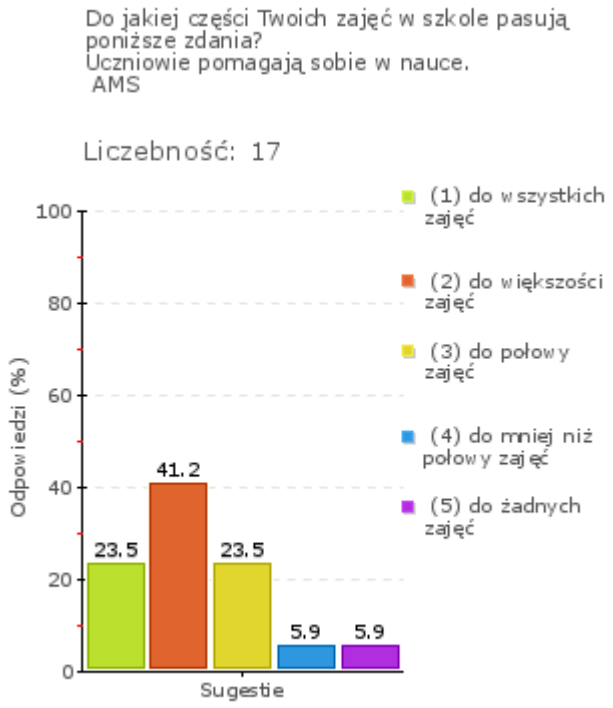

Wykres 3j

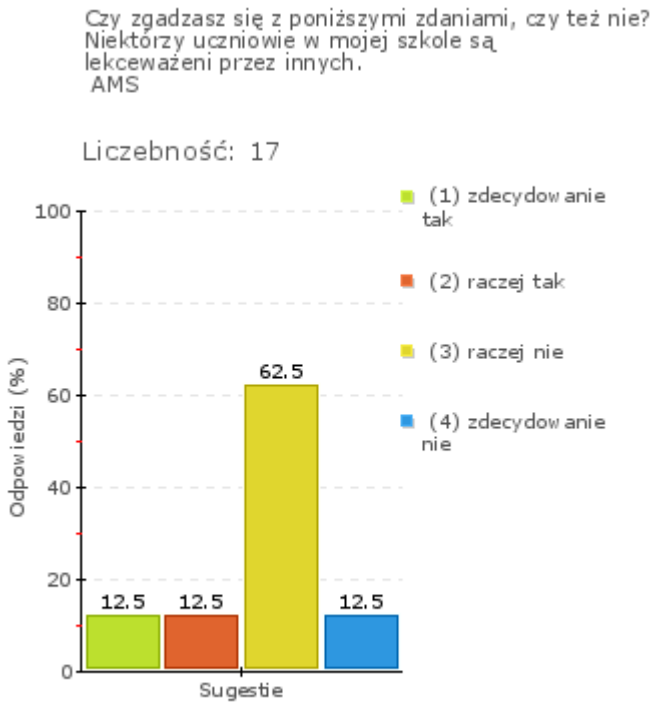

Wykres 4j

Obszar badania: Uczniowie znają stawiane przed nimi cele uczenia się i formułowane wobec nich oczekiwania

Uczniowie znają cele lekcji, deklarują to uczniowie w ankietach (29 z 33) i było to widoczne podczas obserwowanych zajęć. Na 8 (z 10 obserwowanych) lekcjach były one w różnej formie przedstawiane uczniom, często wraz z informacją o przebiegu lekcji. Większość uczniów deklaruje, że wie dlaczego powinna się uczyć podczas zajęć (rys. 1j) i jakich działań oczekują od nich w trakcie lekcji nauczyciele (rys. 2j). Zebrane dane świadczą o powszechnej znajomości przez uczniów celów uczenia się i formułowanych oczekiwań.

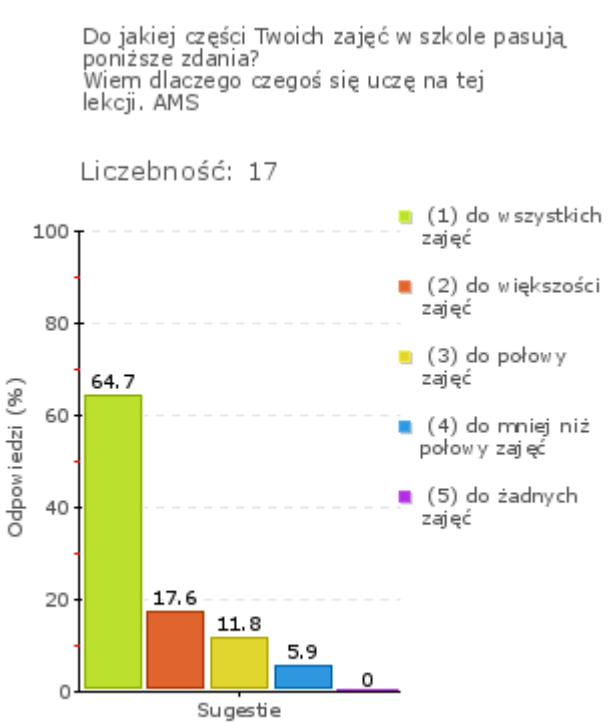

Wykres 1j

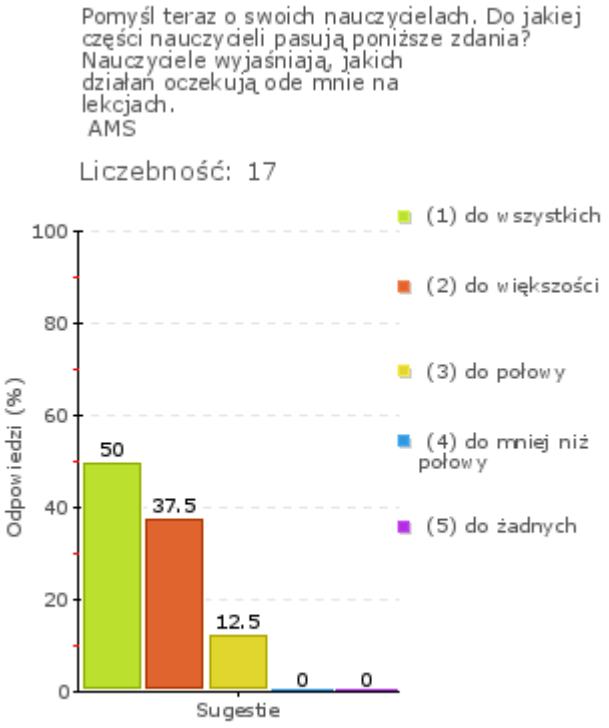

Wykres 2j

Obszar badania: Nauczyciele motywują uczniów do aktywnego uczenia się i wspierają ich w trudnych sytuacjach

Nauczyciele uważają, że informacja zwrotna, której udzielają uczniom, skutecznie motywuje większość z nich do pracy. Prawie 3/4 ankietowanych uczniów deklaruje, że lubi się uczyć na wszystkich lub większości lekcji (rys. 1j). Uczniowie dostrzegają pomoc nauczycieli w przypadku trudności, co zostało wyrażone przez nich w ankietach (rys. 2j) i podczas wywiadów. W opinii większości rodziców nauczyciele wierzą w możliwości ich dzieci i chwalą je częściej niż krytykują, ale co czwarty ankietowany uważa, że dotyczy to połowy lub mniejszej liczby uczących. Biorąc pod uwagę zebrane dane można uznać działania nauczycieli w zakresie wspierania i motywowania uczniów za powszechne.

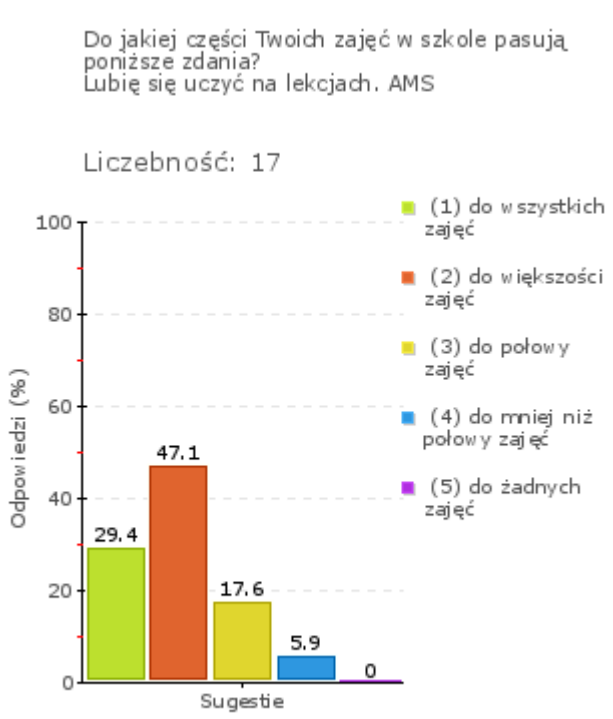

Wykres 1j

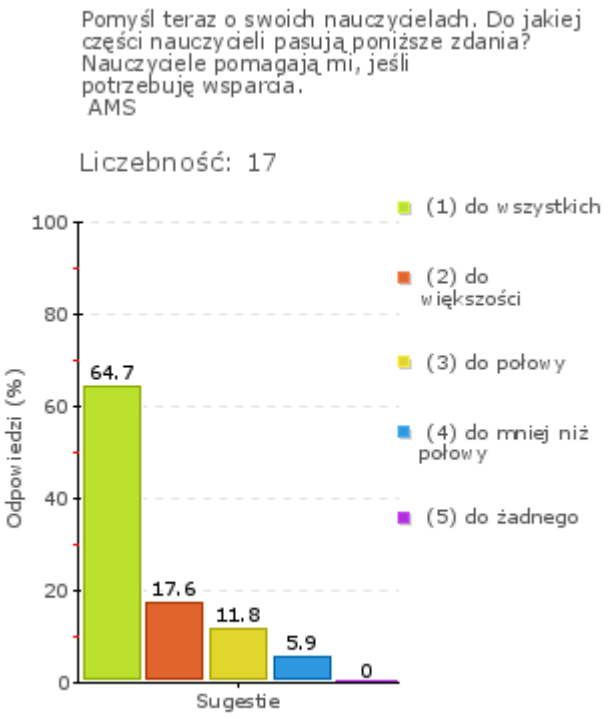

Wykres 2j

Obszar badania: Informowanie ucznia o postępach w nauce oraz ocenianie pomagają uczniom uczyć się i planować ich indywidualny rozwój

W opinii ankietowanych uczniów ocenianie prowadzone jest według ustalonych i jasnych dla nich zasad, które są przestrzegana przez wszystkich lub większość nauczycieli. Uczniowie wykonując zadania, wiedzą co będzie podlegało ocenie, gdyż nauczyciele ich o tym informują (rys. 1j). Ocenianie uczniów powoduje ich zadowolenie (opinia 11 z 17 ankietowanych) i ochotę do nauki (zdanie 7 ankietowanych). Poprawę postanawia 5 ankietowanych uczniów, a 7 wie, co ma poprawić (rys. 1w). Także 59 z 64 ankietowanych rodziców dostrzega motywującą funkcję oceniania. Ankietowani uczniowie uważają w większości, że nauczyciele dostrzegają to, co uczniowie robią dobrze. Jako wystarczającą oceniają również pomoc nauczycieli w przezwyciężaniu trudności w nauce (rys. 2j i 3j). Nauczyciele na większości zajęć rozmawiają z uczniami o ich postępach w nauce i o tym jak mają oni przezwyciężać napotykane w nauce trudności (rys. 4j i 5j). Podczas większości obserwowanych zajęć nauczyciele udzielali uczniom informacji zwrotnej dotyczącej efektów ich pracy, zwracali uwagę na prawidłowe i nieprawidłowe elementy odpowiedzi lub działania uczniów. Wpływa to na wzrost zaangażowania uczniów podczas zajęć i poprawne wykonywanie przez uczniów kolejnych zadań. Działania nauczycieli można więc uznać za powszechne i skuteczne.

Nauczyciele informują mnie, co będą brać pod uwagę oceniając zadanie, które mamy wykonać. AMS

Liczebność: 17

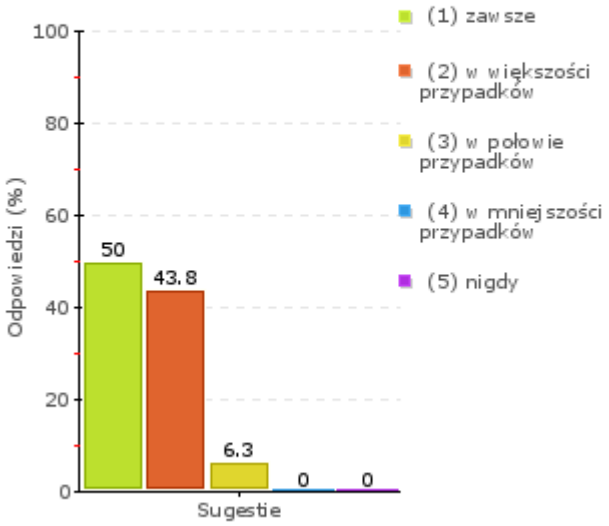

Wykres 1j

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania? Nauczyciele dostrzegają to, co robię dobrze AMS

Liczebność: 17

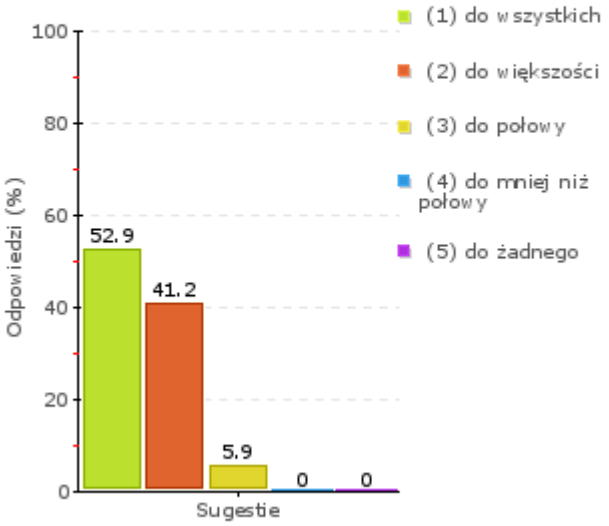

Wykres 2j

Pomoc jaką uzyskuję od nauczycieli jest wystarczająca? AMS

Liczebność: 17

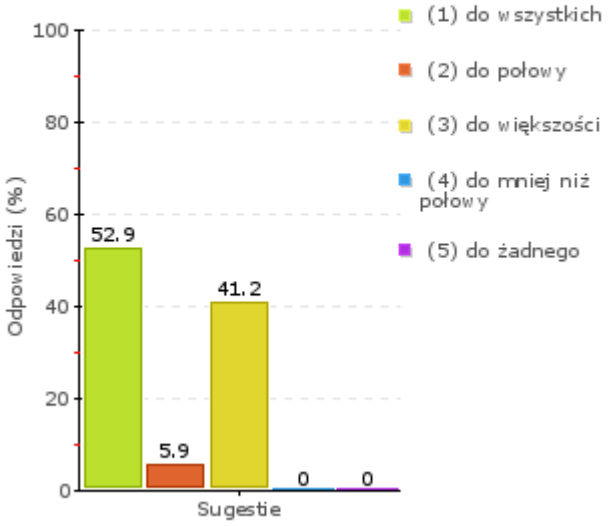

Wykres 3j

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania? Nauczyciele rozmawiają ze mną o postępach w nauce. AMS

Liczebność: 17

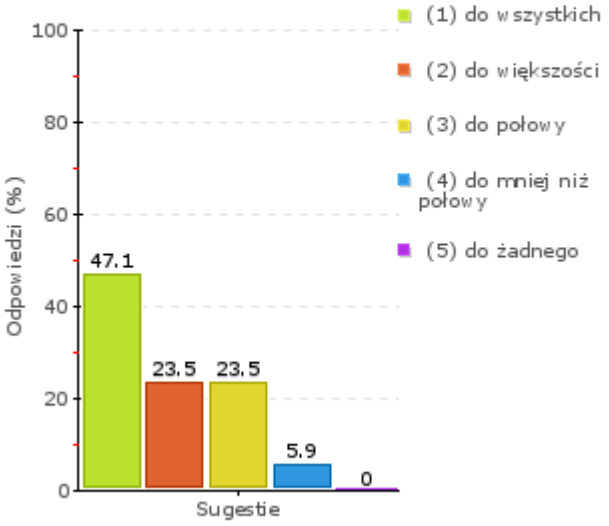

Wykres 4j

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nauczyciele rozmawiają ze mną, jak mam przezwyciężać trudności w nauce AMS

Liczebność: 17

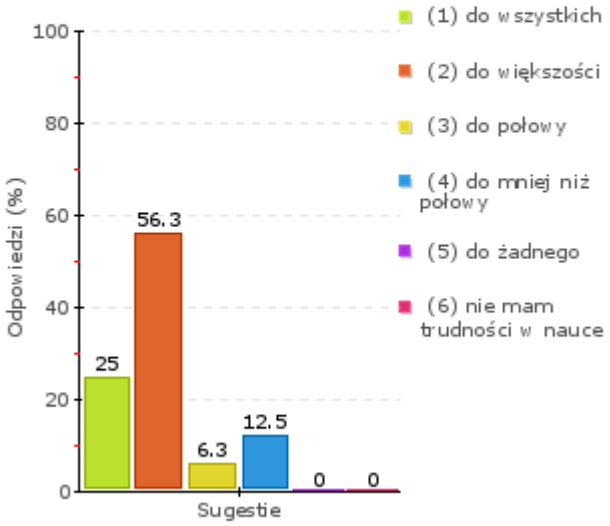

Wykres 5j

Jak się zazwyczaj czujesz, kiedy jesteś oceniana/y? Wybierz opisy, które najlepiej pasują do Ciebie. AMS

Liczebność: 17

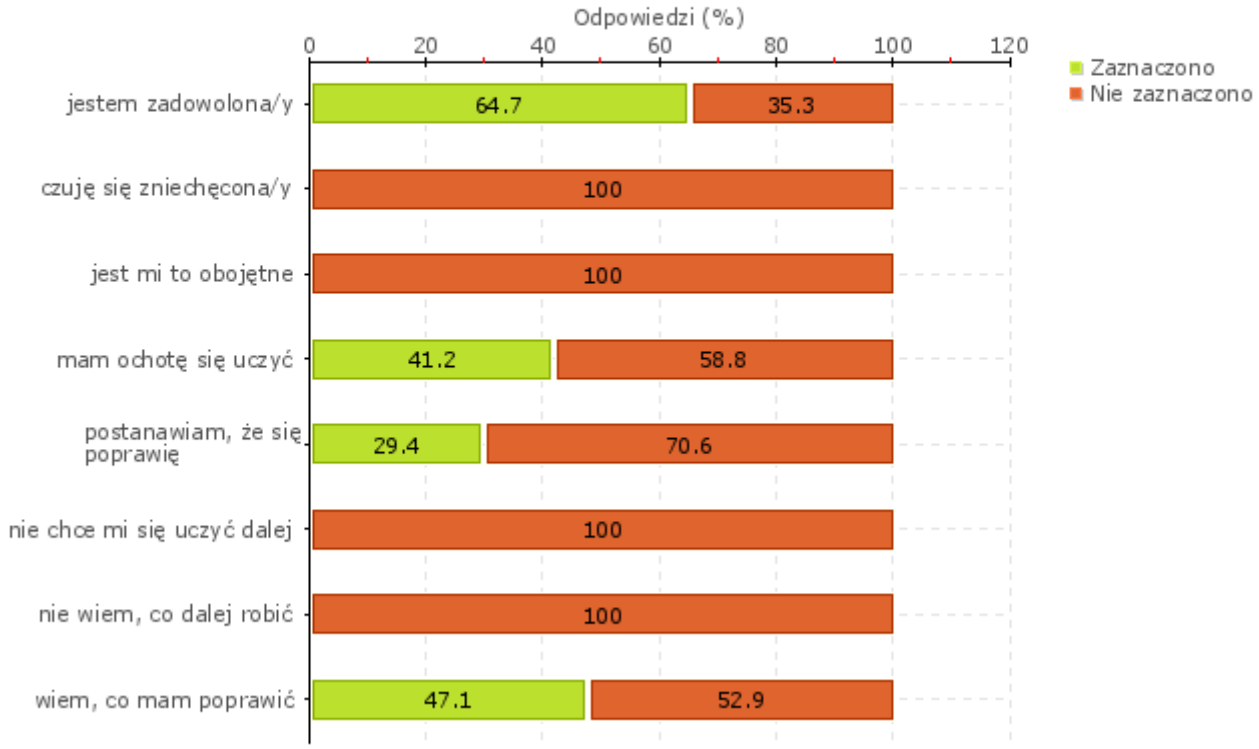

Wykres 1w

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Obszar badania: Organizacja procesów edukacyjnych umożliwia uczniom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i jej wykorzystanie. Taka organizacja procesów edukacyjnych pomaga uczniom zrozumieć świat oraz lepiej funkcjonować w społeczności lokalnej

Uczniowie deklarują, że na większości zajęć korzystają z wiedzy szkolnej i pozaszkolnej (rys. 1j). Pytania kierowane przez nauczycieli do uczniów oraz zadania wymagały od uczniów wykorzystania wcześniej zdobytej wiedzy. W trakcie prowadzonych zajęć nauczyciele podają przykłady oparte na realiach życia codziennego, pokazują przydatność wiedzy w praktyce, a podczas wycieczek starają się rozwijać wiedzę uczniów z zakresu różnych przedmiotów. W trakcie wywiadu nauczyciele wskazali też przykłady realizowanych działań międzyprzedmiotowych: projekty, konkursy, wycieczki interdyscyplinarne. Większość ankietowanych uczniów (15 z 17) dostrzega przydatność w życiu codziennym zdobytej w szkole wiedzy (rys. 2j). Zebrane dane świadczą o powszechności działań nauczycieli w zakresie stwarzania uczniom możliwości powiązania, podczas lekcji i innych zajęć szkolnych, różnych dziedzin wiedzy i nauczanych przedmiotów.

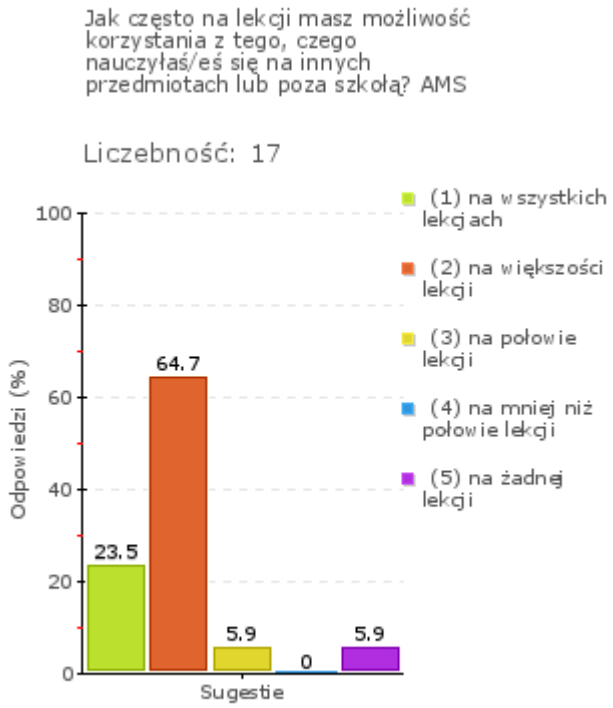

Wykres 1j

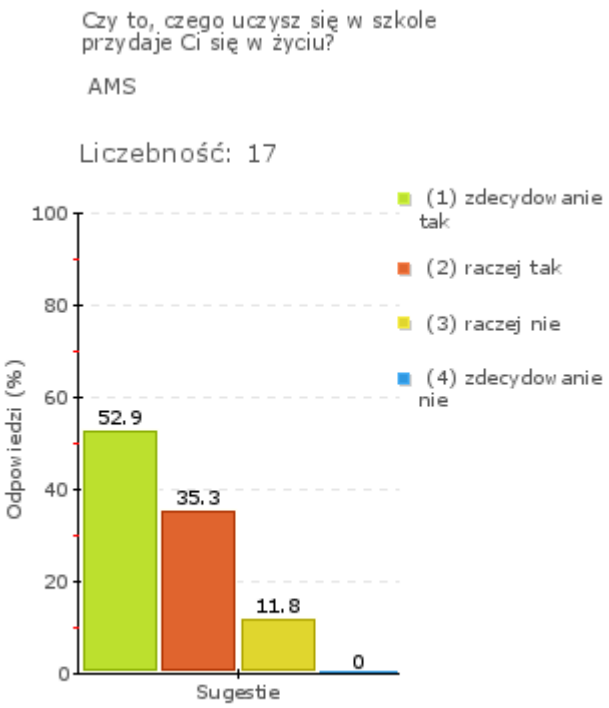

Wykres 2j

Obszar badania: Uczniowie mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się. Czują się odpowiedzialni za własny rozwój

Na podstawie zebranych danych można stwierdzić, że uczniowie mają wpływ na omawiane tematy i treści, sposoby uczenia się oraz atmosferę w klasie (rys. 1w). W trakcie większości obserwowanych zajęć nauczyciele, poprzez pytania kierowane do uczniów, stwarzanie uczniom możliwości wypowiedzi, dokonywania wyborów i monitorowanie wykonywanych przez uczniów zadań, umożliwiali im wpływanie na organizację i przebieg procesu uczenia się. Jedynie na 3 z 7 obserwowanych lekcji nauczyciele rozmawiali z uczniami o tym, w jaki sposób będą one przebiegać. Większość nauczycieli, zdaniem uczniów, zachęca ich do realizowania własnych pomysłów (rys. 1j). Uczniowie uważają, że ich wyniki w nauce zależą najbardziej od: ich zaangażowania, czasu poświęcanego przez nich na naukę, atmosfery w klasie, ich uzdolnień oraz pracy i wsparcia nauczyciela. Świadczy to o powszechnych i skutecznych działaniach nauczycieli w kształtowaniu odpowiedzialności uczniów za własny rozwój.

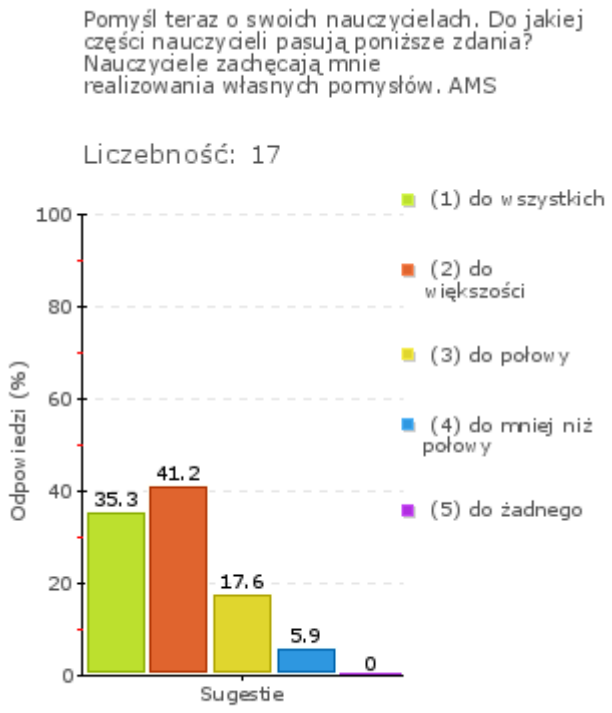

Wykres 1j

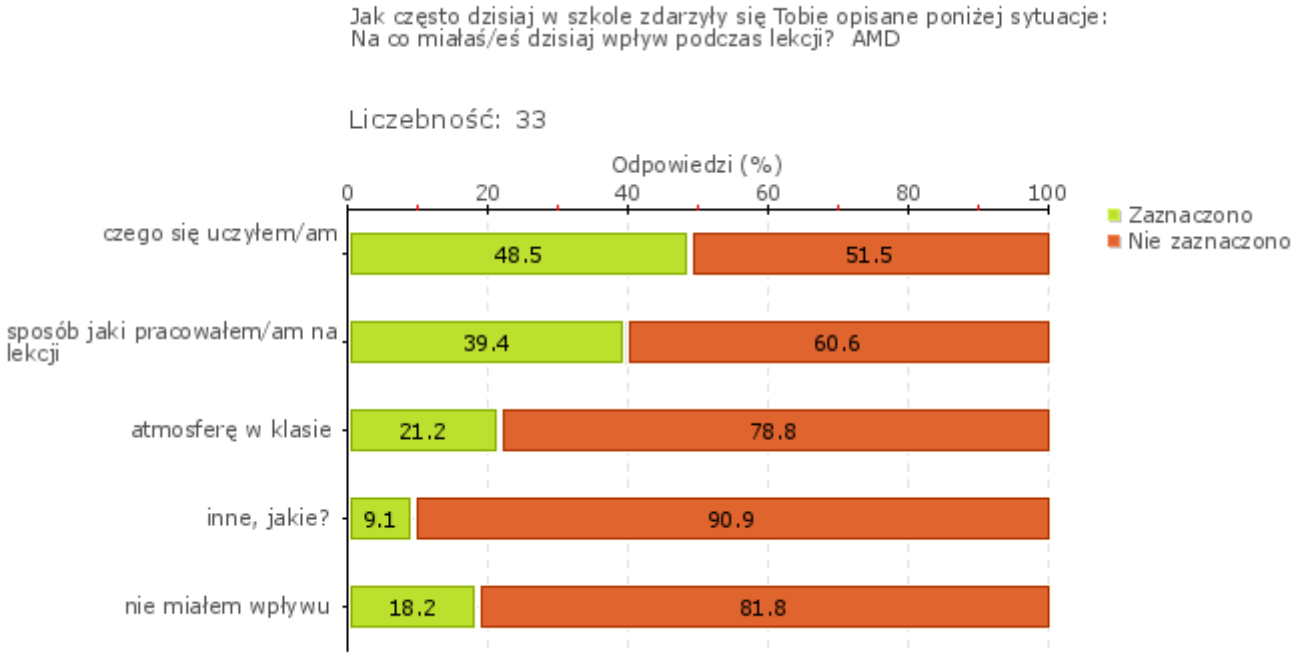

Wykres 1w

Obszar badania: Uczniowie uczą się od siebie nawzajem

Nauczyciele deklarują, że wykorzystywane przez nich podczas zajęć sposoby wzajemnego ucznia się uczniów to przede wszystkim: praca w grupach, pomoc koleżeńska, stosowanie metody projektów, wprowadzanie elementów zdrowej rywalizacji, umożliwianie uczniom prezentacji swoich prac. Możliwość pracy w grupach lub parach na większości lekcji dostrzega około 3/5 ankietowanych uczniów (rys. 1j). Zdaniem uczniów występują sytuacje, kiedy wykonują zadania wymyślone przez siebie lub innych uczniów. W trakcie 6 z 10 obserwowanych lekcji można było zauważyć, że nauczyciele stosowali takie metody, które umożliwiały uczenie się od siebie wszystkim uczniom, a na 2 lekcjach stwarzali sytuacje, w których uczniowie pomagali sobie wzajemnie. Najczęściej uczniowie uczyli się od siebie wzajemnie wykonując zadania w grupach, prezentując rozwiązania na forum, poprawiając sobie wzajemnie błędy. Na podstawie zebranych danych można stwierdzić, że współpraca uczniów w uczeniu się jest powszechna.

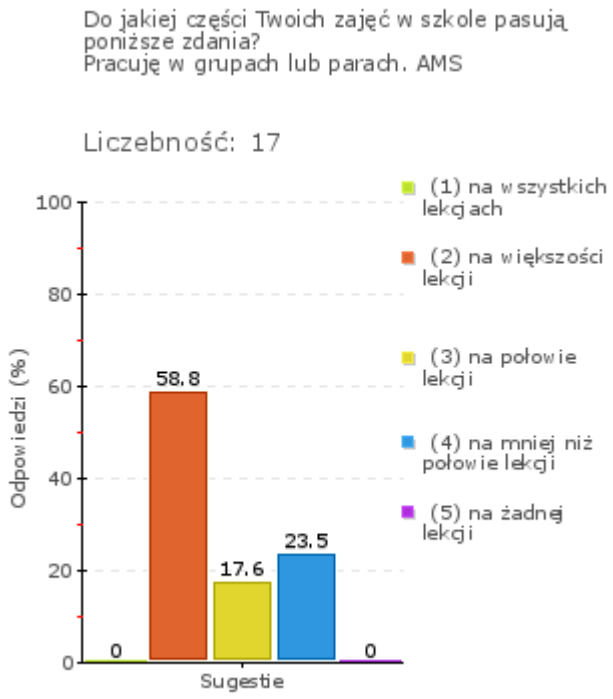

Wykres 1j

Obszar badania: W szkole lub placówce stosowane są nowatorskie rozwiązania służące rozwojowi uczniów

Większość ankietowanych nauczycieli (12 z 16) deklaruje, że w okresie ostatnich 12 miesięcy wprowadziła nowatorskie rozwiązania w swojej pracy, które dotyczyły na przykład: wykorzystania środków dydaktycznych, metod pracy, komunikacji z rodzicami. Działania te miały na celu: aktywizację uczniów i uatrakcyjnienie zajęć, rozbudzanie zainteresowań i wyobraźni uczniów, zaspokajanie potrzeb emocjonalno-społecznych. Dzięki prowadzeniu obserwacji, rozmowom z uczniami i ich rodzicami oraz analizowaniu osiągnięć uczniów nauczyciele stwierdzili, że ich działania pozwoliły na osiągnięcie założonych celów. Dyrektor Szkoły, jako innowacyjne działania podjęte w szkole w ostatnim okresie, wskazał: stosowanie nowatorskich metod pracy z uczniami (elementy hortiterapii, dziecko jako ekspert), wprowadzenie elementów wieloaspektowej interpretacji tematu, realizację własnego programu czytelniczego "Książka na 5", organizację "żywych lekcji historii' oraz włączenie rodziców w realizację procesu dydaktycznego (projekty wewnątrzszkolne "Poczytaj mi mamo, poczytaj mi tato", "Rodzic jako ekspert"). Przekłada się to przede wszystkim na uatrakcyjnienie procesu edukacyjnego, rozwijanie umiejętności i zainteresowań uczniów, a także wzrost poczucia wartości uczniów i ich rodziców.

Wymaganie:

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej

Stan oczekiwany:

Zmiany w zewnętrznym świecie powodują konieczność właściwego przygotowania uczniów do nowej rzeczywistości, dlatego dla sukcesu indywidualnego i społecznego uczniowie i uczennice powinni nabywać kompetencje określone w podstawie programowej. Stopień, w jakim są one nabywane, zależy od skuteczności monitorowania tego procesu oraz wykorzystania informacji o osiągnięciach z poprzedniego etapu edukacyjnego.

Poziom spełnienia wymagania: C

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Warunki i sposoby realizacji podstawy programowej były obserwowane na zdecydowanej większości zajęć. Ważne jest dla nauczycieli kształtowanie umiejętności porozumiewania się. Wyniki monitorowania osiągnięć uczniów wykorzystywane są przede wszystkim do rozwiązywania konkretnych problemów edukacyjnych, wiele takich działań podlega wspólnym ustaleniom w zespole nauczycieli.

Obszar badania: W szkole lub placówce realizuje się podstawę programową uwzględniając osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego

---

Diagnozy osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego prowadzi się w szkole na bazie Ogólnopolskich Badań Umiejętności Trzecioklasistów oraz badań prowadzonych w klasie IV. Wnioski wynikające z tych badań dotyczą problemów, na jakie napotykają konkretni uczniowie w trakcie procesu edukacji - co przekłada się następnie na różne działania wspierające kierowane do konkretnych uczniów. Niektóre z wniosków dotyczą problemów związanych z samym procesem edukacji. Przykładem zmian wprowadzonych do planowania jest dobór lektur odpowiadających zainteresowaniom lub możliwościom dzieci oraz zmiana w treściach kształcenia w edukacji polonistycznej. Związek pomiędzy wnioskami z tych badań, a działaniami nauczycieli dowodzi ich celowości.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Obszar badania: Podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji

Biorąc pod uwagę deklaracje nauczycieli, najczęściej kształtowane przez nich na zajęciach sąto umiejętności: komunikowania się (rys 1), rzadziej kształtowana jest umiejętość pracy grupowej i myślenia matematycznego (rys. 2j-3j). Na podstawie obserwacji zajęć stwierdzić można, iż najczęściej świadomymi i celowo wykorzystywanymi sposobami realizacji podstawy programowej była praca zespołowa, kształtowano umiejętność komunikowania się w języku ojczystym i w języku obcym, zarówno w mowie, jak i piśmie, umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, w tym także w celu wyszukiwania i korzystania z informacji. W procesie lekcyjnym uwzględniane były zalecane warunki i sposoby realizacji ustalone dla danego przedmiotu nauczania.

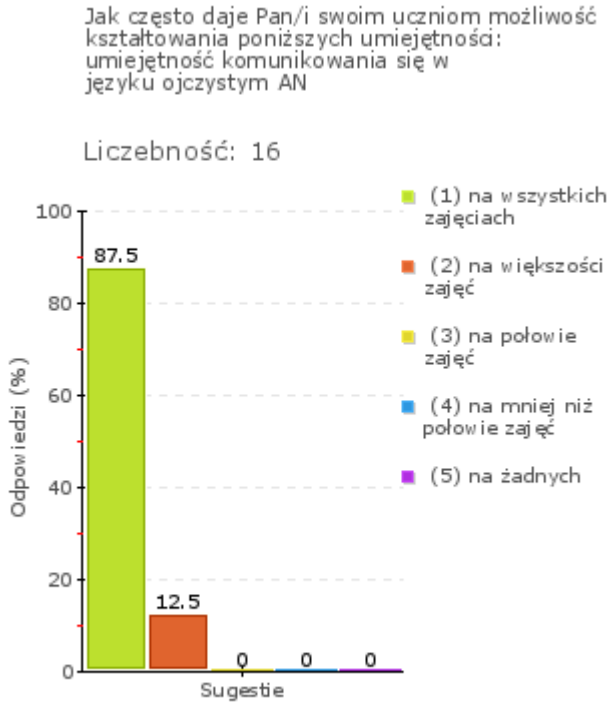

Wykres 1j

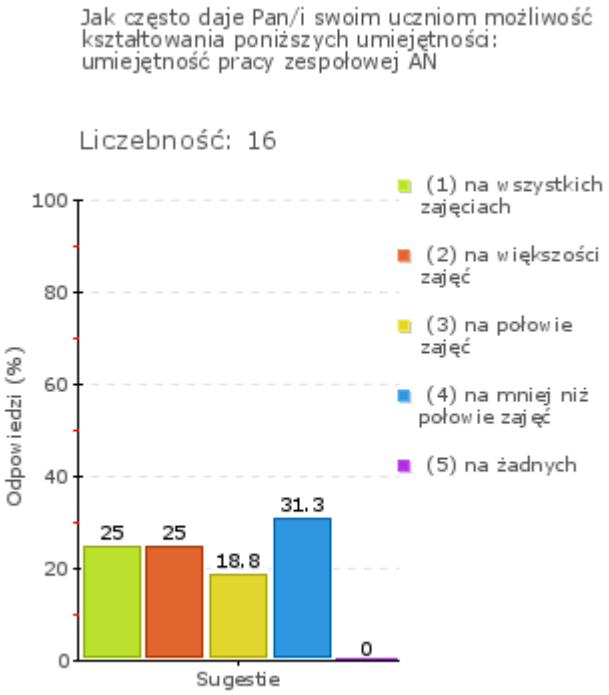

Wykres 2j

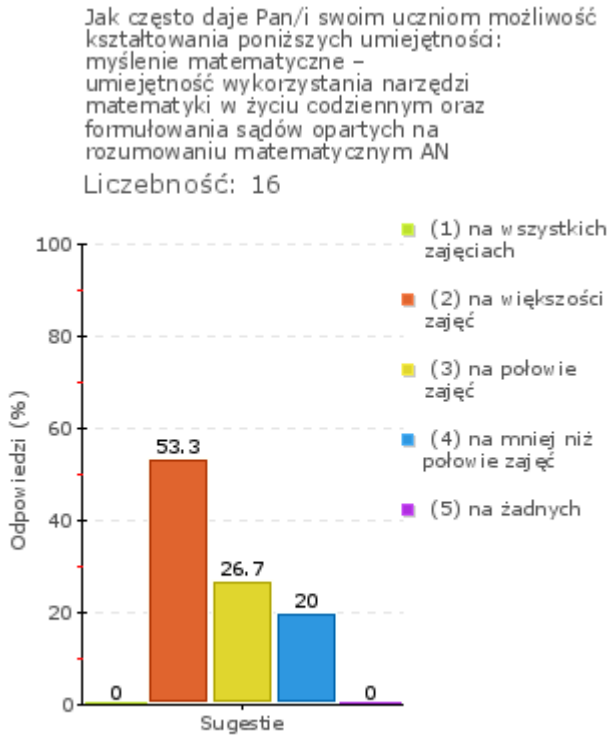

Wykres 3j

Obszar badania: W szkole lub placówce monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego ucznia, uwzględniając jego możliwości rozwojowe, formułuje się i wdraża wnioski z tych analiz

Większość nauczycieli monitoruje nabywanie wiadomości i umiejętności przez uczniów. Obserwowane zajęcia wykazywały stosowane metody monitorowania nakierowane przede wszystkim na aktywność nauczyciela. Uczniowie mieli wyraźnie mniejszy udział jako aktywne podmioty monitoringu. Na większości zajęć nauczyciele sprawdzali, czy uczniowie właściwie zrozumieli dane zagadnienia; sprawdzali, w jaki sposób uczniowie wykonują zadania; zadawali pytania. Nauczyciele stwarzali uczniom możliwość zadania pytania (na połowie zajęć), prosili uczniów o podsumowanie (na 3 zajęciach), wykorzystywali techniki badawcze (na dwóch zajęciach). Systemowym można nazwać monitoring wprowadzony w klasach starszych (V-VI klasa). Powtarzane są pisemne sprawdziany, informowani są rodzice, działania analityczne dotyczą zespołu nauczycieli. Wykorzystanie wyników monitoringu (na poziomie konkretnych problemów edukacyjnych do rozwiązania) to np.: prace związane z pojęciem skali (ćwiczone na różnych przedmiotach), umiejętność bezbłędnego pisania (wszyscy nauczyciele sprawdzają błędy), sfera języka uczniów podlegająca wspólnym ustaleniom. Trudne są dla uczniów zadania złożone i na ich rozwiązywanie zwracają uwagę wszyscy nauczyciele. Na poziomie deklaracji nauczycieli – najczęściej wykorzystują wyniki monitoringu do planowania pracy dydaktycznej na lekcjach, organizacji zajęć dodatkowych, modyfikacji metod pracy oraz indywidualizacji nauczania. Działania związane z monitoringiem i diagnozowaniem osiągnięć uczniów oraz wdrażanie wniosków z tych analiz są powszechne, można je uznać również za adekwatne, chociaż na poziomie indywidualnych działań, zwłaszcza na zajęciach - są nastawione w mniejszym stopniu na aktywności ucznia.

Obszar badania: Wdrożone wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. Wyniki analizy osiągnięć uczniów, w tym uczniów, którzy ukończyli dany etap edukacyjny, potwierdzają skuteczność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych

Zespoły klasowe w ostatnich trzech latach szkolnych były bardzo różne pod względem możliwości, a problemy wielu uczniów wpływały na ich wyniki uzyskiwane w trakcie sprawdzianu. Brak motywacji dzieci do nauki, niewielkie wsparcie udzielane przez rodziców, trudności w nauce (do 60% dzieci w niektórych zespołach), dzieci na pograniczu normy intelektualnej, problemy emocjonalne powodują, że wyniki uczniów określane wynikiem sprawdzianu są również bardzo zróżnicowane. Szkoła wdraża wnioski z analiz sprawdzianów, ale trudno jest wskazać tendencje wiążące działania szkoły z efektami w formie wieloletniej tendencji. W perspektywie ostatnich trzech lat wynik sprawdzianu (w skali staninowej) zmieniał się od 3 poprzez 8 do 6 w ostatnim sprawdzianie. Szkoła nie posiada tak opracowanego sposobu analiz, który umożliwiłby ocenę skuteczności oddziaływań edukacyjnych na wynik sprawdzianu w konkretnym zespole uczniów. Słabszy wynik sprawdzianu w ubiegłym roku szkolnym przypisywany był sytuacji stresowej, z którą niektóre dzieci sobie nie radzą, istotnym problemom edukacyjnym oraz wolnemu tempu pracy grupy uczniów, mimo iż w opinii nauczycieli, uczniowie uzyskali wynik świadczący o ich znacznym sukcesie edukacyjnym.

Obszar badania: Uczniowie odnoszą sukcesy na wyższym etapie kształcenia lub na rynku pracy

Działania realizowane w szkole, które związane są potencjalnie z sukcesami uczniów w następnym etapie edukacyjnym to przede wszystkim kształtowanie umiejętności opisanych w podstawie programowej (np.: matematyka, posługiwanie się językiem obcym, praktyczne umiejętności np. związane z mierzeniem) oraz te, z których istotne są szczególnie: wdrożenie do samodzielnej nauki, współpraca, postrzeganie świata w perspektywie innych osób. Kształtowane są one na zajęciach (np.: nauka dwóch języków obcych, ćwiczenia terenowe), ale również na zajęciach dodatkowych z matematyki, informatyki, przy organizacji działań charytatywnych i przy codziennej współpracy z uczniami niepełnosprawnymi. Współdziałanie z innymi kształtuje się w trakcie zajęć terenowych, realizacji projektów (np. wspólne przygotowywanie filmu). Zajęcia dodatkowe wspierające uczniów z różnym potencjałem pozwalają im uczyć się z sukcesem w gimnazjum. Biorąc pod uwagę zróżnicowanie możliwości uczniów oraz ich potrzeby rozwojowe uznać można adekwatność działań szkoły wobec przygotowania uczniów do kolejnych etapów kształcenia, a w efekcie do funkcjonowania na rynku pracy.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wymaganie:

Uczniowie są aktywni

Stan oczekiwany:

Aktywność uczniów i uczennic powinna się wiązać z różnorodnymi działaniami, szczególnie z procesem ich uczenia się. Ważnym elementem pracy szkoły jest wspieranie uczących się w podejmowanych przez nich samodzielnych inicjatywach wpływających na ich rozwój oraz rozwój środowiska. Proces uczenia się jest efektywny wtedy, gdy uczniowie biorą za niego odpowiedzialność. Rezultatem pracy nauczycieli są postawy uczących się wobec procesu uczenia się.

Poziom spełnienia wymagania: B

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Uczniowie w większości są zainteresowani tym, czym zajmują się podczas zajęć, a ich zaangażowanie przeważnie oparte jest na notowaniu, słuchaniu i samodzielnej pracy. Szkoła poprzez zajęcia pozalekcyjne oraz realizowane akcje społeczne i charytatywne, stwarza uczniom możliwość działania i rozwijania się. Realizowane są pomysły i propozycje uczniów, które zdecydowanie częściej dotyczą sfery rozwoju zainteresowań aniżeli przebiegu procesów dydaktycznych. Aktywność uczniów dotyczy głównie sfery społeczno-wychowawczej: organizacja imprez szkolnych, konkursów, akcji charytatywnych.

Obszar badania: Uczniowie są zaangażowani w zajęcia prowadzone w szkole lub placówce i chętnie w nich uczestniczą

Zaangażowanie uczniów podczas zajęć widoczne było na obserwowanych lekcjach - uczniowie wykonywali zadania samodzielnie lub w grupach, odpowiadali na pytania, prezentowali efekty swojej pracy. Ankietowani uczniowie (25 z 33) stwierdzili, że w dniu badania angażowali się na wszystkich lub większości zajęć (rys. 1j). Najczęściej ich zaangażowanie miało formę: słuchania, pracy samodzielnej i notowania. Rzadziej uczniowie angażowali się poprzez zadawanie pytań i udział w dyskusji, a w najmniejszym stopniu byli zaangażowani w uczenie innych. Biorąc pod uwagę zebrane wyniki badań ankietowych i obserwacji można uznać powszechność zaangażowania uczniów na większości zajęć.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

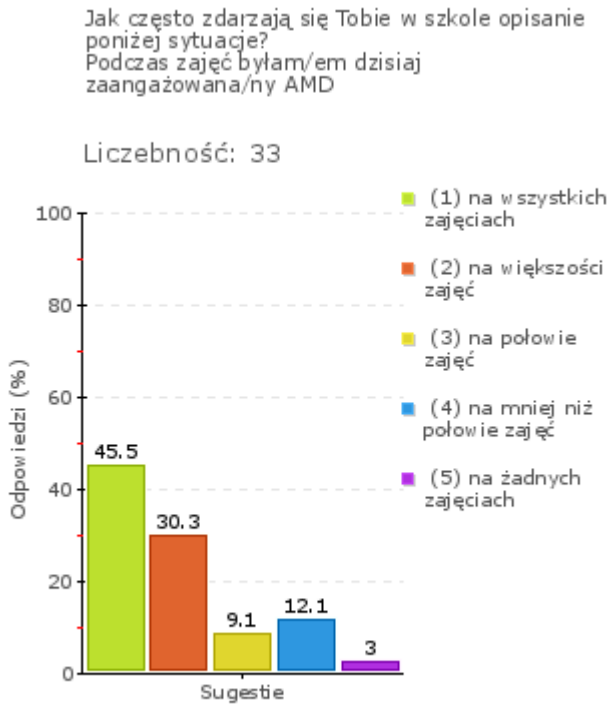

Wykres 1j

Obszar badania: Nauczyciele stwarzają sytuacje, które zachęcają każdego ucznia do podejmowania różnorodnych aktywności

W szkole realizowane są różnorodne zajęcia pozalekcyjne: wyrównawcze, terapeutyczne z elementami korekcji i kompensacji, korekcyjno-kompensacyjne, usprawniające, rozwijające (językowe - język angielski, język niemiecki; informatyczne, przyrodnicze, artystyczne - chórek szkolny, plastyka; sportowe - w tym taneczne). Dzieci mogą także uczestniczyć na terenie szkoły w zajęciach odpłatnych tj. robotyka i gimnastyka ogólnorozwojowa. Zdaniem Dyrektora z prowadzonych w Szkole zajęć pozalekcyjnych korzysta około 70-80% uczniów. W trakcie wywiadu uczniowie powiedzieli, że zajęcia pozalekcyjne, szczególnie te rozwijające, są dla nich ciekawe i chętnie w nich uczestniczą. Uczniowie zgłaszają swoje pomysły dotyczące tego, co się robi na lekcjach i dotyczą one: pogłębiania wiedzy, tematyki zajęć, metod pracy czy możliwości prezentacji przez uczniów wiedzy. Biorąc pod uwagę powyższe można stwierdzić, że nauczyciele stwarzają uczniom możliwość podejmowania różnorodnych aktywności.

Obszar badania: Uczniowie inicjują i realizują różnorodne działania na rzecz własnego rozwoju, rozwoju szkoły lub placówki oraz angażują w nie inne osoby

Uczniowie inicjują i realizują na terenie szkoły różne działania np.: imprezy szkolne (Wieczór Filmowy), konkursy (międzyklasowy konkurs matematyczny, konkurs na gazetki klasowe w ramach konkursu "Klasa na Medal"), działania wychowawcze (akcje charytatywne na rzecz bezdomnych zwierząt, tematyka godzin z wychowawcą). W działania te włączają się zarówno uczniowie, nauczyciele, jak i rodzice. Na terenie szkoły są dostępne informacje o prowadzonych przez uczniów działaniach (np. zbieranie nakrętek na cele charytatywne) czy samodzielnie wykonane gazetki klasowe. Zebrane dane świadczą o inicjowaniu i realizowaniu przez uczniów różnorodnych działań na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły, w które to działania angażują inne osoby.

Obszar badania: Uczniowie realizują różnorodne działania na rzecz rozwoju społeczności lokalnej oraz angażują w nie inne osoby

Partnerzy szkoły wskazali działania, których pomysłodawcami byli uczniowie. Działania te dotyczyły organizacji na terenie szkoły akcji charytatywnych (m.in.: na rzecz chorych i ubogich dzieci) i zajęć pozalekcyjnych (taniec towarzyski, hip-hop, zajęcia plastyczne). Pomysły uczniów dotyczyły również tworzenia programów artystycznych prezentowanych podczas imprez szkolnych. W związku z powyższym można uznać, że uczniowie skutecznie inicjują i realizują działania na rzecz społeczności lokalnej.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wymaganie:

Respektowane są normy społeczne

Stan oczekiwany:

Szkoły powinny kształtować postawy zgodne z wartościami i normami społeczeństwa demokratycznego. Poznawanie zasad i rozumienie ich znaczenia dla funkcjonowania społeczności szkolnej i społeczeństwa stanowi element rozwoju. Świadomość tego, jak ważne jest przestrzeganie wspólnie ustalonych reguł, decyduje o sukcesie grup. Ważnym zadaniem szkoły jest tworzenie poczucia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego, a także klimatu sprzyjającego uczeniu się.

Poziom spełnienia wymagania: B

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Na większości zajęć zarówno nauczyciele jak i uczniowie, poprzez swoje postawy, potwierdzali implementację norm obowiązujących w szkole. Udział w kształtowaniu norm jest częściej udziałem uczniów niż ich rodziców. Działania wychowawcze podlegają analizie, szkoła reaguje na przypadki naruszenia norm, prowadzi również działania profilaktyczne dotyczące w szczególności ekspozycji na przemoc z wykorzystaniem internetu.

Obszar badania: Działania szkoły lub placówki zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne

---

Poziom bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego odczuwanego przez uczniów w szkole jest wysoki (deklarują go wszyscy uczniowie). Poczucie bezpieczeństwa w różnych sytuacjach (lekcja, przerwa, boisko) i ekspozycje na różne formy przemocy (wykluczanie, przemoc fizyczna, agresja przeciwko mieniu, groźna agresja fizyczna) jest porównywalna statystycznie z innymi szkołami. Najczęściej zdarzają się przypadki agresji werbalnej, działań odbieranych jako wykluczenie oraz zachowań odczuwanych jako nieprzyjemne się (rys. 1j, 2j, 3j), wyniki nie różnią się jednak istotnie statystycznie od innych szkół. Istotnym problemem jest przemoc z wykorzystaniem środków komunikacji (internet i telefon). Wyniki (rys. 4 j) są statystycznie różne (gorsze) od wyników innych porównywanych szkół podstawowych, ale szkoła monitoruje ten obszar zachowań uczniów, prowadzi również szereg działań profilaktycznych oraz interwencyjnych, skierowanych również do rodziców.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że:
Inni uczniowie obrażali Cię, używali wobec Ciebie nieprzyjemnych przezwisk. AMS

Liczebność: 17

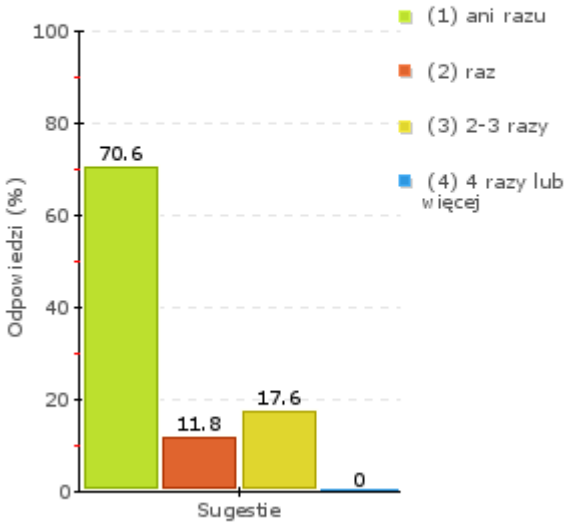

Wykres 1j

Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że:
Inni uczniowie zachowywali się wobec Ciebie w sposób, który odbierałaś/eś jako nieprzyjemny. AMS

Liczebność: 17

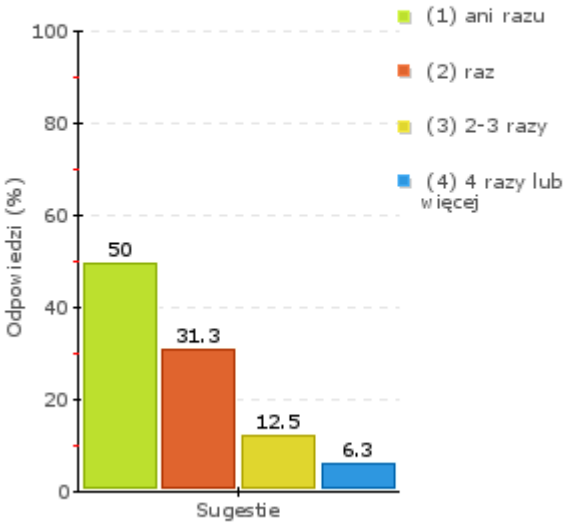

Wykres 2j

Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że:
Inni uczniowie celowo wykluczali Cię z grupy/ nie zadawali się z Tobą. AMS

Liczebność: 17

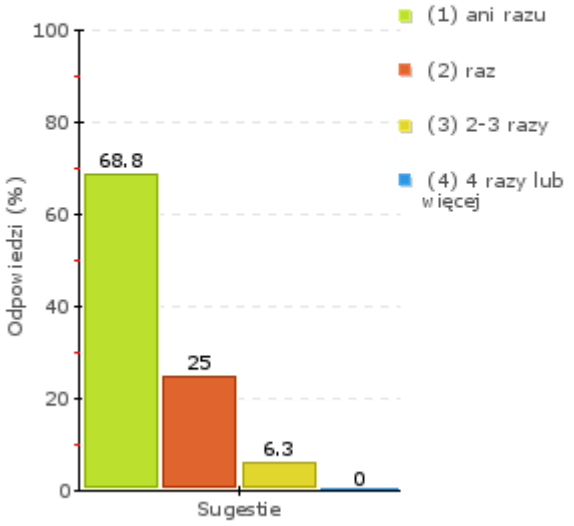

Wykres 3j

Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że:
Inni uczniowie obrażali Cię za pomocą Internetu lub telefonów komórkowych. AMS

Liczebność: 17

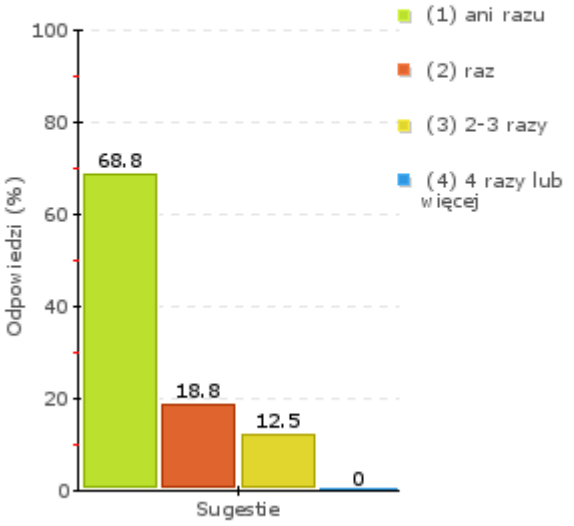

Wykres 4j

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Obszar badania: Uczniowie współpracują ze sobą w realizacji przedsięwzięć będących wynikiem działań samorządu uczniowskiego

Uczniowie współpracują ze sobą w realizacji przedsięwzięć będących wynikiem działań samorządu uczniowskiego. Z ich inicjatywy działa sklepik uczniowski (są w pełni za niego odpowiedzialni), konkurs „Książka na 5" angażuje ich w wielu klasach i wpływają na jego kształt, wieczory filmowe są rozrywką organizowaną przy aktywnym współudziale wielu uczniów. Zwłaszcza akcje charytatywne i społeczne są udziałem większości uczniów szkoły (np.: Kredki dla Afryki, pomoc dla schroniska, prezenty dla dzieci chorych na nowotwory, zbieranie surowców wtórnych). O tym, że uczniowie potrafią dzielić się odpowiedzialnością, a w szkole budowany jest pozytywny klimat dla ich współpracy, świadczy dosyć powszechny udział uczniów w działaniach samorządu. Co trzeci ankietowany uczeń deklaruje, że aktywnie uczestniczy w organizacji jego różnych działań. Wsparcie uczniów w zakresie inicjatyw uczniowskich podejmowanych w klasie, a zwłaszcza będących wynikiem działań samorządu uczniowskiego polega w pierwszej kolejności na umożliwieniu uczniom zgłaszania pomysłów (tzw. "skrzynka pomysłów"). Uczniowie najchętniej angażują się w działania związane z imprezami, zabawami. Ważnym działem ich aktywności są akcje charytatywne. Biorąc pod uwagę powyższe można stwierdzić, że uczniowie razem pracują przy różnych przedsięwzięciach będących ich pomysłami, a szkoła tworzy dobry klimat do współdziałania.

Obszar badania: Zasady postępowania i współżycia w szkole lub placówce są uzgodnione i przestrzegane przez uczniów, pracowników szkoły, rodziców, a relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu

Na większości zajęć zarówno nauczyciele jak i uczniowie, poprzez swoje postawy, potwierdzali implementację norm takich, jak: porządkowe, społeczne, związane z procesem uczenia się. Uczniowie znają te normy: mówią o zasadach porządkowych, zachowaniach społecznych i ogólnych zasadach wynikających z zasad kultury. Obserwowano jednak uczniów, którzy na zajęciach nie zawsze respektowali zasady (słuchanie poleceń, wykonywanie zadań, szacunek do pracy innych).

Udział rodziców w kształtowaniu tych norm wydaje się być stosunkowo niewielki. Rodzice zwracali raczej uwagę na współdziałanie i wspólnotę zasad, którą winna charakteryzować się szkoła. Rodzice uważają w większości, że mają wpływ na zasady, jakie obowiązują w klasie i oczekiwane od dzieci zachowania w szkole (rys. 2j i 3j). Również uczniowie uważają, że mają wpływ na szkolne zasady (rys.1j). Relacje oparte na szacunku i zaufaniu są powszechne, partycypacja w ustalaniu norm i zasad również dotyczy większości uczniów i rodziców, chociaż nie jest powszechna.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Czy zgadzasz się z poniższymi zdaniami, czy też nie?
Mam wpływ na to, jakie zasady zachowania obowiązują w mojej szkole.
AMS

Liczebność: 17

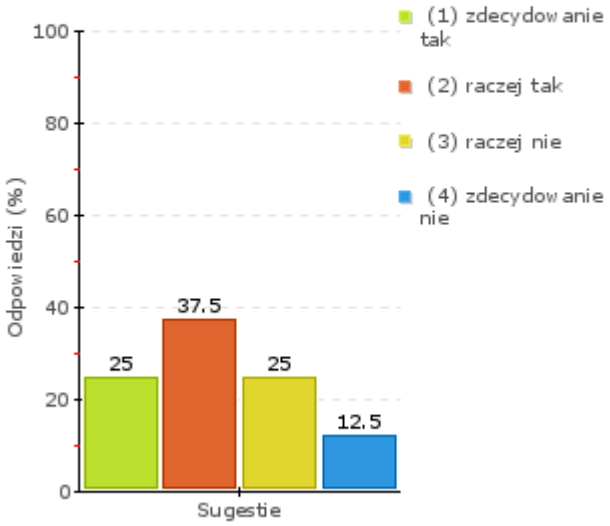

Wykres 1j

Czy zgadza się Pani/Pan z poniższymi zdaniami?
Mam wpływ na to, jakich zachowań oczekuje się od mojego dziecka w szkole
AR

Liczebność: 64

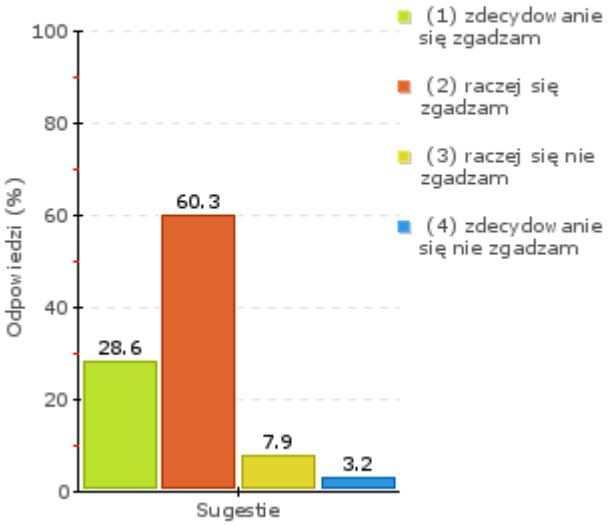

Wykres 2j

Czy zgadza się Pan/i z poniższymi zdaniami, czy też nie?
Mam wpływ na zasady obowiązujące w klasie mojego dziecka AR

Liczebność: 64

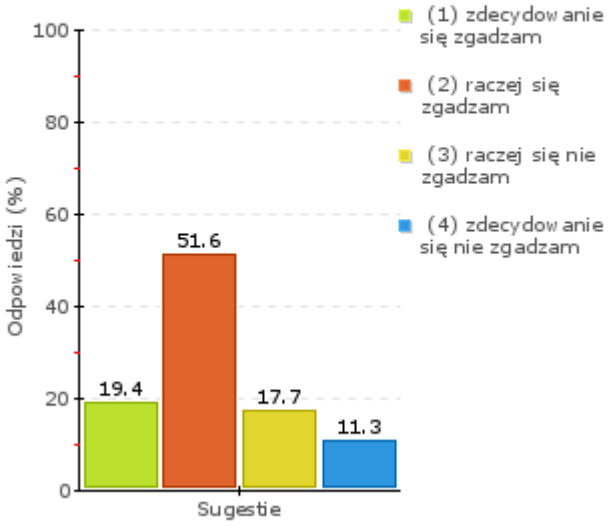

Wykres 3j

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Obszar badania: W szkole analizuje się podejmowane działania wychowawcze oraz modyfikuje je w razie potrzeb

Opinie dotyczące działań wychowawczych zbiera się poprzez ankietowanie rodziców, rozmowy z nimi, informacje przekazywane są również wychowawcom klas. Systemowym podejściem do działań diagnostycznych w obszarze wychowania są obserwacje oraz ankietowanie. Badania są prowadzone systematycznie, w określonym interwale czasowym (zwłaszcza w zakresie bezpieczeństwa uczniów) oraz doraźnie. Wnioski wynikające z takich badań to np.: problemy hałasu, poczucia bezpieczeństwa w niektórych miejscach w szkole, zachowania w trakcie przerw. Wprowadzono na tej podstawie szereg zmian w działaniach wychowawczych. Zmieniono system nagród i kar, wprowadzono apele (wykorzystywane w szczególności do promowania dobrych zachowań i osiągnięć uczniów oraz do rozwiązywania bieżących problemów wychowawczych). W wyniku obserwowania zagrożeń zdiagnozowano problemy wynikające z przemocy w internecie, co wykorzystano w akcji profilaktycznej (skierowanej również do rodziców). Wyjazd profilaktyczny uczniów na wycieczkę, udział w grze, teatrzyki profilaktyczne to również działania wynikające z celowych działań szkoły, które są skutkiem analizy zagrożeń. Uznać należy, że szkoła prowadzi takie działania celowo i na poziomie całej instytucji.

Obszar badania: W modyfikacjach biorą udział uczniowie i rodzice

Rodzice zgłaszali potrzebę większego nacisku na uświadomienie dzieciom kwestii przemocy psychicznej i fizycznej oraz agresji słownej. Pomocy udzielili eksperci zewnętrzni (psycholog i pedagog), odbyła się wycieczka integracyjno-terapeutyczna; zorganizowano zajęcia profilaktyczne związane z zapobieganiem przemocy i agresji, z uwzględnieniem zachowań dzieci w internecie. Również działania związane z organizacją imprez dla uczniów (np. Dzień Dziecka jako impreza środowiskowa) wynikały z inicjatyw rodziców. Uczniowie zgłaszają propozycje zmian w działaniach wychowawczych, a ich głos jest brany pod uwagę. Uczniowie zgłosili chęć udziału w akcjach charytatywnych: Gwiazdka dla zwierzaka, Góra grosza; grupa uczniów wskazała również potrzebę działań integracyjnych. Rodzice i uczniowie partycypują więc w modyfikacjach działań wychowawczych.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wymaganie:

Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji

Stan oczekiwany:

W szkole ukierunkowanej na rozwój uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji podejmuje się różnorodne działania, dostosowane do specyfiki i potrzeb środowiska. Powinny być one oparte na diagnozie, a ich skuteczność poddawana refleksji. Ich elementem jest przeciwdziałanie dyskryminacji. Organizując procesy edukacyjne, nauczyciele indywidualizują nauczanie i wspierają uczniów.

Poziom spełnienia wymagania: B

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Nauczyciele rozpoznają możliwości i potrzeby uczniów, co stanowi podstawę do objęcia ich systemowym lub bieżącym wsparciem. Większość uczniów bierze udział w organizowanych w Szkole zajęciach pozalekcyjnych (rozwijających, dydaktyczno-wychowawczych czy usprawniających), które postrzegają jako interesujące i potrzebne. Działania antydyskryminacyjne wynikają z potrzeb i są związane z reakcjami na zaobserwowane wydarzenia i zjawiska oraz mają charakter prewencyjny. W ramach wspierania młodzieży Szkoła współpracuje z szeregiem funkcjonujących w środowisku instytucji. Uczniowie dostrzegają wsparcie nauczycieli w przypadku trudności w nauce oraz w rozwijaniu swoich zainteresowań.

Obszar badania: W szkole lub placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną każdego ucznia

---

Rozpoznawanie przez nauczycieli możliwości psychofizycznych i potrzeb rozwojowych uczniów oparte jest o obserwacje, rozmowy z uczniami i ich rodzicami, analizy badań ankietowych oraz danych zawartych w opiniach i orzeczeniach poradni psychologiczno-pedagogicznych. Na tej podstawie nauczyciele określili zasadnicze potrzeby uczniów: emocjonalne (potrzeba afiliacji i kompetencji) oraz edukacyjne (uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się). Konieczność udzielania systemowego wsparcia stwierdzono dla około 60% uczniów, z czego dla 40% z nich uruchomiono program wspierania uczniów ze względu na specjalne potrzeby edukacyjne. Najczęstsze problemy uczniów wynikają z dysfunkcji rozwojowych, trudnej sytuacji rodzinnej, problemów emocjonalnych lub zdrowotnych. Większość ankietowanych rodziców (60 z 64) wyraziła opinię, że nauczyciele rozmawiają z nimi o potrzebach lub możliwościach ich dzieci co najmniej raz w roku (rys. 1j). Można więc stwierdzić, że rozpoznawanie możliwości i potrzeb uczniów ma charakter systemowy.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

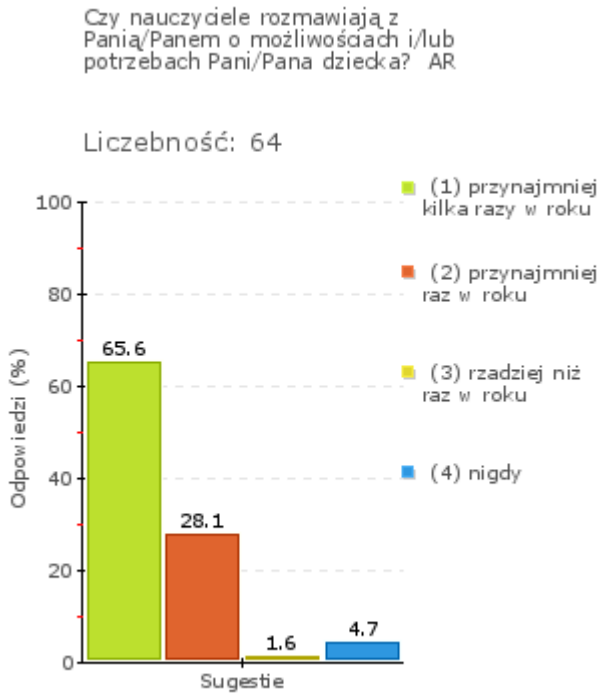

Wykres 1j

Obszar badania: Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i specjalistyczne organizowane dla uczniów wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb każdego ucznia

Tworząc w Szkole ofertę zajęć pozalekcyjnych bierze się pod uwagę: zainteresowania i potrzeby dzieci, oczekiwania rodziców oraz możliwości szkoły. W ramach wspierania uczniów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi Szkoła organizuje: zajęcia rozwijające, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i usprawniające, pomoc psychologiczno-pedagogiczną (zajęcia rewalidacyjne, korekcyjno-kompensacyjne, terapeutyczne i logopedyczne), zajęcia gimnastyki korekcyjnej. Ponadto nauczyciele indywidualizują pracę z uczniami o szczególnych potrzebach podczas prowadzonych przez siebie lekcji i dostosowują wymagania edukacyjne (na podstawie opinii i orzeczeń). Około 10% uczniów nie uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych, co wynika z: obecności na innych zajęciach pozaszkolnych (treningi w klubach sportowych, zajęć w szkole muzycznej); nieodpowiedniej dla uczniów pory prowadzenia zajęć; braku w ofercie szkoły interesujących dla nich zajęć lub braku zainteresowania. Większość ankietowanych rodziców (60 z 64) uważa, że szkolne zajęcia pozalekcyjne są dostosowane do potrzeb ich dzieci. Także uczniowie w większości postrzegają zajęcia pozalekcyjne jako interesujące i potrzebne (rys. 1j i 2j). Zebrane dane świadczą o tym, że działania podejmowane przez Szkołę są adekwatne do rozpoznanych potrzeb uczniów.

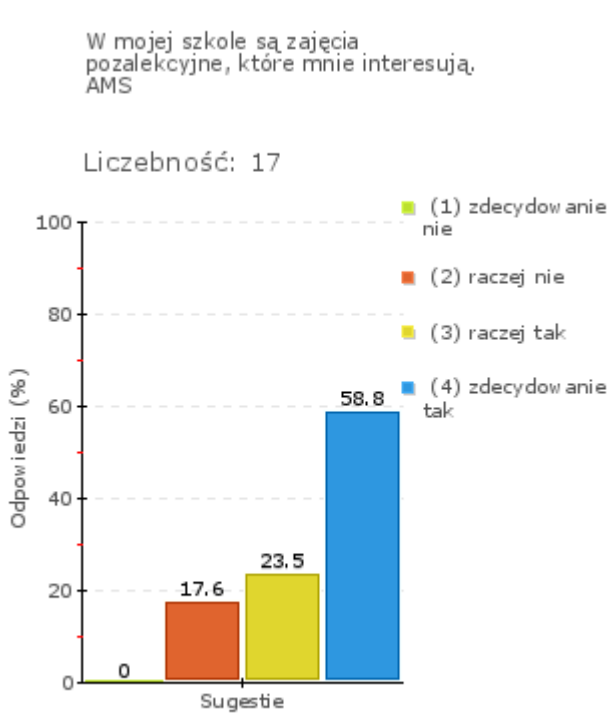

Wykres 1j

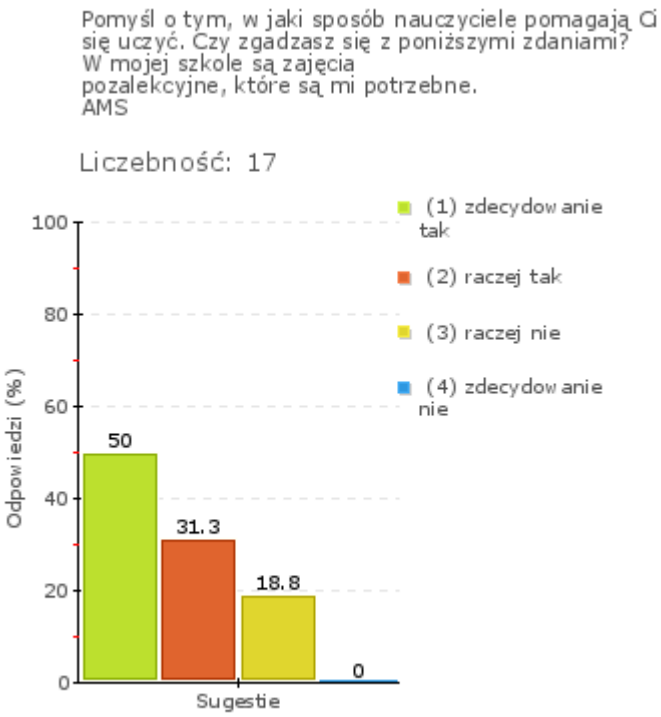

Wykres 2j

Obszar badania: W szkole lub placówce są realizowane działania antydyskryminacyjne obejmujące całą społeczność szkoły lub placówki

Dostrzeżone w Szkole przypadki dyskryminacji dotyczyły niepełnosprawności dziecka i statusu ekonomicznego rodziny ucznia. Podejmowane przez nauczycieli działania antydyskryminacyjne uwzględniają więc te przesłanki, ale także wiek, pochodzenie społeczne, płeć, religię, kolor skóry i pochodzenie etniczne. Działania antydyskryminacyjne realizowane są poprzez: podejmowanie tematyki antydyskryminacyjnej podczas lekcji przedmiotowych i godzin z wychowawcą. odpowiedni dobór filmów edukacyjnych i utworów literackich, teatrzyki i pogadanki profilaktyczne, imprezy integracyjne, spotkania z osobami niepełnosprawnymi, aktywne włączanie uczniów niepełnosprawnych w życie klasy i szkoły. Rodzice podczas wywiadu stwierdzili, że nie dostrzegają w szkole przypadków dyskryminacji wśród uczniów, ale zauważają pracę szkoły nad kształtowaniem postawy tolerancji. Na tej podstawie można uznać adekwatność podejmowanych w Szkole działań antydyskryminacyjnych.

Obszar badania: Szkoła lub placówka współpracuje z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i innymi podmiotami świadczącymi poradnictwo i pomoc uczniom, zgodnie z ich potrzebami i sytuacją społeczną

Podstawowe działania Szkoły to organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wsparcia dla uczniów z rodzin dysfunkcyjnych, które prowadzone są we współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną i Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Komisja zapewnia Szkole wsparcie finansowe na prowadzenie działań profilaktycznych, organizuje na terenie szkoły świetlicę profilaktyczną oraz stwarza możliwość skorzystania z pomocy specjalistów (psycholog, terapeuta). Dyrektor Szkoły dostrzega jednak problemy w zakresie dostępności dla uczniów specjalistów w zakresie pomocy psychologicznej. Policja i Straż Pożarna wspiera Szkołę w sprawach edukacji dla bezpieczeństwa. Współpraca Szkoły z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Kultury daje uczniom możliwość udziału w pozalekcyjnych zajęciach tanecznych i plastycznych (organizowanych przez Ośrodek na terenie szkoły) oraz konkursach i imprezach plenerowych. Gorczański Park Narodowy wspiera szkołę w realizacji edukacji przyrodniczej (lekcje w przewodnikiem, konkursy, pomoce dydaktyczne). Uczniowie biorą udział w przedsięwzięciach prowadzonych przez Miejską Bibliotekę Publiczną z filią w Rzeszotarach tj.: spotkania z pisarzami, konkursy. We współpracy ze Stowarzyszeniem "Zielone Światło dla Wrząsowic" organizowane są akcje ekologiczno-edukacyjne, w których uczniowie biorą udział. Biorąc pod uwagę zebrane informacje stwierdzić można, że charakter współpracy z podmiotami wspierającymi uczniów wynika z potrzeb uczniów i ich sytuacji społecznej.

Obszar badania: W szkole lub placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacyjnego w odniesieniu do każdego ucznia

W trakcie wszystkich obserwowanych zajęć nauczyciele motywowali uczniów do angażowania się w proces uczenia się. Odbywało się to między innymi poprzez: kierowanie do uczniów pytań, jasne określanie zadań i kontrolowanie ich wykonania, dostosowanie tempa zajęć do możliwości uczniów, pozytywne wzmacnianie (pochwały, "plusy"). W mniejszym stopniu na zajęciach było widoczne indywidualizowanie procesów edukacyjnych, które obserwowano głównie poprzez: różnicowanie stopnia trudności pytań i zadań, indywidualne wsparcie uczniów w rozwiązywaniu zadań, aktywizowanie uczniów wycofanych, umożliwienie uczniom dokonywania wyboru zadań, dostosowywanie czasu potrzebnego uczniom do wykonania zadań. Większość uczniów w ankietach wyraziła opinię, że szkoła stwarza im możliwość uczestnictwa we wszystkich zajęciach, w których chcą uczestniczyć (13 z 17 ankietowanych). Biorąc pod uwagę wyniki obserwacji lekcji i opinie uczniów można uznać wsparcie udzielane uczniom przez nauczycieli za wystarczające i adekwatne do potrzeb uczących się.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Obszar badania: W opinii rodziców i uczniów wsparcie otrzymywane w szkole lub placówce odpowiada ich potrzebom

W opinii większości ankietowanych uczniów nauczyciele udzielają im wsparcia emocjonalnego (rys. 1j) i dają im do zrozumienia, że wierzą w ich możliwości (rys. 2j). Rodzice dostrzegają wsparcie otrzymywane od nauczycieli i wychowawców w trudnych dla ich dzieci sytuacjach. Biorąc pod uwagę deklaracje uczniów oraz rodziców, można uznać, że wsparcie udzielne im w Szkole jest adekwatne do ich potrzeb.

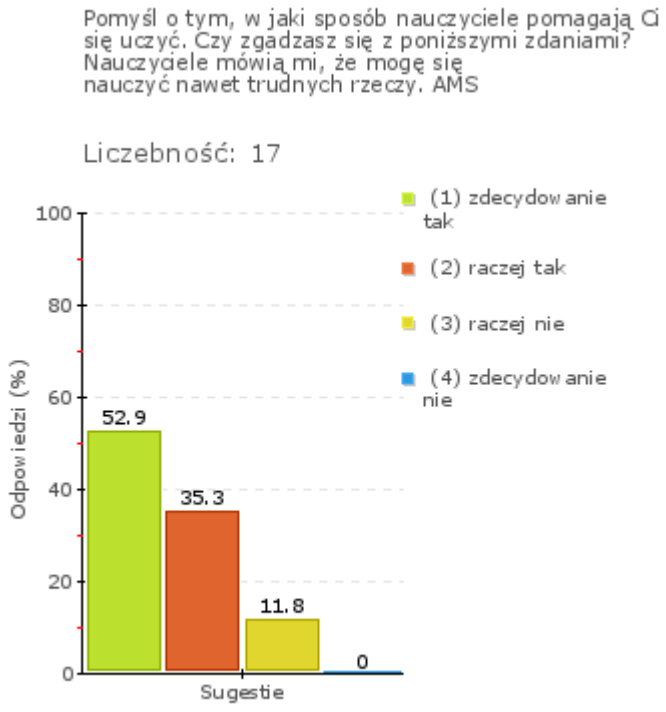

Wykres 1j

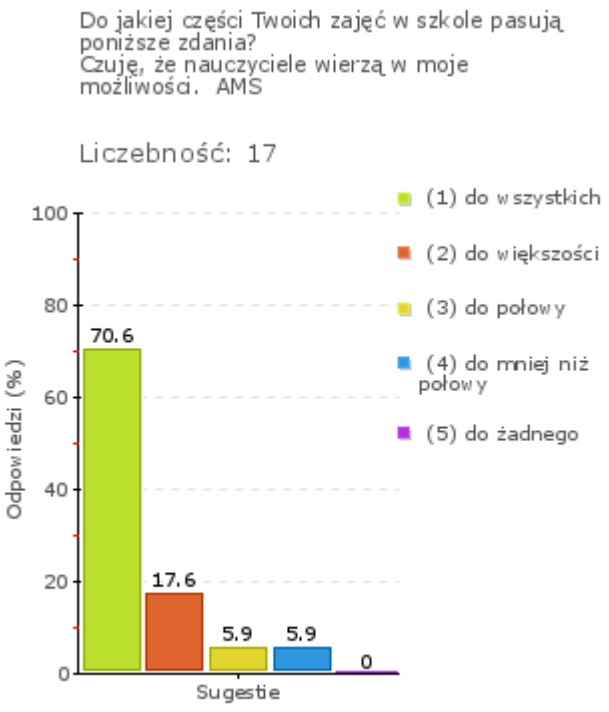

Wykres 2j

Wymaganie:

Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych

Stan oczekiwany:

O sukcesie współczesnych społeczeństw decyduje zdolność do współpracy. Aby jej uczyć, nauczyciele powinni działać zespołowo, organizując procesy edukacyjne, rozwiązując problemy, prowadząc ewaluację, ucząc się od siebie nawzajem. Służy to podniesieniu jakości procesu uczenia się uczniów oraz rozwojowi zawodowemu nauczycieli.

Poziom spełnienia wymagania: B

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Współpraca nauczycieli w Szkole, formalna i nieformalna, ma charakter powszechny. Dotyczy planowania i realizacji procesów dydaktycznych oraz wychowawczych. Nauczyciele korzystają ze swojej pomocy w rozwiązywaniu napotykanych w pracy problemów, dzielą się ze sobą wiedzą i doświadczeniami oraz współpracują ze sobą w organizowaniu i prowadzeniu różnorodnych działań. Także przy ewaluacji własnej pracy nauczyciele korzystają z pomocy i wsparcia kolegów.

Obszar badania: Nauczyciele, w tym pracujący w jednym oddziale, współpracują ze sobą w organizowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych

---

Nauczyciele najczęściej angażują się w pracę zespołów: do spraw pomocy psychologiczno-pedagogicznej i organizacji imprez szkolnych, nauczycieli oddziału i przedmiotowych. W ocenie nauczycieli ich zaangażowanie w pracę zespołów jest powszechne (opinia 14 z 16 badanych) i obejmuje konkretne działania nauczycieli w zespołach m.in.: analizowanie wyników uczniów (po I etapie edukacji, sprawdzianie w klasie VI, przeprowadzonych diagnozach) i planowanie na tej podstawie pracy z uczniami, planowanie i realizowanie projektów edukacyjnych. Nauczyciele uczący w jednym oddziale, w ramach formalnych i nieformalnych spotkań, współpracują ze sobą w zakresie planowania i organizowania działań dydaktycznych i wychowawczych w tej klasie. Zebrane dane świadczą o powszechności współpracy nauczycieli w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Obszar badania: Wprowadzanie zmian dotyczących przebiegu procesów edukacyjnych (planowanie, organizacja, realizacja, analiza i doskonalenie) następuje w wyniku ustaleń między nauczycielami

Jak wynika z wypowiedzi Dyrektora nauczyciele współpracują ze sobą i w wyniku tej współpracy, w ostatnim czasie, wprowadzono zmiany w zakresie: wychowania i profilaktyki (wprowadzono apele porządkowe i dni ciszy, zorganizowano konkurs "Klasa na medal", prowadzone są liczne akcje charytatywne i profilaktyczne), nauczania i oceniania (wybór testów diagnozujących, wypracowanie spójnego systemu oceny zadań tekstowych) oraz rozwijania zainteresowań uczniów (projekt "Książka na 5", poszerzenie oferty zajęć dodatkowych). Nauczyciele uczący w jednym oddziale klasowym podali przykłady współpracy dotyczące m.in.: kształtowania umiejętności bezbłędnego pisania, form pracy z uczniami o szczególnych wymaganiach edukacyjnych, angażowania uczniów do występów i konkursów, korelacji międzyprzedmiotowej. Wskazane przykłady świadczą o tym, że grono pedagogiczne szkoły wspólnie pracuje nad wprowadzaniem zmian w procesach edukacyjnych i wychowawczych.

Obszar badania: Nauczyciele wspólnie rozwiązują problemy, doskonalą metody i formy współpracy

Wszyscy nauczyciele deklarują, że w swojej pracy z uczniami uzyskują pomoc od innych nauczycieli w sprawach związanych z dydaktyką i wychowaniem. Dominującymi sposobami wzajemnego wspierania się nauczycieli w pracy z uczniami są: dzielenie się doświadczeniami, wiedzą i pomocami dydaktycznymi; wspólne organizowanie i prowadzenie działań (wycieczek, imprez szkolnych, konkursów, akcji charytatywnych); przekazywanie informacji o uczniach; planowania pracy z uczniami o szczególnych wymaganiach edukacyjnych, korelacja międzyprzedmiotowa oraz planowanie i opracowywanie materiałów. O przydatności współdziałania świadczą wskazywane przez nauczycieli efekty zastosowanej pomocy, takie jak: organizacja wewnątrzszkolnego konkursu matematycznego, dostosowanie metod pracy do potrzeb konkretnego ucznia, doskonalenie pracy wychowawczej, przygotowanie uroczystości otwarcia sali gimnastycznej.

Obszar badania: Nauczyciele pomagają sobie nawzajem w ewaluacji i doskonaleniu własnej pracy

Wszyscy nauczyciele deklarują prowadzenie ewaluacji własnej pracy, z czego 12 z 16 prowadzi ją regularnie, a 4 w sytuacjach problemowych. W ciągu ostatniego roku ewaluacji poddawali najczęściej: metody nauczania, stosowane formy sprawdzania osiągnięć uczniów, efekty nauczania, w tym efekty pracy z uczniami o szczególnych potrzebach edukacyjnych. Wszyscy nauczyciele twierdzą, że przy prowadzeniu ewaluacji własnej pracy współpracują z innymi nauczycielami (najczęściej współpraca ta ma miejsce na etapie formułowania i wdrażania wniosków) i dostrzegają przydatność tej współpracy.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wymaganie:

Promowana jest wartość edukacji

Stan oczekiwany:

Priorytetem szkoły funkcjonującej w społeczeństwie wiedzy jest propagowanie uczenia się przez całe życie. Szkoła powinna budować klimat, dzięki któremu uczniowie rozumieją tę potrzebę. Pomocne w tym zadaniu mogą stać się zasoby lokalnego środowiska, a także absolwenci.

Poziom spełnienia wymagania: C

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Nauczyciele w większości tak organizują proces edukacji, aby kształtować zarówno umiejętność uczenia się, jak również postawę uczenia się przez całe życie. Uczniowie mają również możliwość wykorzystania wiedzy o losach absolwentów, chociaż samo wykorzystanie tej wiedzy nie ma charakteru systemowego. Działaniom szkoły w środowisku można przypisać wartość edukacyjną, zwłaszcza w obszarze wspierania uczniów - tych realizowanych wspólnie z rodzicami.

Obszar badania: W szkole lub placówce prowadzi się działania kształtujące pozytywny klimat sprzyjający uczeniu się

W opiniach rodziców kształtowanie pozytywnego klimatu dla uczenia się wśród uczniów jest skuteczne. Nauczyciele dbają o dobre relacje pomiędzy uczniami (rys. 1j), dzieci chętnie chodzą do szkoły (rys. 6j). Zdaniem ankietowanych uczniów większość czasu poświęca się na naukę (rys. 2j). Problemem jest poczucie sprawiedliwości (rys. 7j), co 5 uczeń uważa, że co najwyżej połowa nauczycieli traktuje uczniów sprawiedliwie (nie ma możliwości porównania tego wyniku z innymi szkołami). Nauczyciele w organizacji procesu dbają o podstawowe elementy budujące umiejętności uczenia się (wykres 1w, 3j). Sami uczniowie również tworzą taka atmosferę: odnoszą się do siebie przyjaźnie (chociaż co 4 uczeń sądzi, że tylko na co najwyżej połowie zajęć, nie lekceważą się (rys. 4j), pomagają sobie wzajemnie (rys. 5j.)

Budowanie atmosfery nauki dotyczy również zespołu nauczycieli. Dzielą się ze sobą swoją wiedzą w trakcie spotkań Rad Pedagogicznych, w ramach pracy zespołów nauczycieli, organizowane jest wsparcie indywidualne (poza systemem awansu zawodowego) oraz przekazuje się wiedzę dotyczącą pracy z poszczególnymi dziećmi - po zakończeniu nauczania wczesnoszkolnego. Te działania są organizowane systematycznie.

Można uznać, iż występuje powszechność działań związanych z tworzeniem atmosfery na zajęciach, chociaż istniej grupa uczniów dostrzegająca problemy we wzajemnych relacjach uczniowskich, co może wpływać na skuteczność procesów edukacyjnych.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Do jakiej części nauczycieli Pana/i dziecka pasują poniższe opisy?

Nauczyciele dbają o dobre relacje między moim dzieckiem a innymi uczniami. AR

Liczebność: 64

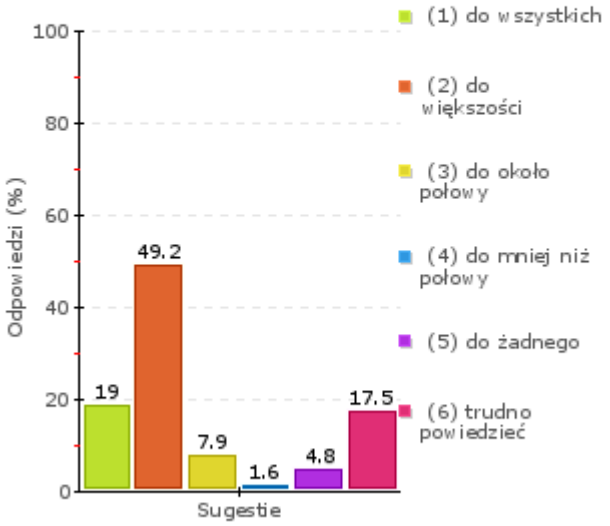

Wykres 1j

Do jakiej części Twoich zajęć w szkole pasują poniższe zdania?
Większość czasu na lekcjach wykorzystuję na uczenie się. AMS

Liczebność: 17

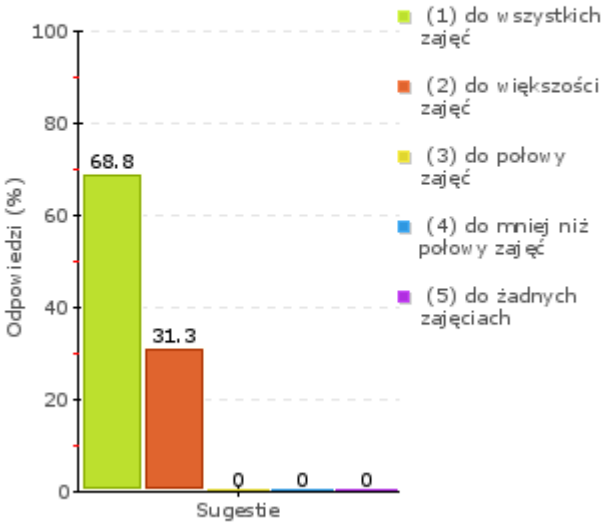

Wykres 2j

Do jakiej części Twoich zajęć w szkole pasują poniższe zdania?
Nauczyciel upewnia się, czy właściwie zrozumiałam/em to, o czym mówiliśmy na lekcji.
AMS

Liczebność: 17

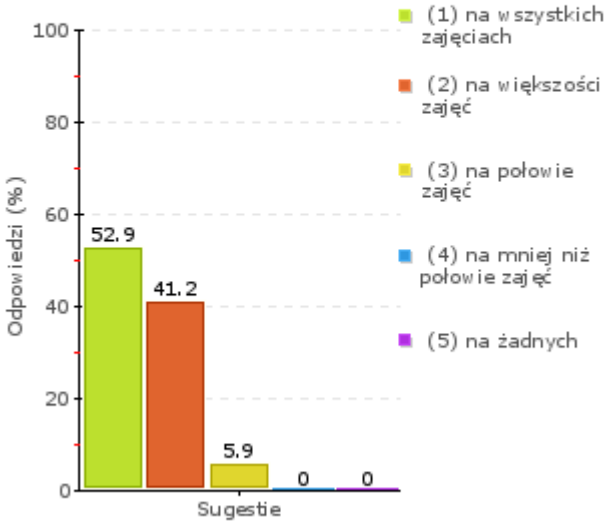

Wykres 3j

Czy zgadzasz się z poniższymi zdaniami, czy też nie?
Niektórzy uczniowie w mojej szkole są lekceważeni przez innych.
AMS

Liczebność: 17

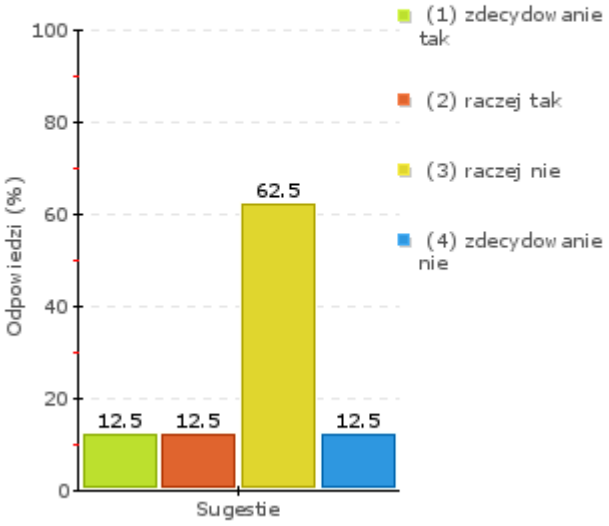

Wykres 4j

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Do jakiej części Twoich zajęć w szkole pasują poniższe zdania?
Uczniowie pomagają sobie w nauce.
AMS

Liczebność: 17

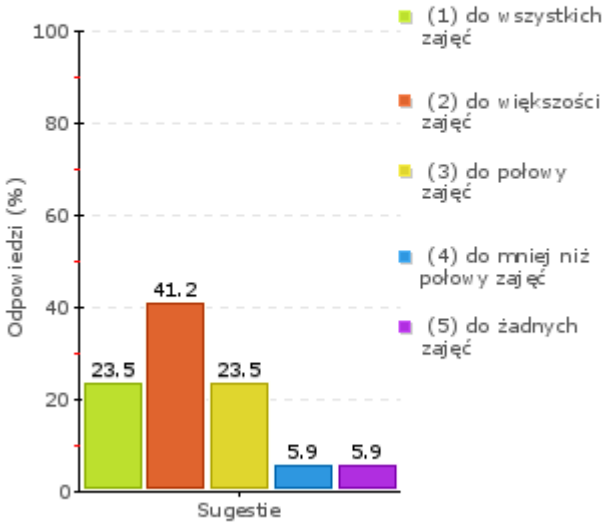

Wykres 5j

Czy zgadza się Pan/i poniższymi zdaniami?
Moje dziecko chętnie chodzi do szkoły.
AR

Liczebność: 64

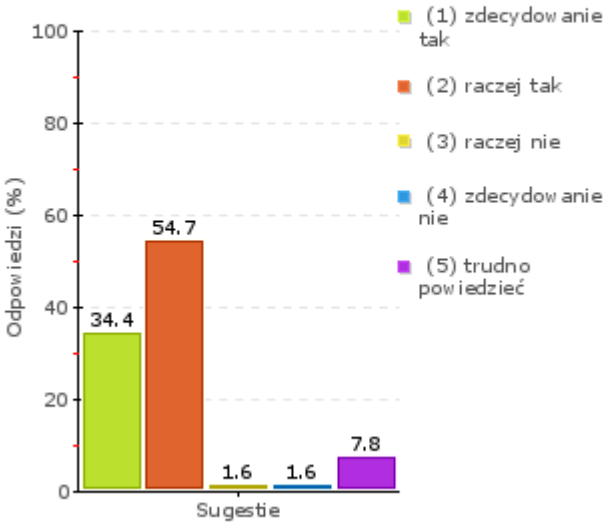

Wykres 6j

Do jakiej części Twoich nauczycieli pasują dzisiaj poniższe opisy?
Nauczyciele sprawiedliwie odnoszą się do wszystkich uczniów.
AMS

Liczebność: 17

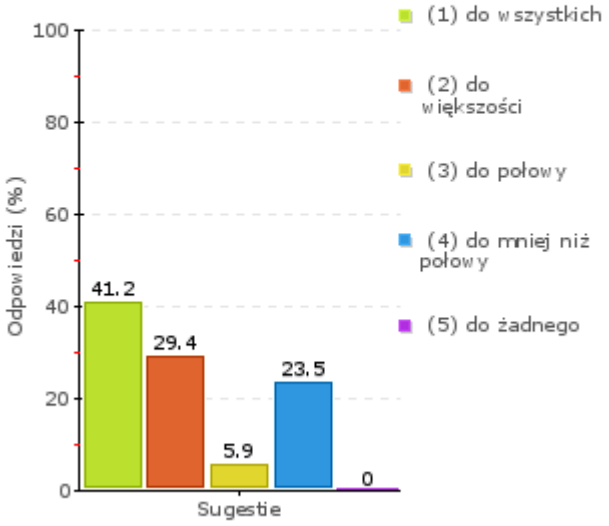

Wykres 7j

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

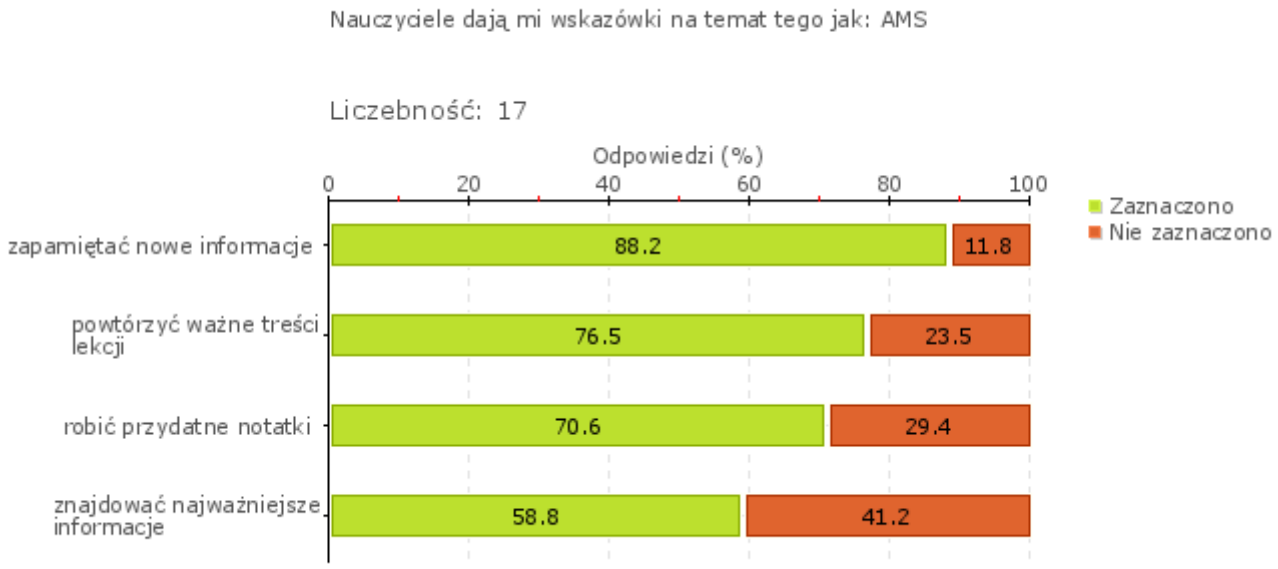

Wykres 1w

Obszar badania: W szkole lub placówce prowadzi się działania kształtujące postawę uczenia się przez całe życie

Nauczyciele prowadzą działania promujące uczenie się przez całe życie: uświadamiają rolę nauki (rys. 7j), chwalą uczniów (rys. 5j) zachęcają do poszukiwania różnorodnych rozwiązań (rys. 6j), do wyrażania własnego zdania na tematy poruszane na lekcji (rys. 4j). Ankietowani uczniowie twierdzą, że nie boją się popełniać błędów, zadawać pytań (rys.1j, 2j), że mogą pokazać pracę swoim kolegom (rys. 3j). W tym zakresie nie ma istotnych różnic pomiędzy porównywalnymi szkołami.

Wyraźnie gorsze są jednak niektóre elementy budowania takiej postawy w perspektywie jednego dnia obserwacji. W trakcie obserwacji na niektórych zajęciach nie obserwowano sytuacji, w której uczniowie mieliby swobodę w kształtowaniu swojego procesu edukacyjnego, były zajęcia, na których nie rozwiązywano żadnego problemu badawczego, a uczniowie nie korzystali z możliwości wyrażania swoich opinii. Biorąc pod uwagę, iż na większości zajęć obserwowano jednak takie działania, a uczniowie w dłuższej perspektywie również dostrzegają szereg sytuacji budujących takie postawy - uznać należy, że są to działania powszechne.

Do jakiej części Twoich zajęć w szkole pasują poniższe zdania?
Nie boję się na lekcji popełniać błędów. AMS

Liczebność: 17

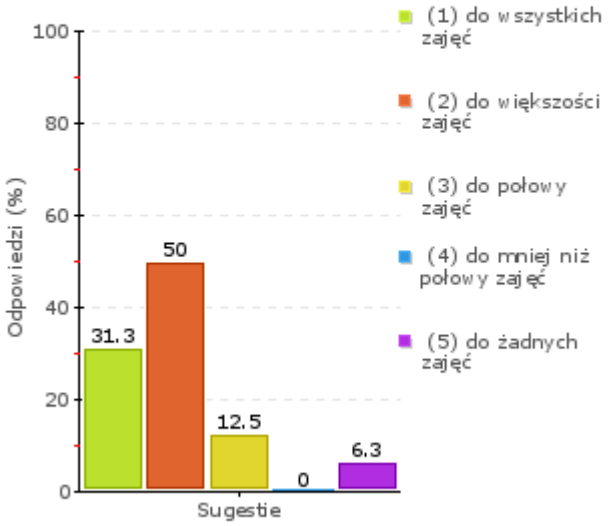

Wykres 1j

Do jakiej części Twoich zajęć w szkole pasują poniższe zdania?
Nie boję się zadawać pytań. AMS

Liczebność: 17

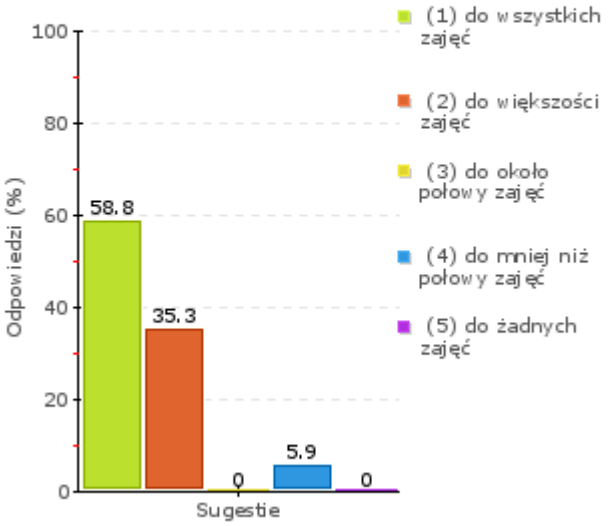

Wykres 2j

Do jakiej części Twoich zajęć w szkole pasują poniższe zdania?
Mam możliwość pokazania wyników mojej pracy innym uczniom. AMS

Liczebność: 17

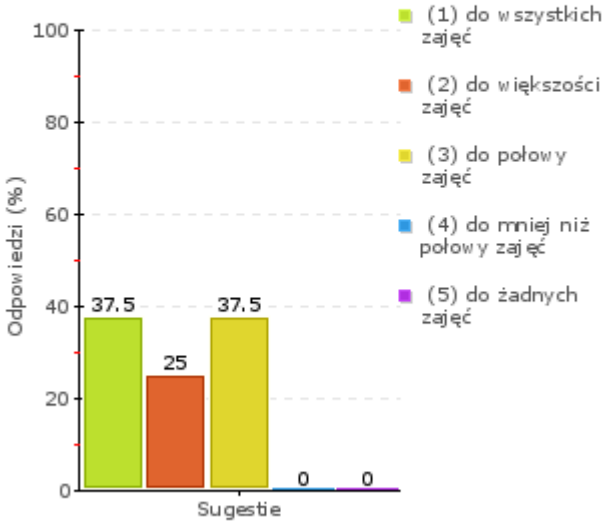

Wykres 3j

Do jakiej części Twoich zajęć w szkole pasują poniższe zdania?
Nauczyciele zachęcają mnie do wyrażania własnego zdania na tematy poruszane na lekcji. AMS

Liczebność: 17

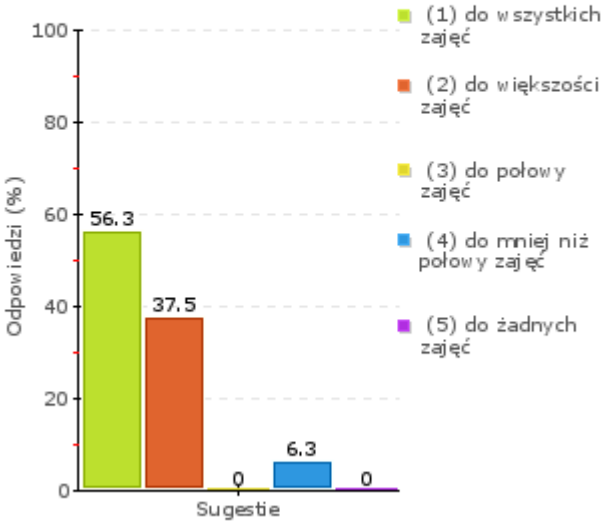

Wykres 4j

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania?
Nauczyciele mnie chwalą AMS

Liczebność: 17

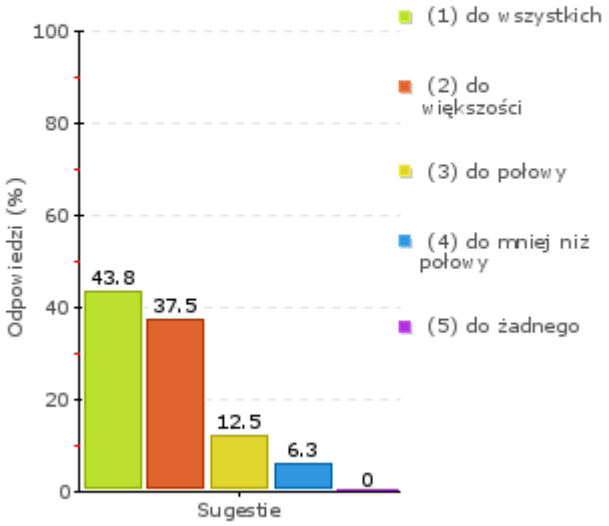

Wykres 5j

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania?
Nauczyciele zachęcają mnie do poszukiwania różnorodnych rozwiązań w trakcie zadań realizowanych na lekcji.
AMS

Liczebność: 17

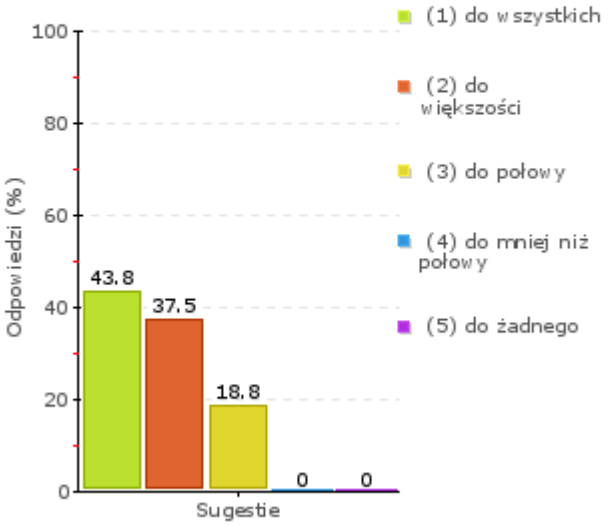

Wykres 6j

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania?
Nauczyciele mówią mi, że uczenie się jest ważne i trwa przez całe życie.
AMS

Liczebność: 17

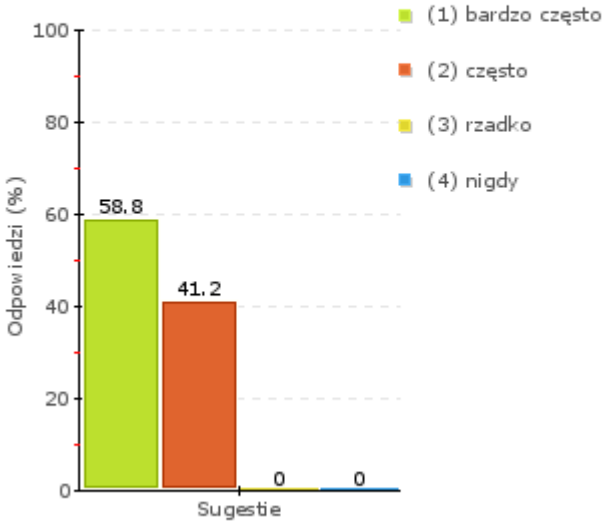

Wykres 7j

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Obszar badania: Szkoła lub placówka wykorzystuje informacje o losach absolwentów do promowania wartości edukacji

Podstawowym źródłem informacji o losach absolwentów są systematycznie organizowane spotkania z nauczycielami (pedagogiem) z Gimnazjum, do którego uczęszczają najczęściej absolwenci szkoły. Dodatkowo (już w sposób bardziej incydentalny) uczniowie spotykają się z absolwentami na terenie szkoły. Wiedza o losach absolwentów wpływa na zmiany w programach wychowawczych (włączanie GOPS-u w działania wychowawcze, budowanie postaw społecznych), modyfikuje się metody nauczania (np.: w zakresie matematyki, ortografii). Nauczyciele rozmawiają z uczniami o tym, co robią uczniowie, którzy skończyli szkołę (rys. 1j), chociaż nie jest to zjawisko powszechnie postrzegane przez ankietowanych uczniów. Zbieranie i wykorzystanie wiedzy o uczniach ułatwia fakt, iż nauczyciele szkoły prowadzą zajęcia w szkołach, do których uczęszczają absolwenci tej szkoły, również wielu rodziców uczyło się właśnie w tej szkole. Podstawowe działania związane ze zbieraniem informacji i ich wykorzystaniem są celowe, wykorzystanie tak pozyskanych danych jest użyteczne, natomiast te działania nie mają charakteru systemowego (nie posiadają cech związanych z planowaniem, powtarzalnością, angażowaniem zespołów nauczycieli, koordynowaniem).

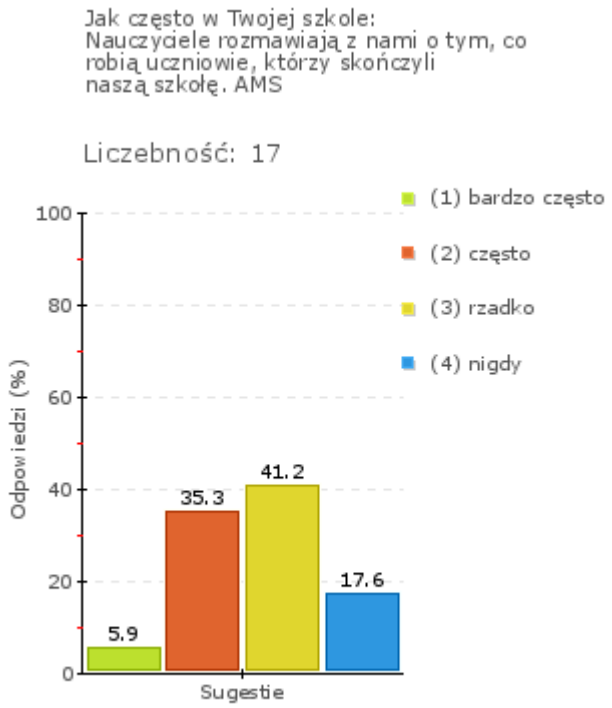

Wykres 1j

Obszar badania: Działania realizowane przez szkołę lub placówkę promują wartość edukacji w społeczności lokalnej

Szkoła promuje wartość edukacji w społeczności lokalnej wykorzystując absolwentów szkoły (np. jeden z nich pokazuje swoją pracę rodzicom i uczniom w trakcie środowiskowych imprez) i rodziców (prezentujących uczniom swoje umiejętności zawodowe i drogę zawodową). Szkoła buduje również ambicje rodziców dotyczące nauki ich dzieci (zdanie rodziców w sprawie zajęć dodatkowych, konkursów), angażuje ich w akcje edukacyjne (Poczytaj mi mamo, poczytaj mi tato) oraz działania wspierające dzieci (nauka ćwiczeń logopedycznych). Szkołę odwiedzali również absolwenci pokazujący uczniom swoją drogę zawodową prowadzącą do znaczących osiągnięć. Odbywa się również szereg bezpośrednich spotkań uczniów gimnazjów z młodszymi kolegami – prezentują wówczas znaczenie nauki w szkole podstawowej. Nauczyciel szkoły organizuje również wyjazdy do teatrów dla rodziców – co ich zdaniem również buduje poczucie znaczenia edukacji. Różnorodność, rozumiana jako udział różnych przedstawicieli lokalnej społeczności (rodziców, uczniów, absolwentów tej szkoły), świadczy o spełnieniu tego kryterium.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wymaganie:

Rodzice są partnerami szkoły lub placówki

Stan oczekiwany:

W efektywnych szkołach tworzy się partnerstwo z rodzicami przede wszystkim dla wsparcia uczenia się uczniów. Zaangażowanie rodziców w proces edukacyjny pozytywnie wpływa na rozwój uczniów, dlatego szkoły zachęcają rodziców do udziału w tym procesie. Celem organizowanych przez szkołę działań powinno być włączanie rodziców w proces podejmowania decyzji dotyczących istotnych aspektów pracy szkoły.

Poziom spełnienia wymagania: C

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Szkoła wykorzystuje opinie i pomysły, jakie rodzice kierują do szkoły. Wspiera się w tym również systematycznym i planowym zbieraniem informacji w tym zakresie. Szkoła realizuje następnie różne propozycje rodziców, zwłaszcza warte są uwagi te dotyczące rozwoju uczniów. Aktywność rodziców w zakresie wychodzenia z propozycjami nie jest jednak powszechna.

Obszar badania: Szkoła lub placówka pozyskuje i wykorzystuje opinie rodziców na temat swojej pracy

---

Opinie od rodziców zbiera się poprzez ankiety, rozmowy bezpośrednie z rodzicami, informacje przekazywane od wychowawców oraz za pośrednictwem samorządów klasowych. Szkoła badała również w ewaluacji wewnętrznej partnerstwo rodziców. Przykładem wykorzystania opinii w podstawowych działaniach szkoły jest organizacja pracy świetlicy (została zmieniona na wniosek rodziców) oraz inna organizacja zajęć dodatkowych. Informacje umieszczone w szkole i na stronie internetowej szkoły wskazują kanały komunikacji ze szkołą, ale nie zawierają wprost zachęty do wyrażania opinii na temat działań szkoły. Rodzice w ankiecie (rys. 1j) wyraźnie stwierdzają, że wiedzą jak mogą się angażować w pracę szkoły (wynik lepszy niż w innych porównywalnych szkołach). Nauczyciele uwzględniają opinie rodziców w wielu sprawach (rys. 2w), ale tylko 3 nauczycieli wymieniło takie zakresy współpracy z rodzicami, które wykraczały poza te standardowe. Działania szkoły w zakresie zbierania opinii i następnie ich wykorzystywania są planowane, systematyczne i angażujące zespoły.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Czy zgadza się Pan/i poniższymi zdaniami?
Wiem, w jaki sposób mogę się zaangażować w pracę szkoły. AR

Liczebność: 64

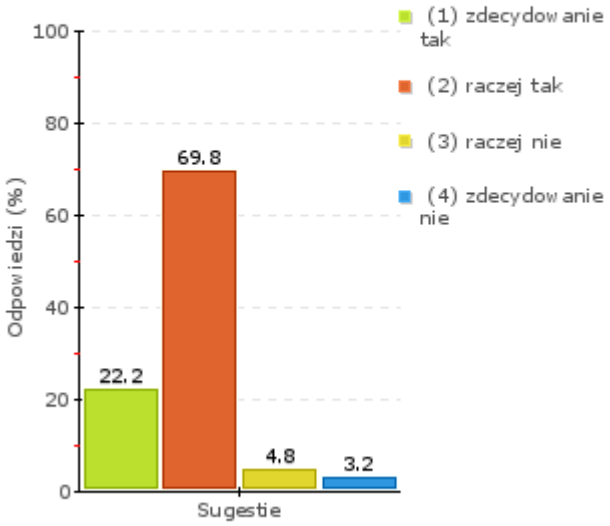

Wykres 1j

W jakich sprawach bierze Pan/i pod uwagę opinie rodziców przy planowaniu działań w szkole? AN

Liczebność: 16

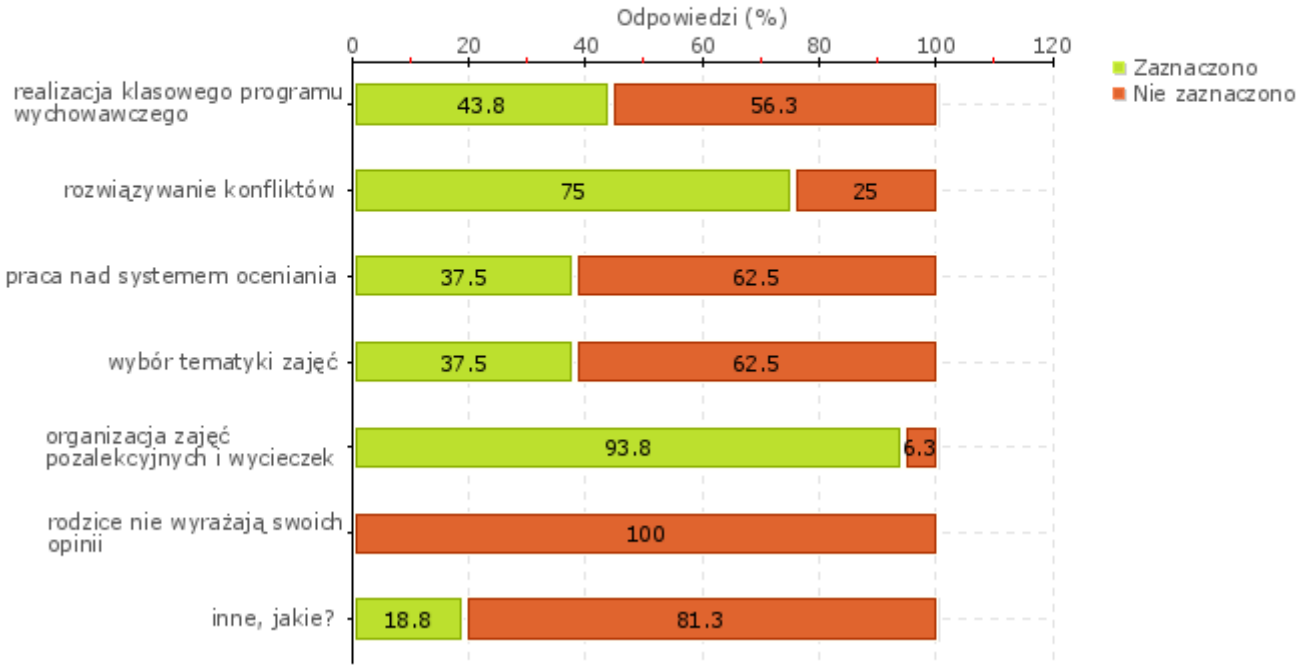

Wykres 1w

Obszar badania: W szkole lub placówce współpracuje się z rodzicami na rzecz rozwoju ich dzieci

Rodzice deklarują, iż nauczyciele rozmawiają z nimi o możliwościach ich dzieci (rys. 1j), nauczyciele służą im również wsparciem w sytuacjach trudnych dla dzieci (rys. 2j). Częściej takiego wsparcia udzielają jednak wychowawcy (rys. 3j). Rodzice wspólnie z nauczycielami prowadzą szereg działań: organizują razem uroczystości, imprezy o charakterze środowiskowym, współpracują z instytucjami, które organizują dla uczniów różne działania, prezentują na zajęciach swoje zawody, biorą udział w szkoleniach dotyczących wspierania dzieci. Najbardziej istotne dla rodziców są te wspólne działania, które związane są z bezpośrednim wspieraniem uczniów z trudnościami. Biorąc pod uwagę potrzeby uczniów (zwłaszcza edukacyjne) stwierdzić należy, że to współdziałanie jest adekwatne do potrzeb.

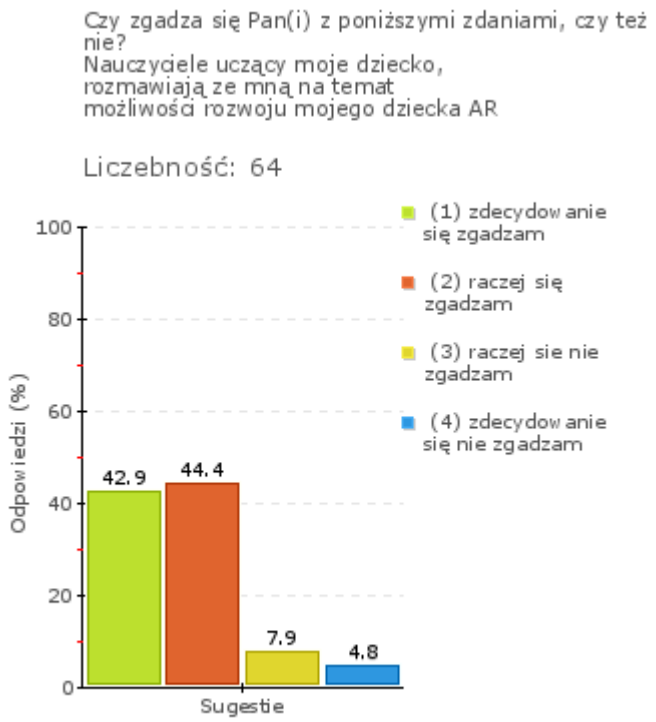

Wykres 1j

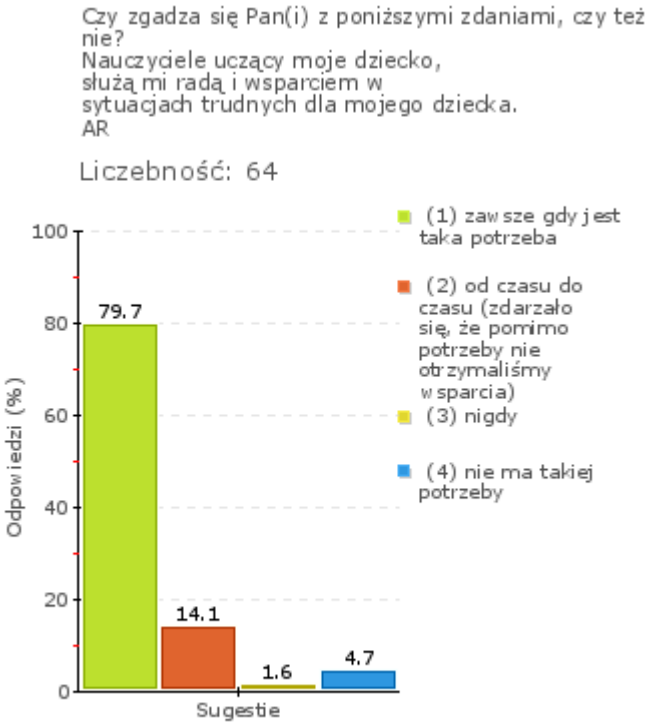

Wykres 2j

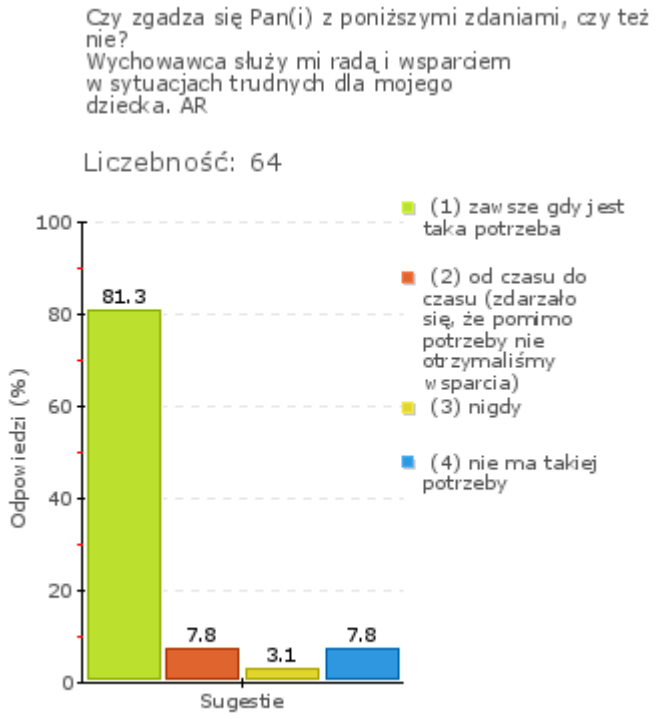

Wykres 3j

Obszar badania: Rodzice współdecydują w sprawach szkoły lub placówki i uczestniczą w podejmowanych działaniach

Procesy decyzyjne w szkole, z perspektywy rodziców są znane (rys. 1j). W samych decyzjach uczestniczy niewiele ponad połowa ankietowanych rodziców (rys. 2j). Udział rodziców w procesach podejmowania decyzji polega przede wszystkim na zgłaszaniu propozycji (rodzice w zespole klasowym, wnioski w ankiecie, indywidualne propozycje). Rodzice brali również udział w takich imprezach i działaniach, których byli inicjatorami. Poziom partycypacji rodziców jest jednak mniejszy niż w porównywalnych szkołach), a podejmowanie decyzji przez nich jest raczej związane ze zgłaszaniem swoich potrzeb i koniecznych zmian. Udział rodziców w działaniach jest natomiast powszechny, a proponowane działania wychodziły poza obszar określony przepisami prawa.

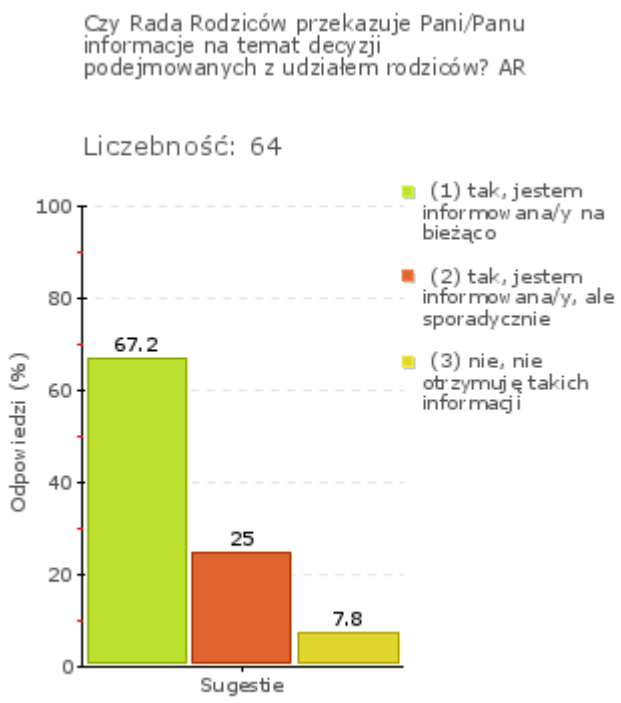

Wykres 1j

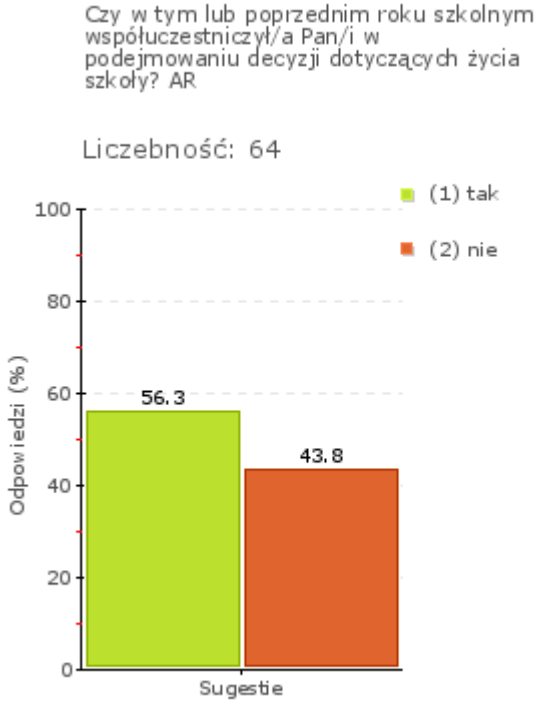

Wykres 2j

Obszar badania: Rodzice wychodzą z inicjatywami na rzecz rozwoju uczniów i szkoły

Rodzice wykorzystywali następujące kanały informacji w zgłaszaniu propozycji dotyczących pracy szkoły: ankietowanie (możliwość zgłoszenia co powinno być w szkole zmienione), zebrania tzw. "trójek klasowych", rozmowy indywidualne z nauczycielami. Dwa pierwsze sposoby tworzące ten system komunikacji mają stworzyć zachętę do wyrażania opinii i propozycji w różnych sprawach. Nie jest to skuteczne, ponieważ większość rodziców nie deklaruje swojego udziału w tego typu działaniach (rys. 1j). Nauczyciele sądzą, że większość rodziców takie propozycje składa (rys. 2j), dotyczą one ofert zajęć dodatkowych, uroczystości szkolnych oraz organizacji pracy szkoły (np.: organizacja świetlicy). Istotną, z punktu widzenia rozwoju dzieci i szkoły, była propozycja rodziców dotycząca organizacji zajęć dodatkowych rozwijających zainteresowania oraz przygotowania imprez dla środowiska, z udziałem uczniów szkoły. Skuteczność oddziaływań szkoły w zakresie zachęcania większości rodziców do aktywności w wychodzeniu z różnymi inicjatywami jest niewielka.

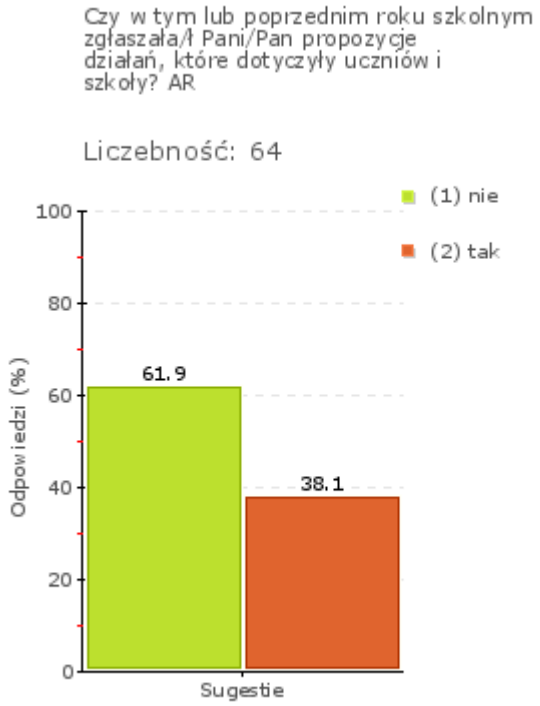

Wykres 1j

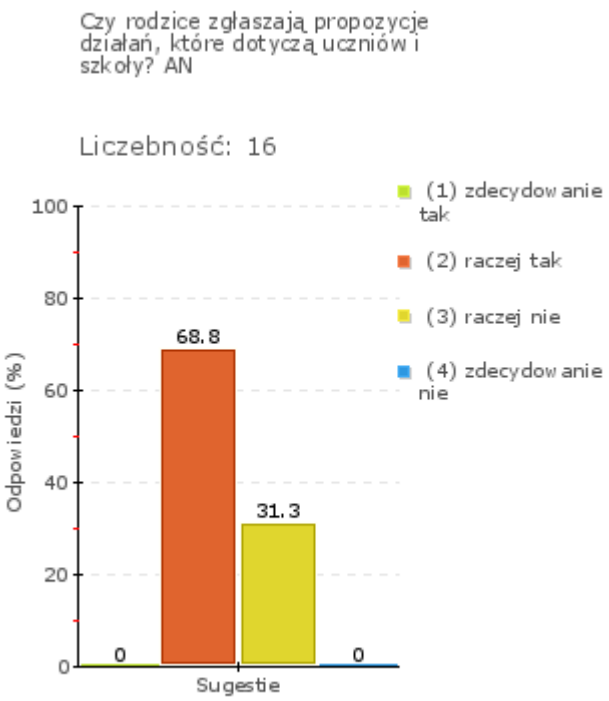

Wykres 2j

Obszar badania: Szkoła lub placówka realizuje inicjatywy rodziców

Rodzice brali udział w działaniach charytatywnych (np.: "Lalki dla Elizki"), które zaangażowały znaczną grupę rodziców, podobnie jak Dzień Dziecka organizowany jako impreza środowiskowa. Efektem była znacząca integracja środowiska szkolnego oraz miejscowości. Zajęcia dodatkowe, które rozwijały zainteresowania uczniów, realizowane w szkole, również miały duże znaczenie dla dzieci, pomimo, iż sami rodzice nie angażowali się w ich organizację. Znaczącą zmianą jest organizacja zajęć sportowych, plastycznych i tanecznych (organizowanych przez MGOK) na terenie szkoły właśnie na wniosek rodziców. Działania proponowane przez rodziców są ważne z punktu widzenia rozwoju dzieci oraz budowania atmosfery sprzyjającej uczeniu się. Mimo, iż trudno jest oceniać dzisiaj efekt tych działań, można uznać je za użyteczne.

Wymaganie:

Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju

Stan oczekiwany:

Rola szkoły w wielu środowiskach nie sprowadza się jedynie do funkcji uczenia dzieci i młodzieży. Szkoła staje się instytucją wpływającą na rozwój potencjału środowiska społecznego, w którym działa. Korzystanie przez nią z zasobów znajdujących się w najbliższym środowisku służy tworzeniu lub wzbogacaniu warunków podstawowej działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej.

Poziom spełnienia wymagania: B

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Szkoła pełni ważną funkcję w środowisku. Współpraca z różnymi instytucjami środowiska przynosi korzyści w różnych obszarach rozwoju dzieci (kształcenie, wychowanie, rozwoju społeczny i emocjonalny). Te działania mają wpływ również na otoczenie, zmieniając np. postrzeganie edukacji i rozwoju dzieci, integrując środowisko, łącząc rodziców i dzieci w działaniach społecznych na rzecz innych.

Obszar badania: Prowadzi się rozpoznanie potrzeb i zasobów szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego i na tej podstawie podejmuje się inicjatywy na rzecz ich wzajemnego rozwoju

Podstawowymi potrzebami środowiska są: sukcesy dzieci w różnych dziedzinach edukacji, wykorzystanie bazy szkoły na potrzeby lokalnego środowiska oraz integracja środowiska rozumiana np. jako udział wspólnoty w różnych wydarzeniach. Działania podejmowane przez szkołę są adekwatne do tych potrzeb. Potrzeba rozszerzenia oferty zajęć zrealizowana została przy współudziale MGOK, rodzice uczestniczą w wycieczkach organizowanych przez szkołę (poza spełnianiem funkcji opiekuna), wyjeżdżają na spektakle, biorą udział w Jasełkach, wieczorach Kolęd, organizowanych przez szkołę, warsztatach organizowanych dla nich. Szeroko rozumiana opieka nad dziećmi, w tym prowadzenie świetlicy szkolnej, również związane są z zaspokajaniem potrzeb wskazanych przez przedstawiciela organu prowadzącego. Prowadzenie warsztatów dla rodziców związanych ze wspieraniem dzieci z trudnościami jest również jednym z dowodów na adekwatność podejmowanych działań w stosunku do potrzeb środowiska.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Obszar badania: Szkoła lub placówka w sposób systematyczny i celowy, z uwzględnieniem specyfiki jej działania, współpracuje z instytucjami i organizacjami w środowisku lokalnym

We współpracy z podmiotami środowiska lokalnego szkoła organizowała wyjazdy i wycieczki szkolne, zajęcia pozalekcyjne, profilaktyczne, współprowadziła lekcje i imprezy środowiskowe, organizowała pomoc socjalną dla uczniów, projekty edukacyjne. Współpraca z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Kultury jest systematyczna, podobnie jak z Biblioteką w Rzeszotarach. Systematyczne są działania związane z profilaktyką (z udziałem Policji, Straży Pożarnej i Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych). Lekcje z udziałem przedstawicieli środowiska (twórcze lekcje w galerii sztuki) organizowane są w miarę potrzeb, a działania projektowe (Stowarzyszenie "Zielone Światło dla Wrząsowic") - zgodnie z planami stowarzyszenia. Wiele działań charytatywnych organizowanych jest w stałej współpracy z Teatrem w Stodole w Myślenicach. Można na tej podstawie stwierdzić, że współpraca jest systematyczna, a szereg działań jest cyklicznych.

Obszar badania: Współpraca szkoły lub placówki ze środowiskiem lokalnym wpływa na rozwój środowiska.

Uprzednio wymienione działania wpływają na rozwój środowiska, a podstawowymi korzyściami dostrzeganymi przez różnych przedstawicieli tego środowiska jest: szeroko rozumiana profilaktyka zachowań dzieci; rozwój rodziny i jej kompetencji społecznych, wychowawczych i opiekuńczych; edukacja społeczna oraz edukacja kulturalna; aktywizacja rodziców; wykorzystanie bazy szkoły na różne potrzeby środowiska. Szereg działań ma też znaczenie dla integracji lokalnej społeczności. Należy uznać szerokie spektrum tych działań za użyteczne dla środowiska.

Obszar badania: Współpraca szkoły lub placówki z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym wpływa korzystnie na rozwój uczniów

Działania profilaktyczne (wsparcie finansowe rodzin, akcje profilaktyczne, świetlica profilaktyczna, działania związane ze wsparciem rodzin, które znajdują się w trudnej sytuacji), akcje kształtujące bezpieczeństwo (współdziałanie z Policją i Strażą Pożarną), udział w zajęciach organizowanych przez Gorczański Park Narodowy, działania kulturalne (spotkania z pisarzem, rysowanie ilustracji do baśni), udział w imprezach środowiskowych, akcje charytatywne z udziałem dzieci i ich rodziców są cenione w środowisku, jako przynoszące korzyści w różnych obszarach rozwoju (kształcenia, wychowania, rozwoju społecznego i emocjonalnego). Zajęcia dodatkowe prowadzone we współpracy z MGOK pozwalają indywidualizować ofertę edukacyjną dla uczniów. Poznawanie zawodów rodziców ma znaczenie zarówno w sferze przygotowania uczniów do dalszej nauki, ale również w obszarze wychowania. Uczniowie pozytywnie oceniają organizowane dla nich zajęcia z udziałem zapraszanych gości (rys. 1j i 2j). Biorąc pod uwagę całość działań szkoły i różnych podmiotów środowiska można je uznać za użyteczne dla uczniów.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

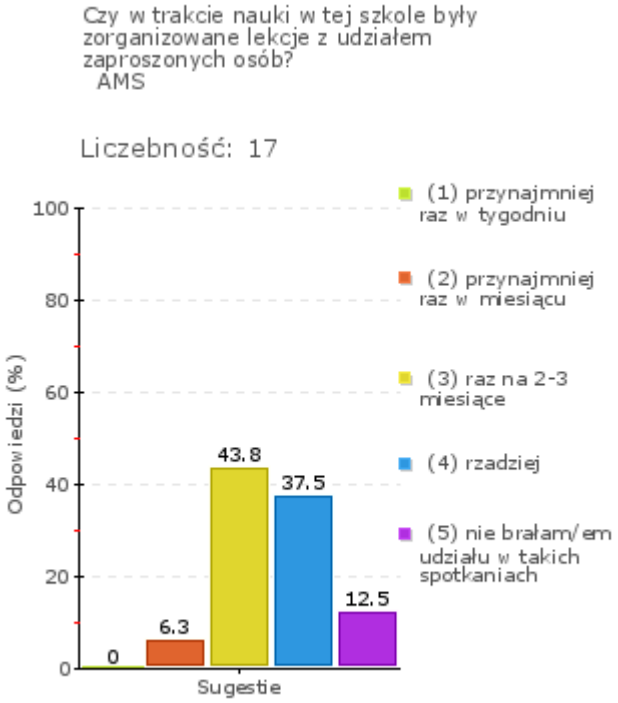

Wykres 1j

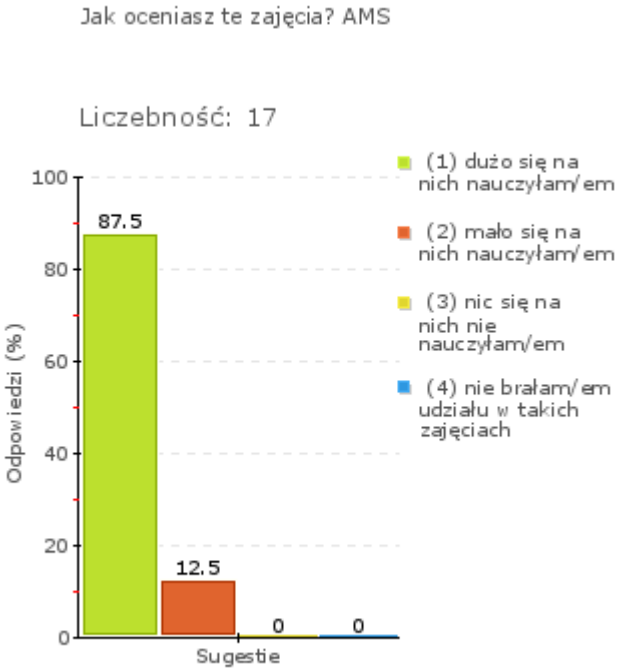

Wykres 2j

Wymaganie:

Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych

Stan oczekiwany:

Badania i dane mówiące o różnych aspektach funkcjonowania szkół są niezbędnym elementem zarządzania na poziomie organizacji, jak również prowadzenia polityki oświatowej. W efektywnych szkołach decyzje podejmuje się, wykorzystując informacje na swój temat i systematycznie udostępniając dane służące refleksji nad efektywnością i planowaniem dalszych działań. Organizując procesy edukacyjne, uwzględnia się wnioski z analizy danych pochodzących z różnych źródeł.

Poziom spełnienia wymagania: C

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Analizy sprawdzianu prowadzone są w sposób umożliwiający wykorzystanie wniosków. Szkoła prowadzi również szereg badań wewnętrznych. Podstawowym celem tych badań jest wprowadzanie odpowiednich zmian w procesach edukacyjnych. O ile badania wewnętrzne są wykorzystywane adekwatnie do potrzeb placówki, to waga badań zewnętrznych (mimo wskazywania ich przez nauczycieli jako istotne) jest niewielka.

Obszar badania: W szkole lub placówce analizuje się wyniki sprawdzianu i egzaminów oraz wyniki ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej. Analizy prowadzą do formułowania wniosków i rekomendacji, na podstawie których planuje się i podejmuje działania

Nauczyciele wykorzystują wnioski z prowadzonych analiz w pracy z uczniami. Na ich podstawie dostosowuje się metody pracy i formy pracy, modyfikowane są plany nauczania, określa się jakim zagadnieniom nauczyciele muszą poświęcić więcej czasu, jaki jest poziom opanowania danych wiadomości oraz umiejętności, wskazuje się niezbędne zajęcia dodatkowe, jakimi powinni zastać objęci uczniowie. Nauczyciele starają się wskazać najlepsze metody do pracy z danym zespołem ze względu na specyfikę grupy, w tym problemy intelektualne, zaangażowanie w proces uczenia się dziecka i rodzica. Na tej podstawie dostosowano również ofertę zajęć dodatkowych: wyrównawczych (nacisk na matematykę) i rozwijających, zmieniono zasady współpracy z rodzicami kl. VI (konsultacje z rodzicami: wyjaśnienia i omówienia zadań).

Większość nauczycieli (3/4) deklaruje, iż korzysta z wniosków z analizy wyników sprawdzianu w swojej pracy. Nieco gorzej było z formułowaniem wniosków z tych badań, ponieważ większość nauczycieli podała wnioski dotyczące wyłącznie postaw uczniów oraz motywacji ich i rodziców. W działaniach, które przedsięwzięli na tej podstawie, w mniejszości wskazano adekwatne działania. W większości napisano o prowadzeniu zajęć

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

dodatkowych i ocenie słabych i mocnych stron swojej pracy. Trudno uznać takie podejście do wykorzystania wniosków z analiz za adekwatne.

Prawie wszyscy nauczyciele deklarują również wykorzystywanie wniosków z ewaluacji wewnętrznej w swojej pracy. Nauczyciele znają wnioski z tych badań (dotyczyły: przepływu informacji pomiędzy szkołą, a rodzicami; oferty zajęć dodatkowych; współpracy z rodzicami). Na poziomie zespołów nauczycieli wnioski dotyczyły przede wszystkim współdziałania w zespołach, pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Wykorzystanie tych wniosków w pracy nauczycieli można uznać za adekwatne, ponieważ większość nauczycieli nawiązała w swoich działaniach do tych wniosków. Były to np.: "pedagogizacja rodziców", "organizacja wsparcia uczniów zdolnych".

W zakresie wniosków z ewaluacji prowadzonej na poziomie zespołów nauczycieli poziom adekwatności działań i wniosków jest stosunkowo niski. Szkoła analizuje wyniki sprawdzianu w sposób łączący analizę jakościową, ilościową, porównując wyniki z innymi szkołami, określając trudności swoich uczniów, określając wnioski w sposób umożliwiający ich implementację (np. "pracować z zadaniami wielokrotnie złożonymi, ćwiczyć umiejętności odczytywania informacji").

Obszar badania: Działania prowadzone przez szkołę lub placówkę są monitorowane i analizowane, a w razie potrzeby modyfikowane

Monitorowanie działań związanych ze sprawdzianem było oparte na analizie wyników sprawdzianu i na tej podstawie większość nauczycieli stwierdziła, że wyniki sprawdzianu ulegają stopniowo poprawie. Wyniki monitorowania działań związanych z ewaluacją wewnętrzną opisane zostały w sposób uniemożliwiający ocenę ich adekwatności np.: "ocena możliwości ucznia", "wzbogacona oferta zajęć dodatkowych", itp. Ewaluacja w zespołach nauczycieli przyniosła natomiast szereg wniosków adekwatnych do problemów zdiagnozowanych w jej wyniku tj. odnoszących się do oceny możliwości uczniów. Nie odniesiono się natomiast do (występującego w większości wypowiedzi) wniosku dotyczącego współdziałania nauczycieli. Wnioski z monitoringu szeregu działań występują w przestrzeni szkolnych dokumentów: uzyskanie dobrych wyników na sprawdzianie w kl. VI (szczególnie wykorzystanie wiedzy w praktyce); lepsze opanowanie wiadomości i umiejętności; lepsza i głębsza współpraca szkoła - dom rodzinny; działania motywujące przyniosły efekty w postaci uzyskania przez uczniów lepszych wyników. Można mówić generalnie o użyteczności formułowanych wniosków, monitorowaniu działań z nich wynikających, ale sa pozostawione pola nieanalizowane przez nauczycieli.

Obszar badania: W szkole lub placówce wykorzystuje się wyniki badań zewnętrznych

Szkoła wykorzystuje szereg badań zewnętrznych (w klasie III – badanie OBUT, w klasie VI sprawdzian i wyniki publikowane przez CKE). Tylko 3 nauczycieli napisało jednak jaki jest wpływ tych badań na ich pracę (wzbogacanie wiedzy, inspiracje, planowanie pracy). Pozostali wymienili jedynie badania. Wpływ wyników badań zewnętrznych na planowanie działań nauczycieli wydaje się być więc niewielki.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

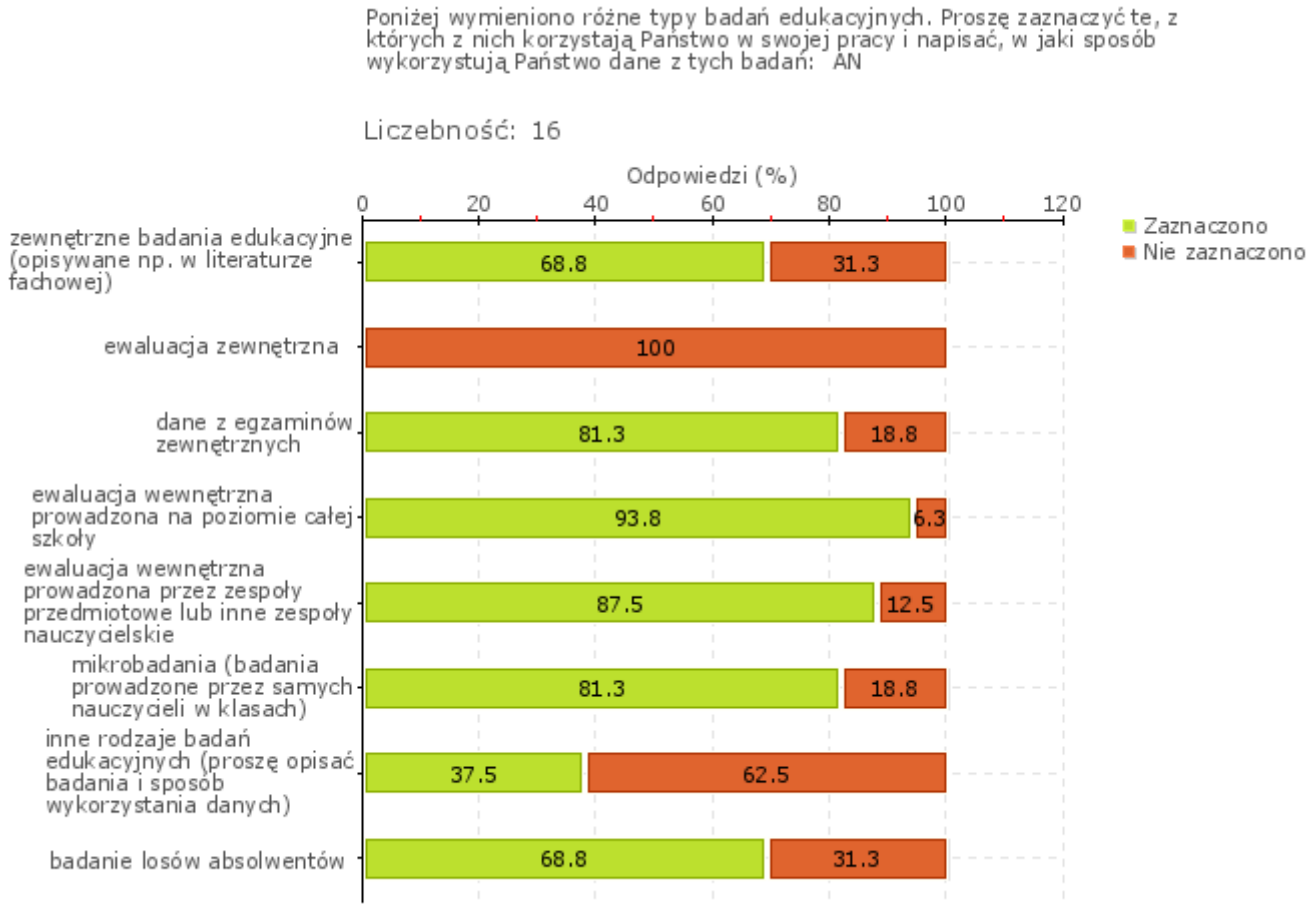

Wykres 1w

Obszar badania: W szkole lub placówce prowadzi się badania odpowiednio do potrzeb szkoły lub placówki, w tym osiągnięć uczniów i losów absolwentów

Szkoła prowadzi szereg badań wewnętrznych: przeprowadzono badanie dojrzałości szkolnej, gotowości szkolnej, diagnozę wstępną w kl. I, badania w kl. IV, badanie tempa czytania, diagnozę logopedyczną, badania przesiewowe (logopedia) oddziału 0 i kl. I, próbne sprawdziany zewnętrzne (w kl. V i VI, Sesja z Plusem oraz OBUT) oraz badanie dojrzałości matematycznej w kl. I. Wyniki badań wykorzystywane są do analizy oraz wypracowania wniosków służących poprawie efektów kształcenia i efektywności uczenia i nauczania, wyłonienia grupy dzieci do objęcia pomocą psychologiczno–pedagogiczną. Badania stanowią wskazówkę w procesie indywidualizacji. Badania losów absolwentów szkoły – wykorzystywane są przede wszystkim do promowania wartości edukacji i do ewentualnych zmian w organizacji procesu uczenia. Badania prowadzone na terenie szkoły są użyteczne, chociaż badania losów absolwentów nie są co do zasady systemowe.

Wymaganie:

Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi

Stan oczekiwany:

Kluczowym elementem decydującym o jakości każdej organizacji jest zarządzanie, które służy jej rozwojowi. Skuteczne zarządzanie szkołą powinno koncentrować się na stworzeniu optymalnych warunków do nauczania i uczenia się uczniów, do indywidualnej i zespołowej pracy nauczycieli, ich doskonalenia zawodowego. Wnioski z prowadzonej zespołowo ewaluacji wewnętrznej i nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora powinny umożliwiać podejmowanie decyzji służących rozwojowi szkoły.

Poziom spełnienia wymagania: B

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Dyrektor Szkoły dba o utrzymanie odpowiednich warunków realizacji procesu edukacyjnego oraz umożliwia rozwój kompetencji swojej kadry. Nauczyciele podnoszą swoje kwalifikacje poprzez udział w zewnętrznych i wewnętrznych szkoleniach. System zachęcania nauczycieli do efektywnej pracy oparty jest o pochwały, nagrody oraz tworzenie warunków do rozwoju osobistego i pracy zespołowej. Nauczyciele dostrzegają też dbałość Dyrektora o profesjonalną komunikację, wsparcie we wprowadzaniu nowatorskich działań oraz współpracę nauczycieli w zespołach. Wnioski z prowadzonego przez Dyrektora nadzoru pedagogicznego stanowią podstawę wprowadzania zmian w funkcjonowaniu szkoły np.: w zakresie pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych, wykorzystania pomocy dydaktycznych i doskonalenia współpracy nauczycieli. Ewaluacja wewnętrzna prowadzona jest z udziałem nauczycieli. W procesie zarządzania szkołą uwzględniane są opinie środowiska szkolnego. Podejmowanie przez Dyrektora współpracy z podmiotami funkcjonującymi w środowisku stwarza uczniom możliwość poszerzania wiedzy i zdobywania nowych umiejętności, prezentowania uzdolnień na szerokim forum i wpływa na budowanie pozytywnego wizerunku szkoły w środowisku.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Obszar badania: Zarządzanie szkołą lub placówką koncentruje się na wychowaniu, nauczaniu i uczeniu się oraz zapewnieniu odpowiednich do realizacji tych zadań warunków

W Szkole zapewnione są dobre warunki do nauki i dostęp do pomocy dydaktycznych. Pomieszczenia szkolne są jasne, czyste i dostosowane do liczby uczniów. Organizacja przestrzeni w klasach jest adekwatna do prowadzonych zajęć, a wyposażenie informatyczne umożliwia prowadzenie zajęć z wykorzystaniem technik multimedialnych. Szkoła dysponuje odpowiednim zapleczem sportowym i placem zabaw. Nauczyciele deklarują, że mają możliwość korzystania w Szkole z potrzebnych podczas zajęć pomocy dydaktycznych i warunki do pracy własnej. Organizacja pracy uczniów spełnia podstawowe warunki higieny - maksymalna liczba zajęć jednego dnia to 5 godzin lekcyjnych w klasach I - III i 7 godzin w klasach IV-VI, przedmioty w ciągu dnia są zróżnicowane i czasami są łączone w bloki dwugodzinne. Dyrekcja Szkoły, kilka razy w półroczu, organizuje dla nauczycieli spotkania poświęcone: relacjom z uczniami, rozwiązywaniu problemów wychowawczych, nauczaniu i uczeniu uczniów, współpracy między nauczycielami oraz organizacji pracy. Z mniejszą częstotliwością (kilka razy w roku) odbywają się spotkania związane z doskonaleniem zawodowym nauczycieli i sprawami administracyjnymi. Na podstawie zebranych informacji można stwierdzić, że działania zarządcze są adekwatne do podstawowych celów pracy szkoły oraz potrzeb edukacyjnych i wychowawczych uczniów.

Obszar badania: Zarządzanie szkołą lub placówką sprzyja indywidualnej i zespołowej pracy nauczycieli oraz doskonaleniu zawodowemu

Nauczyciele podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe najczęściej poprzez udział w szkoleniach organizowanych w ramach zebrań Rady Pedagogicznej, kursach lub szkoleniach zewnętrznych, konferencjach i seminariach, szkoleniach internetowych oraz poprzez obserwacje koleżeńskie zajęć. Dbałość o profesjonalną komunikację między nauczycielami, zauważanie sukcesów nauczycieli i ich nagradzanie, przypominanie nauczycielom założeń koncepcji pracy szkoły, jak również upowszechnianie wiedzy na temat najlepszych praktyk i najnowszych teorii przydatnych w pracy nauczyciela bywa inspirowane przez Dyrektora co najmniej kilka razy w roku, a z większą częstotliwością Dyrektor zachęca nauczycieli do pracy zespołowej. Wszyscy nauczyciele uważają, że mają zapewniony dostęp do zasobów przydatnych dla ich rozwoju zawodowego. Stosowany przez Dyrektora system zachęcania nauczycieli do efektywnej pracy oparty jest o pochwały, udzielanie w miarę możliwości wsparcia finansowego, organizowanie szkoleń, ttworzenie warunków do rozwoju osobistego i pracy zespołowej. Zebrane dane świadczą o skuteczności działań Dyrektora w zakresie wsparcia pracy nauczycieli oraz o powszechnym udziale nauczycieli w różnych formach doskonalenia zawodowego.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Obszar badania: Ewaluacja wewnętrzna jest przeprowadzana wspólnie z nauczycielami

Wszyscy ankietowani nauczyciele deklarują swoje zaangażowanie w działania służące realizacji w szkole ewaluacji wewnętrznej, z czego 7 z 16 angażuje się w sposób systematyczny, a pozostałych 9 nauczycieli - sporadycznie. Najczęściej wskazywane przez nauczycieli zadania realizowane w ramach ewaluacji dotyczyły: prowadzenia badań, opracowywania narzędzi i wyników. Większość ankietowanych wskazało na wykorzystanie w swojej pracy wniosków z ewaluacji. Można więc uznać, że udział nauczycieli w działaniach ewaluacyjnych jest powszechny.

Obszar badania: W procesie zarządzania, w oparciu o wnioski wynikające z nadzoru pedagogicznego, podejmuje się działania służące rozwojowi szkoły lub placówki

W wyniku sprawowanego przez Dyrektora nadzoru pedagogicznego formułowane są wnioski, które przekładają się na wprowadzanie zmian w zakresie: pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych (więcej konkursów i kół zainteresowań, motywowanie dzieci do nauki), informowania uczniów o osiągnięciach i ocenach, efektywniejszego wykorzystania pomocy dydaktycznych, poprawy pracy zespołowej nauczycieli, budowania pozytywnego wizerunku szkoły w środowisku (częstsze aktualizowanie strony internetowej strony). Zmiany w funkcjonowaniu szkoły dostrzegane są również przez jej partnerów. W trakcie wywiadu zwrócili oni przede wszystkim uwagę na: poprawę bazy lokalowej i dydaktycznej szkoły, organizację większej liczby zajęć pozalekcyjnych, więcej wspólnych działań. Na podstawie uzyskanych informacji można stwierdzić, że formułowane wnioski z nadzoru pedagogicznego służą podejmowaniu działań służących rozwojowi szkoły.

Obszar badania: Zarządzanie szkołą lub placówką prowadzi do podejmowania nowatorskich działań, innowacji i eksperymentów

Dyrektor Szkoły wspiera nauczycieli, którzy realizują lub chcą stosować nowatorskie rozwiązania. Odbywa się to poprzez: wsparcie metodyczne (szkolenia), wsparcie finansowe, inwestycje w bazę i wyposażenie dydaktyczne oraz wsparcie organizacyjne działań nauczycieli. Wszyscy nauczyciele, którzy deklarują prowadzenie działań nowatorskich, pozytywnie oceniają wsparcie otrzymywane od Dyrektora przy ich wprowadzaniu, co świadczy o skuteczności prowadzonego przez Dyrektora wsparcia.

Obszar badania: Zarządzanie szkołą lub placówką sprzyja udziałowi nauczycieli i innych pracowników szkoły lub placówki oraz uczniów i rodziców w procesie podejmowania decyzji dotyczących szkoły lub placówki

W procesie zarządzania uwzględnia się opinie uczniów, ich rodziców, nauczycieli i pracowników niepedagogicznych, które zbierane są przez Dyrektora w trakcie rozmów indywidualnych i zespołowych oraz poprzez ankietowanie. Wszyscy nauczyciele deklarują uczestnictwo w podejmowaniu decyzji dotyczących zarządzania szkołą i dotyczą one najczęściej: planowania pracy szkoły i wskazywania kierunków jej rozwoju, organizacji imprez szkolnych, planowania i prowadzenia ewaluacji, wprowadzania zmian w przepisach wewnątrzszkolnych. Udział nauczycieli w procesie decyzyjnym polega przede wszystkim na: zgłaszaniu propozycji zmian, tworzeniu harmonogramów, wyrażaniu opinii i ocenie podjętych działań. Decyzje uczniowskie dotyczą np.: przystąpienia do akcji charytatywnych, prowadzenia przez uczniów sklepiku szkolnego, ustalenia

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

harmonogramu korzystania z sali gimnastycznej, uruchomienia nowych zajęć pozalekcyjnych. Pracownicy niepedagogiczni wyrażają swoje zdanie głównie w sprawach organizacyjnych. Z wypowiedzi Dyrektora wynika, że zachęca on rodziców do podejmowania decyzji dotyczących funkcjonowania szkoły i pewna grupa z tej możliwości korzysta. Najczęściej rodzice podają propozycje wycieczek i imprez, które można by było zorganizować, wskazują na możliwość przeprowadzenia remontów pomieszczeń szkolnych. Sposób, w jaki szkoła jest zarządzana, umożliwia środowisku szkolnemu udział w podejmowaniu decyzji dotyczących jej funkcjonowania.

Obszar badania: Dyrektor podejmuje skuteczne działania zapewniające szkole lub placówce wspomaganie zewnętrzne odpowiednie do jej potrzeb

Dyrektor Szkoły, w opinii wszystkich nauczycieli i większości rodziców (60 z 64), podejmuje skuteczne działania w zakresie pozyskiwania zewnętrznych zasobów służących rozwojowi uczniów. Pozyskiwanie wsparcia zewnętrznego przejawia się przede wszystkim w poszukiwaniu do współpracy partnerów oraz organizowaniu zajęć dodatkowych. Współpraca szkoły z podmiotami funkcjonującymi w środowisku lokalnym (m.in. Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Kultury, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejską Bibliotekę Publiczną, Gorczańskim Parkiem Narodowym) daje uczniom możliwość poszerzania wiedzy i zdobywania nowych umiejętności, prezentowania uzdolnień na szerokim forum oraz wpływa na budowanie pozytywnego wizerunku szkoły w środowisku. Uczniowie angażują się w akcje społeczne i charytatywne organizowane przykładowo przez Myślenicki "Teatr w Stodole" czy Stowarzyszenie "Zielone Światło dla Wrząsowic". Powyższe dane świadczą o skuteczności i użyteczności uzyskiwanego przez Dyrektora wsparcia.

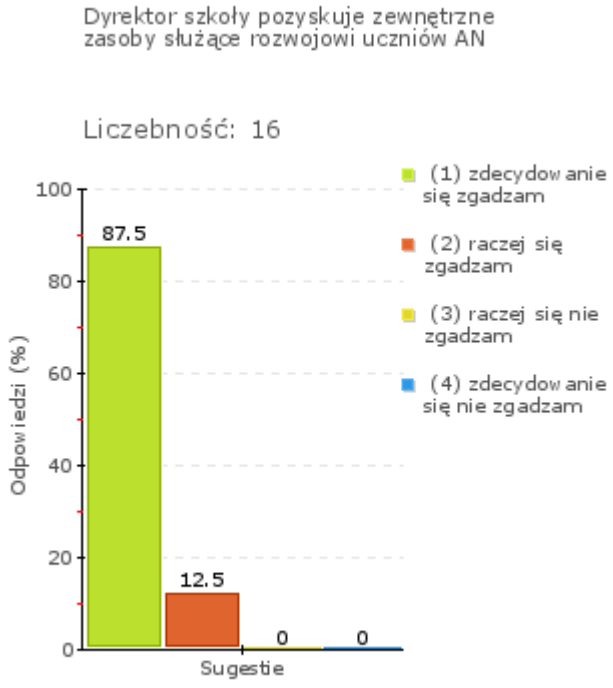

Wykres 1j

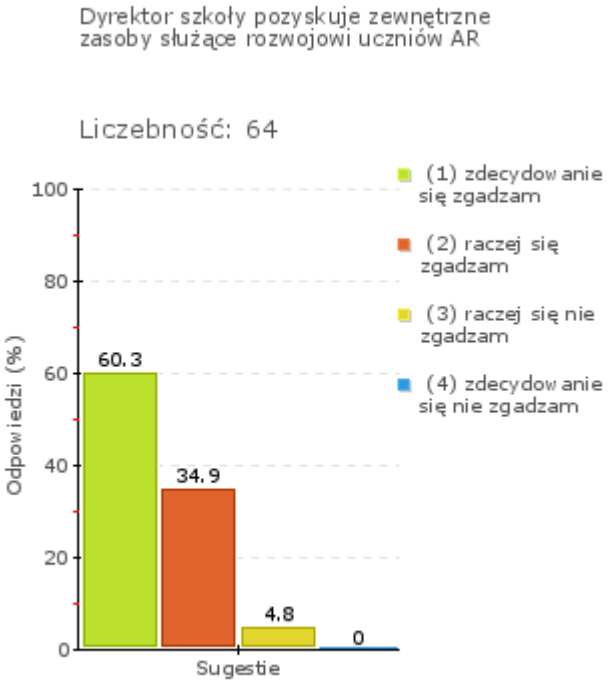

Wykres 2j

Raport sporządzili

- **Andrzej Janczy**
- **Danuta Strzelczyk–Kwiędacz**

Kurator Oświaty:

.....

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY